

8. Zis-am: „Sui-mă-voiu în finic, ținea-mă-voiu de vârurile lui”, și vor fi țitele tale ca strugurii viei, și mirosul nasului tău ca mearele.

9. Și gâtlejul tău, ca vinul cel bun, cel ce merge la frățiorul meu spre bună îndreptare, destulu-i buzelor mele și dinților.

10. Eu, frățiorului meu, și la mine, întoarcerea lui.

11. Vino, frățiorul meu, să ieșim la țarină, să mânem în sate.

12. Să mâncăm la vii, să vedem de au înflorit viia, florile fac rod? Înflorit-au rodiile? Acolo voiu da țitele mele ție.

13. Mandragorele au dat miros, și la ușile noastre tot fealiul de poame, noao și vechi, frățiorul meu, ț-am ținut ție.

CAP 8

Darul mireasii, dragostea și desfătarea ei.

1. **G**ine te va da mie pre tine, frățiorul meu, cel ce sugi țitele maicii mele, ca să te aflu afară și să te sărut, și mai mult nime să nu mă defaime?

2. Apuca-te-voiu și te voiu băga în casa maicii mele și în cămara ceii ce m-au zemislit; acolo mă vei învăța și te voiu adăpa cu vin mirositoriu de la curgerea rodiilor mele.

3. Stânga lui supt capul meu, și dreapta lui mă va îmbrățișa pre mine.

4. Juratu-v-am pre voi, featele Ierusalimului, pre puteri și pre țăriile țarinii, să nu deșteptați și să nu sculați pre iubita mea,

7. (a) Aceasta ca o nimica nu să va socoti, ca cum ar zice că toată bogăția mai puțin este decât

până ce va vrea ea.

5. Cine e aceasta carea să suie albită, înflorită, răzământu-să pre frățiorul său? Supt mă te-am deșteptat pre tine, acolo cu dureri te-au născut maica ta, acolo au cuprins durerile nașterii pre ceaa ce te-au născut pre tine.

6. Pune-mă ca o peceate pre inima ta, ca o peceate pre brațul tău, că tare easte ca moartea dragostea, grea ca iadul, râvna, aripile ei, ca aripile focului, cărbuni înfocați, flacărele ei.

7. Apă multă nu va putea stânge dragostea, și râurile nu o vor îneca pre ea, de va da omul toată avuția casii sale pentru dragoste (a), cu defăimare să va defăima.

8. Sora noastră mică easte și țite nu are, ce vom face sororii noastre în zioa în carea să va grăi pentru ea?

9. De easte zid, să zidim preste el băști de argint, și de easte ușă, să o blănim cu scânduri de chedru.

10. Eu sânt zid, și țitele mele ca turnurile, eu eram înaintea ochilor lui aflând pace.

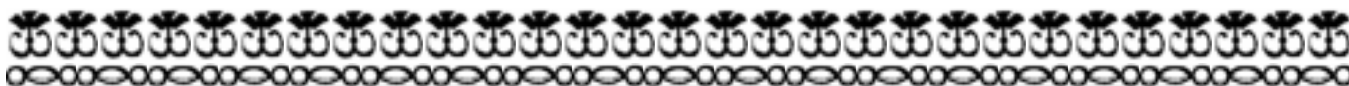
11. Vie au avut Solomon în Veelamon, dat-au viia sa păzitorilor, omul va aduce pentru roada ei o mie de arginți.

12. Viia mea e înaintea mea, o mie lui Solomon, și doao sute celor ce păzesc rodul ei.

13. Cel ce șezi în grădini când priiatinii iau aminte, glasul tău auzit fă-l mie.

14. Fugi, frățiorul meu, și te aseamănă cu căprioara sau cu puiul cerbului în munții mirositorilor!

dragostea, dragostea mai de mare preț easte decât toată bogăția.

PROROCIA LUI ISAIIA

Cuvânt înainte

Isaiia, de la anul 25 sau 26 a lui Oziia, împăratului lui Iuda, până la începutul lui Manase, au prorocit; și pentru aceaea, în osăbite vremi au scris prorociile sale, din vița împăraților lui Iuda au fost născut și supt Manase au săvârșit mucenicia. Întru o carte au cules prorociile sale ceale făcute supt Oziia, Ioatan, Ahaz și supt Iezechiia. Ceale cinci capete dintâiu cuprind prorocia cea de supt Oziia. Vederea cea din capul 6, supt Ioatan, ceale ce urmează apoi până la capul 15, supt Ahaz, apoi în cealealalte capete să cuprind descoperirile ceale făcute supt Iezechiia și supt Manase. Cum că din porunca lui Manase ar fi fost tăiat cu firezul Isaiia predaniia jidovilor easte cu scrisorile părinților celor de demult întărită, carii de Isaiia tâlcuiesc cuvintele lui Pavel din Cartea cătră evrei, cap 11, stih 37, unde grăiaște de goanele sfinților: „Hierestuitu-s-au”. Întruparea Domnului Hristos, nașterea, propoveduirea și moartea așa de luminat mai înainte o spune, cât de Sfinții Părinți bine să numeaște proroc evanghelicesc.

CAP 1

Prorocește Isaiia asupra jidovilor și a Ierusalimului, pentru că, după ce i-au pedepsit Dumnezeu, nu s-au pocăit. Zice că să apropie pustiirea lor. Învață ce trebuie să facă ca să se împace cu Dumnezeu.

1. edeniia (a) carea o au văzut Isaiia, feciorul lui Amos, carea o au văzut asupra Iudeii și asupra Ierusalimului, întru împărăția lui Ozie și a lui Ioatam și a lui Ahaz și a lui Iezechie, carii au împărățit în Iudeea.

2. Auzi, ceriule, și ascultă, pământule, că Domnul au grăit: „Fii am născut și am înălțat,* iară aceia s-au lăpădat de Mine.

*Osie
11, 3

3. Cunoscute-au boul pre stăpânul, și asinul iaslea domnului său; iară Israil nu M-au cunoscut pre Mine, și norodul Mieu nu M-au înțeles”.

4. Vai, neam păcătos, norod plin de păcate, sămânță rea, fii fără de lege! Părăsit-ați pre Domnul și ați mâniaț pre Sfântul lui Israil, înstrăinatu-v-ați înapoi.

5. Căci încă vă răniți, adăogând fărădelege? Tot capul întru dureare și toată inima întru întristare.

6. (b) De la picioare până la cap nu easte într-însul întregime, nici bubă, nici vinețală, nici rană cu puroi; nu easte a pune leacuri, nici untdelemn, nici legături.

*Jos
5, 6

7.* Pământul vostru, pustiu, cetățile voastre, arse cu foc, țara voastră înaintea voastră străinii o mănâncă și s-au pustiit, stricată fiind de noroade străine. (v)

8. Părăsi-se-va fata Siionului ca o colibă în vie, și ca un pățul în grădină, și ca o cetate încunjurată (g).

*Rom.
9, 29
Facere
19, 24

9.* Și de nu ne-ar fi lăsat noao Domnul Sovaot sămânță (d), am fi fost ca Sodomul, și ne-am fi asemănat Gomorului.

10. Ascultați cuvântul Domnului, domnii Sodomului, și luați aminte la legea lui Dumnezeu, norodul Gomorului! (e)

*Pilde
15, 8
Ieremia
6, 20
Amos
5, 21

11.* „Ce-mi easte Mie de mulțimea jertvelor voastre?” zice Domnul. „Sătul sânt de arderile de tot ale berbecilor și seul mieilor; și sângele juncilor și al țapilor nu voiesc.

12. Nici să veniți să vă arătați Mie, că cine au cercat acestea din mâinile voastre? Nu veți mai adaoga a călca curtea Mea.

13. De veți aduce Mie făină de grâu, tămâie deșeartă, urâciune easte Mie.

14. Lumile ceale noao ale voastre și sâmbetele și zioa cea mare nu le voiu suferi; postul și sărbătorile și praznicile voastre le-au urât sufletul Mieu. Făcutu-v-ați Mie spre sațiu, nu voiu mai suferi păcatele voastre.

15. Când veți tinde mâinile voastre cătră

1. (a) Descoperirea carea s-au făcut lui Isaiia. 6. (b) De la cel mic până la împărat, vorbind de israilteani ca cum ar vorbi de un om. 7. (v) Ceale ce vor să fie, ca cum ar fi acum să scriu. 8. (g) De oaste. 9. (d) De n-ar fi lăsat pre unii credincioși, cum era apostolii. 10. (e) Pe jidovi pentru aseamene păcate îi numește sodomleani. 16. (j) În ce stă

Mine, întoarce-voiu ochii Miei de cătră voi, și, de veți înmulți rugăciunea, nu voiu asculta pre voi, că mâinile voastre sânt pline de sânge.

16.* Spălați-vă, curățiți-vă, ștergeți răutățile din sufletele voastre, dinaintea ochilor Miei, părăsiți-vă de răutățile voastre (j). *Jos 59, 3 1 Pet. 3, 11

17. Învațați-vă a face bine, căutați judecata, mântuiți pre cel năpăstuit, judecați săracului și faceți dreptate văduvei!

18. Și veniți să ne întrebăm, zice Domnul. Și de vor fi păcatele voastre ca mohorâciunea (dz), ca zăpada le voiu albi; iară de vor fi ca rușeala, ca lâna le voiu albi.

19. Și de veți vrea și Mă veți asculta, bunătățile pământului veți mânca.

20. Iară de nu veți vrea și de nu Mă veți asculta, sabiia vă va mânca pre voi”, că gura Domnului au grăit acestea.

21. Cum s-au făcut curvă cetatea cea credincioasă (z), Sionul, cea plină de judecată, întru carea au adormit (i) dreptatea, și acum sânt ucigași!

22. Argintul vostru nu e lămurit; cârciumarii tăi ameastecă vinul cu apă.

23. Domnii tăi sânt neascultători, părtași furilor, iubitori de daruri, și umblă după mită,* săracilor nu fac judecată, și judecata văduvelor nu o socotesc. *Ieremia 5, 28

24. Pentru aceasta, așa zice Stăpânul, Domnul Savaot: „Vai, cei puternici a lui Israil, că nu va înceta mânia Mea asupra celor protivnici, și judecată din vrăjmașii Miei voiu face! (i)

25. Și voiu aduce mâna Mea preste tine, și te voiu lămuri spre curățenie; iară pre cei neascultători voiu piiarde, și voiu lăpăda pre toți cei fără de lege de la tine și pre toți sumeții (c).

26. Și voiu pune judecătorii tăi ca mai înainte și sfeatnicii tăi ca din început. Și după acestea, te vei chema cetatea dreptății, mitropolie credincioasă, Sionul.

27. Că cu judecată și cu milostenie să va mântui robii lui”.

28. Și să vor sfârma cei fără de lege, și păcătoșii împreună, și cei ce au părăsit pre Domnul să vor sfârși.

29. Că să vor rușina pentru idolii săi, pre carii i-au voit, și să vor rușina pentru grădinile sale, care le-au poftit. (l)

pocăința cea adevărată ne învață, ca gândurile și poftele ceale reale să le lepădăm. 18. (dz) În cea vechie easte: ca cel negru. 21. (z) Oarecând; (i) Lăcuit dreptatea, iară acum întru ea ucigași. 24. (i) În jidovie: izbândă voiu lua de pre vrăjmașii miei. 25. (c) Voiu smeri. 29. (l) Ales ca întru aceale să slujească idolilor.

30. Că vor fi ca un terebint, căruia i-au căzut frunzele, și ca o grădină fără de apă.

31. Și va fi tăria lor ca pozdăriile călților, și lucrurile lor ca scânteile focului; și vor arde cei fără de leage, și păcătoșii (m) împreună, și nu va fi cine să-i stângă.

CAP 2

Prorocie de venirea lui Hristos și de adunarea neamurilor la besearică. Casa lui Iacov, adecă neamul jidovesc să muștră pentru păcatele sale. Să spune cum că să va lăpăda și sânгур Domnul să va înălța.

1. uvântul care s-au făcut cătră Isaiia, feciorul lui Amos, pentru Iudeea și pentru Ierusalim.

Facer. 2. ă va fi în zilele ceale de apoi arătat (a) muntele Domnului și Casa lui Dumnezeu pre vârurile munților și să va înălța mai presus de dealuri și vor veni la Dânsul toate neamurile.

3. Și vor merge neamuri multe și vor zice: „Veniți să ne suim în muntele Domnului și în Casa Dumnezeului lui Iacov și ne va spune noao calea Sa; și vom merge pre dânsa”.*
*Jos 51, 4 Că din Sion va ieși leagea (b) și cuvântul Domnului din Ierusalim.

4. Și va judeca întră neamuri și va muștra norod mult și-și vor face sabiile sale fiiară de plug, și sulitele seaceri; și nu va rădica neam împotriva altui neam sabie și nu să vor mai învăța a să bate.

5. Și acum, casa lui Iacov, veniți să umblăm (v) întră lumina Domnului!

6. Că au lepădat pre norodul Său, pre casa lui Iacov, pentru că s-au umplut țara lor de vrăji ca și mai înainte, ca și a celor de alt neam, și fii mulți de alt neam s-au făcut (g) lor.

7. Pentru că s-au umplut țara lor de argint și de aur și nu era număr vistieriei lor.

8. Și s-au umplut pământul lor de cai și nu au număr căruțele lor; și s-au umplut pământul de urâciunile (d) lucrurilor mâinilor lor și s-au închinat celor făcute de deagetele lor.

9. Și s-au plecat omul și s-au smerit bărbatul; și nu voiu ierta lor.

10. Și acum, intrați în pietri și vă ascundeți în pământ de fața fricii Domnului și de mărirea tăriei Lui, când Să va scula să piază pământul.

11. Că ochii Domnului sânt înalți, iară omul easte smerit. Și să va smeri înălțimea oamenilor, și să va înălța Domnul Înșuși în zioa aceea.

12. Că zioa Domnului Savaot, preste tot

31. (m) În cea veachie nu să află: și păcătoșii împreună. 2. (a) Besearica. 3. (b) Cea noao, Evangheliia. 5. (v) Să priimim Evangheliia și. 6. (g) Născut. Cuvântul grecesc să poate înțeleage și născut și făcut.

sumețul și trufașul și preste tot cel înalt și măreț; și să vor smeri.

13. Și preste tot (e) chedrul Livanului cel înalt și rădicat și preste tot stăjariul Vasanelui.

14. Și preste tot muntele înalt și preste tot dealul înalt.

15. Și preste tot turnul înalt și preste tot zidul înalt.

16. Și preste toată corabiia mării și preste (j) toată vederea frumuseții corabiilor.

17. Și să va smeri tot omul și va cădea înălțimea oamenilor. Și să va înălța Domnul singur în zioa aceea.

18. Și vor ascunde (dz) toate ceale făcute de mână ale sale.

19.* Băgându-le în peșteri și în crepăturile pietrilor și în gaorile pământului, de fața înfricoșerii Domnului și de mărirea tăriei Lui, când să va scula să piază pământul.

20. Că în zioa aceea va lăpăda omul urâciunile sale ceale de argint și de aur, care și-au făcut ca să se închine celor deșearte și liliacilor.

21. Ca să între în gaori de piază vârtoasă, și în crepăturile pietrilor, de fața fricii Domnului și de mărirea puterii Lui, când să va scula să piază pământul.

22. Încetați, dară, de la om, a căruia duh easte în nările lui! Pentru că în ce s-au socotit el?

CAP 3

Să spune năcazul jidovilor supt stăpânirea tinerilor. Pentru păcatele norodului și a boiarilor și a împăraților, mai ales pentru trufia și dezmiardarea featelor Sionului, carea spre ocară lor să va întoarce.

1. ată, Stăpânul, Domnul Savaot, va lăpăda din Iudeea și din Ierusalim pre cel tare și pre cea tare,* și putearea pânei și putearea apeii.

2. Pre uriași și pre cel puternic și pre omul ostașiu și pre judecătoriu și pre proroc și pre vrăjitoriu și pre bătrân și pre căpeteniia preste cincizeci și pre sfeatnicul cel minunat și pre mai-marele meșter de lemn cel înțelept și pre ascultătoriu cel știitoriu.

3.* Și voiu pune lor domni tineri, și cei batjocoritori vor stăpâni pre ei.

4. Și va năvăli norodul, om asupra omului și om asupra vecinului său, și să va scula cu sfadă pruncul asupra celui bătrân, și cel necinstit asupra celui de cinste.

5. Că să va apuca omul de fratele său sau de casnicul tătâne-său, zicând: „Haină ai, fii căpetenie noao, și bucatele mele să fie supt tine!”

8. (d) Idolii, lucrul. 13. (e) Trufaș și sumeț.

16. (j) Tot ce să veade frumos.

18. (dz) Toți idolii săi.

*Osie 10, 8
Luca 23, 30
Apoca. 6, 16

*Iov 19, 20

41, 11

*Sira. 10, 16

6. Și răspunzînd acela în zioa aceea, va zice: „Nu voi fi ție căpetenie, că în casa mea nu easte pâine, nici haină; nu voi fi căpetenie norodului acestuia!”

7. Că s-au pustiit Ierusalimul și Iudeea au căzut; și limbile lor sînt cu fărădeleage, neascultînd de Domnul, pentru că acum s-au smerit mărirea lor.

8. Și rușinea feții lor au stătut împotrivă lor, și păcatul său ca al Sodomului l-au vestit și l-au arătat. Vai, sufletului lor! Că au sfătuit sfat rău ei asupra sa,

9. Zicînd: „Să legăm pre cel drept, că nu ne easte noao de nici o treabă”. Drept aceea, rodurile mâinilor sale vor mânca.

10. Vai, celui fără de leage, că reale vor veni lui după lucrul mâinilor lui!

11. Norodul Mieu, ispravnicii voștri vă spicuiesc pre voi, și cei ce vă silesc vă stăpînesc pre voi. Norodul Mieu, cei ce vă fericesc vă înșală pre voi, și cărarea picioarelor voastre o turbură.

12. Ci acum, va sta Domnul la judecată și va pune la judecată pre norodul Său.

13. Însuși Domnul va veni să Se judece cu bătrânii norodului și cu domnii lui: „Iară voi pentru ce ați ars viia Mea, și prada săracului în căsile voastre?”

14. Pentru ce faceți strîmbătate norodului Mieu și rușinați fața săracilor?” zice Domnul oștilor.

15. Aceastea zice Domnul: „Pentru că s-au înălțat featele Sionului și au umblat cu grumazii rădicați și clipind cu ochii, și cu pășitul picioarelor împreună târîsc hainele, și împreună joacă cu picioarele”.

16. Și va smeri Domnul Dumnezeu pre doamnele, featele Sionului, și Domnul va descoperi îmbrăcămintea lor în zioa aceea.

*Plân. 1, 4

17.* Și va lua Domnul mărirea îmbrăcăminții lor și a ceapțelor lor,

18. Și podoaba grumazilor lor și țintele lor și podoaba feții lor și tocmirea podoabei ceii de mîrire,

19. Și gherdanele și brățările și inelele și ceale din dreapta și cerceii,

20. Și ceale de porfiră și odoarale ceale de casă.

21. Și ceale lucii foarte și ceale visine și ceale vinete,

22. Și ceale roșii și visonul cel cu aur și cu vînat țesut și scaonele ceale de șezut și bobodealnicile ceale închise.

23. Și în locul mirosului celui frumos va fi prav, și în loc de brâu te vei încinge cu fune, și în locul podoabei ceii de aur a capului vei avea pleșuvire pentru faptele tale, și în locul hainei ceii de porfiră te vei îmbrăca cu sac.

25. (a) Și vei rămânea, Ierusalime, fără de lăcuitori, și vei șede pre pămînt.

1. (a) Atâția bărbați vor omori vrăjmașii, cât foarte puțini vor rămânea. 2. (b) Cu venirea lui Hristos. 3.

24. Și fiiul tău cel prea frumos, pre carele iubești, de sabie va cădea, și cei mai puternici ai voștri, de sabie vor cădea și să vor smeri.

25. Și vor plînge raclele podoabelor voastre* *Plân. 1, 1 și vei rămânea singur (a) și te vei lovi de pămînt.

CAP 4

Șapte muieri să vor apuca de un bărbat. Rămășița lui Israil să va mări. Și după ce-și va spăla întinăciunile, să va mîntui și va fi fericită întru Hristos.

1. i să vor apuca șapte muieri de un om în zioa aceea, zicînd: „Pâinea noastră vom mânca și cu hainele noastre ne vom îmbrăca, numai numele tău să se chiiame preste noi, ocara noastră”. (a)

2.* În zioa aceea, va lumina Dumnezeu întru sfat cu (b) mîrire pre pămînt, ca să înalță și să mărească rămășița lui Israil. *Ieremi. 23, 5

3. Și va fi cel rămas în Sion și cel rămas în Ierusalim; sfinți să vor chiama toți cei ce s-au scris spre viață (v) în Ierusalim.

4. Că va spăla Domnul spurcăciunea feciorilor și a featelor Sionului, și sângele Ierusalimului va curăți din mijlocul lor cu duhul judecății și cu duhul căldurii.

5. Și va veni și va fi tot locul muntelui Sionului, și toate ceale dimpregiurului lui le va umbri nor zioa (g) și ca fumul și ca lumina focului ce arde noaptea.

6.* Cu toată mărirea să va acoperi și va fi umbră zioa asupra căldurii și acoperemînt și ascundere de vifor și de ploaie. *Psal. 26, 5 Sirah 34, 18

CAP 5

Prorocește cum că sinagoga să va jefui ca o vie neroditoare și să va pustii. Pofta a avea, lăcomia, beția și nebăgarea în samă de Dumnezeu, carea o are, o arată. Spune că va fi vai de păcătoși și cum că să va rădica sămn întru neamuri asupra jidovilor.

1. ânta-voiu acum celui iubit cîntarea iubitului meu, viei mele.* Vie s-au făcut iubitului în corn, în loc gras. *Ieremi. 2, 21

2. Și o am îngrădit (a) și am făcut împregiur șanț și am sădit viță aleasă și am zidit turn (b) în mijlocul ei și teasc am săpat într-însa. Și am așteptat să facă struguri; și au făcut spini. Mate. 21, 23

3. Și acum, omule cel din Iuda, și cei ce lăcuiți în Ierusalim, judecați întră mine și întră viia mea.

4. Ce voi face încă viei mele și nu i-am făcut ei? Că am așteptat să facă struguri și au făcut spini.

5. Și acum, voi spune voao ce voi face viei

(v) În besearica lui Hristos. 5. (g) Va face cu creștinii duhovnicește ce cu jidovii au făcut trupeaște.

2. (a) Cu leage dumnezeiască și cu pază îngerească; (b) Besearică, oltariu.

meale: lua-voiu gardul ei și va fi de jar și voiu surpa șanțul ei și va fi spre călcare. (v)

6. Și voiu părăsi viia mea și nu să va tăia, nici să va săpa, și vor crește într-însa spini ca întru o țelină și voiu porunci norilor să nu ploaie preste dânsa ploaie (g).

7. Că viia Domnului Savaot casa lui Israil este, și omul din Iuda odraslă tină și iubită.

8. Așteptat-am ca să facă judecată, și au făcut fărădelege, și nu dreptate, ci țipet.

9. Vai, celor ce lipesc casă lângă casă și împreună țarină lângă țarină, ca să ia ceva de la vecin! Au, doară, veți lăcui voi singuri pre pământ?

10. Că s-au auzit acestea în urechile Domnului Savaot: că de să vor și face case multe, mari și frumoase, spre pustiire vor fi și nu vor fi lăcuiitori într-însele.

11. Că unde lucrează zece părechi de boi vor face un urcior (d), și cel ce samănă șase obroace va face trei măsuri.

Întel. 12. Vai, celor ce să scoală dimineța și umblă după beătură bețivă, așteptând până seara, că vinul îi va arde pre ei! (e)

2, 6

[7]

13. Că cu ceatere și cu alăute și cu timpane și cu fluiere beau vinul, iară spre lucrurile Domnului nu caută și lucrurile mâinilor Lui nu le socotesc (j).

14. Pentru aceasta s-au luat în robie norodul meu, că nu au cunoscut pre Domnul; și mulți au murit de foame și de seate de apă.

15. Și ș-au lărgit iadul sufletul său și ș-au deschis gura sa fără de încetare; și să vor pogori cei slăviți și cei mari și cei avuți (dz) și cei ce să bucură întru ea, și să vor smeri ochii cei înalți.

16. Și să va înălța Domnul Savaot întru judecată, și Dumnezeu cel Sfânt Să va mări întru dreptate.

17. Și să vor paște cei răsipiți ca taurii, și pustiile celor robiți le vor mânca mieii.

18. Vai de cei ce-și trag păcatele sale ca cu o fune lungă și ca cu o curea a unui jug de boi fărădelegile sale!

19. Cei ce zic: „Degrab să se apropie ceale ce va face, ca să le vedem, și să vie sfatul Sfântului lui Israil, ca să-L cunoaștem!”

20. Vai celor ce zic răului că este bun și bunului că este rău, celor ce pun lumina întunearec și întunearecul lumină, celor ce pun amarul dulce și dulcele amar!

Pilde 21. Vai celor înțelepți întru sine singuri și înaintea sa știuți!

3, 7

Roma. 22. Vai celor putearnici ai voștri, celor ce beau vinul, și celor tari carii ameastecă beătură bețivă.

Pild. 23. Cei ce îndreptează pre cel nedrept pen-

17, 15

5. (v) Va trage Dumnezeu mila Sa. 6. (g) Și vor face păcate, și Dumnezeu de sus va opri darul Său.

11. (d) Cea lăti. are: zece ierdașe de vie vor rodi un urcior. 12. (e) Petrecând la beătură. 13. (j) Leagea

tru daruri, lepădând dreptatea dreptului.

24. Pentru aceasta, în ce chip arde trestia de cărbunii focului și să aprinde de flacăra, așa rădăcina lor ca țărâna va fi, și floarea lor ca pulberea să va înălța. Că nu au voit să facă leagea Domnului Savaot, ci cuvântul Sfântului lui Israil l-au întăritat. (z)

25. Și S-au mâniat Domnul Savaot cu iuțime asupra norodului și Ș-au pus mâna Sa preste dânsii și i-au bătut; și s-au întăritat munții și s-au făcut morții lor ca gunoiul în mijlocul drumului, și întru toate acestea nu s-au întors mâniia Lui, ci încă mâna Lui înaltă.

26. Pentru aceasta, va rădica sămn întru neamurile ceale de departe și le va chema pre eale de la marginea pământului, și, iată, degrob ușor vor veni (i).

27. Nu vor flămânzi, nici să vor osteni, nici vor dormita, nici vor dormi, nici vor dezlega brânele sale de la mijloacele sale, nici să vor rumpe curealele încălțămintelor lor.

28. Ale căroră săgețile sânt ascuțite și arcele lor încordate; și picioarele cailor lor ca o piatră tare s-au socotit, roatele carălor lor ca un vifor.

29. Năvălesc ca leii și au stătit ca puii leului.

30. Și va apuca și va striga ca o fiiară și să va arunca și nu va fi cine să-i mântuie pre ei, și va striga pentru ei în zioa aceea, ca glasul mării, ce să învăluiaște. Și vor căuta la ceriu sus și jos și, iată, întunearec tare întru lipsa lor.

CAP 6

Isaia, deacă au văzut mărirea lui Dumnezeu, s-au umilit. După ce i s-au curățit buzele, zice că va merge să propoveduiască. Prorocește că să va orbi norodul jidovesc, ci și mângăiare spune.

1.* i au fost în anul în care au murit *4 Împă. împăratul Oziia. Văzut-am pre 22, 19 Domnul șezind pre scaon înalt și rădicat, și plină casa de mărirea Lui.

2. Și sărafimi sta împrejurul Lui, șease aripi la unul și șease aripi la altul; și cu doao își acoperea fața și cu doao își acoperea picioarele și cu doao zbura.

3.* Și striga unul cătră altul și zicea: „Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Savaot, plin este tot *Apoc. 4, 8 pământul de mărirea Lui!”

4. Și s-au rădicat pragul cel de sus al ușii de glasul cu care străga, și casa s-au umplut de fum.

5. Și am zis: „O, ticălosul de mine, m-am umilit, că fiindcă sânt om. Și buze necurate având și lăcuiesc întră no-

și pre cel sărac nu-l socotesc. 15. (dz) În cea veachie să găsește: și lacomii. 24. (z) Evangeliia o au hulit. 26. (i) Oastea vaviloneanilor sau a romanilor.

rod care are buze necurate și pre Împăratul, Domnul Savaot, L-am văzut cu ochii miei”.

6. Și s-au trimis la mine unul din serafimi; și în mână avea un cărbune, care-l luasă cu cleaștele din oltariu.

7. Și l-au atins de gura mea și au zis: „Iată, s-au atins acesta de buzele tale și va șterge fărădelegile tale, și păcatele tale va curăți”.

8. Și am auzit glasul Domnului zicând: „Pre cine voiu trimite? Și cine va merge la norodul acesta?” Și am zis: „Iată, eu sânt, trimite-mă!”

Matei. 9. Și au zis: „Mergi și zi norodului acestuia: 13, 14 «Cu auzul veți auzi și nu veți înțelege, și Marc. uitându-vă, vă veți uita și nu veți vedea».

4, 10 10. Că s-au îngroșeat inima norodului Luca acestuia, și cu urechile sale greu au auzit și 8, 10 ochii săi i-au închis, ca nu cumva să vădă cu Ioan ochii și cu urechile să auză și cu inima să 12, 40 înțaleagă și să se întoarcă și să-i vindec pre Fapte ei”.

28, 26 11. Și am zis: „Până când, Doamne?” Și au Roma. zis: „Până când să vor pustii cetățile, ca să 11, 8 nu fie cine să lăcuască într-însele, și casele, ca să nu fie cu oameni, și pământul va rămânea pustiu”.

12. Și după aceasta va îndelunga Dumnezeu oamenii și să vor înmulți cei ce au rămas pre pământ.

13. Și mai easte încă întru el zăciuire; și iarăși va fi de pradă, ca terevintul și ca ghindea când cade din găoacea sa, sămânță sfântă starea ei.

CAP 7

După ce sirii și israilteanii au încunjurat Ierusalimul, prorociaște Isaiia cum că nu-l vor lua. Dă necredinciosului Ahaz sămn că să va izbăvi. Sămnul acela easte cum că o fecioară va naște fiiu, carele să va chema Emanuil. Prorociaște pustiirea lui Israil și năcazurile și pustiirea Iudei.

1. i au fost în zilele lui Ahaz, feciorului lui Ioatam, feciorul lui Ozie, împăratului Iudei.* Suitu-s-au Rasin, împăratul Aramului, și Fachee, feciorul lui Romelie, împăratul lui Israil, asupra Ierusalimului, să-l bată; și n-au putut să-l biruiască.

2. Și au vestit în casa lui David, zicând: „Sfătuitu-s-au Aram cu Efraim”. Și s-au spăimântat sufletul lui și sufletul norodului lui, cum să clăteaste în pădure copaciul de vânt.

3. Și au zis Domnul cătră Isaiia: „Ieși înaintea lui Ahaz, tu și feciorul tău cel rămas, Iasuv, la fântâna drumului celui de sus a țarinii nălbitorului.

4. Și să-i zici: «Ia aminte să fii odih-

4. (a) Împărați a Samariei și a Siriei, care fumegă de mânia și de trufie ca și tăciunii. 8. (b) S-au plinit aceasta. 4. 1 Împăraților 17, 18, 24.

nit și nu te teame, nici să slăbească sufletul tău pentru acești doi (a) tăciuni de leamne ce fumegă, căci când va fi întărătarea mâniei Meale, iară voiu tămădui.

5. Și feciorul lui Aram și feciorul lui Romelie, pentru că au sfătuit sfat rău Efraim și fiiul lui Romelie împotriva ta, zicând:

6. ‘Să ne suim asupra Iudeii și, vorbind cu ei, să-i întoarcem pre ei la noi și vom pune împărat preste dânsa pre feciorul lui Taveil’».

7. Așea zice Domnul Savaot: «Nu va rămânea sfatul acesta, nici va fi,

8. Ci capul Aramului, Damascul și capul Damascului, Rasin. Și (b) încă șeazezeci și cinci de ani,* și va lipsi împărăția lui Efraim din norod.

9. Și capul lui Efraim Somoron și capul Somoronului, feciorul lui Romelie; și de nu veți create, nici nu veți înțelege»”.

10. Și au adaos Domnul a grăi cătră Ahaz, zicând: „Ceare ție semn de la Domnul Dumnezeuul tău întru adânc au întru înălțime!”

11. Și au zis Ahaz: „Nu voiu ceare, nici voiu ispiti pre Domnul”.

12. Și au zis: „Ascultați, dară, casa lui David, au, doară, puțin easte voao (v) a da împrotivire oamenilor? Și căci Domnului dați împrotivire?”

13. Pentru aceasta însuși Domnul va da semn;* iată, fecioara în pântece va lua și va naște fiiu, și să va chema numele lui Emanuil.

14. Unt și miiare va mânca; mai înainte de ce va ști a osibi ceale reale, va alege binele.

15. Că mai înainte de ce va cunoaște pruncul binele sau răul, lăpăda-va răul, ca să aleagă binele, și va rămânea pământul, de care tu te temi, de la fața celor doi împărați.

16. Ci va aduce Dumnezeu preste tine și preste norodul tău și preste casa tătâne-tău zile, ca care n-au venit din zioa în carea au luat Efraim de la Iuda pre împăratul asiriianilor.

17. Și va fi în zioa aceea, șuiera-va Domnul muștelor, care domnesc o parte a râului Eghiptului, și albinei, care easte în țara asiriianilor.

18. Și vor veni toate și să vor așeza în văile țării și în gaurile pietrilor și în peșteri și în toată surpătura și în tot lemnul.

19. Și în zioa aceea, rade-va Domnul cu briciul cel biiat, care easte dincolo de râul împăratului asiriianilor; capul și pierii picioarelor și barba va lua.

20. Și va fi în zioa aceea, hrăni-va omul o junincă și doao oi.

21. Și va fi pentru mulțimea laptelui ce va fi, va bea lapte; unt și lapte va mân-

12. (v) Puțin lucru socotiți voi a vă împrotivi oamenilor? Ci lui Dumnezeu nu easte lucru mic a să împrotivi; pentru ce, dară, Lui vă împrotiviți?

*Esdr.
4, 2

*Matei
1, 23
Luca
1, 31
14

*4 Împă.
16, 5
2 Paral.
28, 1

ca tot cel ce au rămas pre pământ.

22. Și va fi în zioa aceea tot locul în care sânt o mie de vițe de o mie de sicli; țealină va fi și spini.

23. Cu săgeată și cu arce vor intra acolo, că țealină și spini va fi tot pământul.

24. Și tot muntele arând să va ara și nu va veni acolo frică, că va fi din țealină și din spini pășune oii și călcătură boului”.

CAP 8

Să poruncește lui Isaiia să scrie în carte numele pruncului ce să va naște. Proorocește că să vor strica împărățiile lui Israil și a Siriei, năcazul Iudei, și cum că-i va izbăvi Dumnezeu. Spune răutățile care vor veni asupra celor ce nu țin legea.

1. i au zis Domnul cătră mine: „Ia ție o hârtie noao, mare, și scrie într-însa cu condeiu omenesc: «Fă degrab pradă dobâanzilor».

2. Că au sosit, și-Mi fă Mie mărturii oameni credincioși, pre Uriia și pre Zahariia, feciorul lui Varahie”.

3. Și m-am apropiat la prorociță și au luat în pântece și au născut fiiu. Și mi-au zis Domnul mie: „Cheamă numele lui: «Degrab pradă, curând jefuiaște».

4. Pentru că mai înainte până ce va ști pruncul a chema pre tatăl său sau pre mumăsa, va lua putearea Damascului și prăzile Samariei înaintea împăratului asiriianilor”.

5. Și au adaos Domnul a grăi încă mie, zicând:

6. „Că nu vrea norodul acesta apa Siloamului (a), carea curge lin, ci vrea să aibă pre Rasin și pre fiul lui Romelie împărat preste voi”.

7. Pentru aceea, iată, Domnul va aduce preste voi apa râului cea tare și multă, pre împăratul asiriianilor și mărirea lui, și să va sui în toată valea voastră și va umbla preste tot zidul vostru.

8. Și va lua din Iudea pre omul carele va putea să rădice capul, sau va putea să săvârșească ceva; și va fi tabăra lui, ca să umplă țările tale.

9. „Cu noi easte Dumnezeu, înțeleageți neamuri și vă plecați. Auziți până la marginea pământului, cei puternici plecați-vă, că de vă veți întări iarăși, iarăși veți fi biruiți.

10. Și orice sfat veți sfătui, răsipi-l-va Domnul, și cuvântul carele veți grăi nu va rămânea întru voi, că cu noi easte Dumnezeu!”

11. Așea zice Domnul (b) cu mână tare, să nu asculte de meargerea căii norodului acestuia, zicând:

12. „Ca nu cândva să zică, greu, pentru că tot orice zice norodul acesta greu easte, ci de frica lui să nu vă teameți, nici să vă turburați.

6. (a) Pre neamul lui David. 11. (b) Cu mână tare, când mă învăța ca să nu merg pre calea norodului acestuia. În jidovie așea easte: așea tâlmăcește.

13. Pre Domnul puterilor însuși, pre Acela sfințiți și de Acela vă teameți, și de vei nădăjdui într-Însul, Acela va fi ție spre sfințenie.

14. Și nu vă veți apropiia de El,* ca de pîiatra cea de sminteală, nici ca de pîiatra cea de cădeare; iară casa lui Iacov, cei ce șed în Ierusalim în laț și în surpătură.

15. Pentru aceasta, vor slăbi mulți dintr-înșii și vor cădea și să vor sfărâma și să vor încurca și să vor prinde oamenii, cei ce sânt întru întemeiare”.

16. Atunci să vor vădi cei ce pecetluiesc legea, ca să nu înveațe.

17. Și va zice: „Aștepta-voiu pre Dumnezeu, Cel ce Și-au întors fața Sa de la casa lui Iacov, și voiu nădăjdui întru Dânsul.

18. Iată, eu și pruncii carii mi i-au dat Dumnezeu; și vor fi seamne și minuni în casa lui Israil de la Domnul Savaot, Cel ce lăcuiaște în muntele Sionului”.

19. Și de vor zice cătră voi: „Întrebați pre cei ce grăiesc din pântece și pre cei ce strigă din pământ, carii grăiesc deșertăciuni, carii glăsuiesc din pântece!” „Au, doară, nu întreabă păgânul pre Dumnezeuul său? Pentru ce întreabă pre cei morți despre cei vii?”

20. Că legea o au dat spre ajutoriu, ca să nu zică precum easte cuvântul acesta pentru care nu easte a da daruri pentru el.

21. Și va veni asupra voastră foamete grea și va fi deaca veți flămânzi, vă veți măhni și veți blăstăma pre boiari și ceale părintești, și vor căuta la ceriu, sus, și pre pământ, jos, vor privi.

22. Și, iată, năcaz, îmbulzală, scârbă și nevoie și întunearec, ca să nu vază; și nu va lipsi cel ce va fi în năcaz până la o vreme.

CAP 9

Prorocie de nașterea și de împărăția lui Hristos, de izbăvirea Iudei de împărății lui Israil și a Siriei, de stricarea împărățiilor, pentru că nu vreau să se întoarcă la Dumnezeu.

1. ceasta întâiu bea, degrab fă* țara Zavulonului, pământul Neftalimului și ceialalți, carii lăcuiesc pre lângă mare și de ceaea parte de Iordan, Galileea neamurilor.

2. Norodul cel ce umbla întru întunearec au văzut lumină mare (a); cei ce lăcuți în laturea și în umbra morții, lumină va străluci preste voi (b).

3. Mulțimea norodului o ai scos întru veselii Ta, și să vor veseli înaintea Ta, ca cei ce să veselesc la seceriș și ca cei ce împart dobânzi.

4. Că să va lua jugul (v) cel pus preste dânșii și toiagul cel pus preste grumazii

2. (a) Evangheliia lui Hristos; (b) Credința și darul lui Hristos. 4. (v) Diavolului, sau, precum unii tâlcuiesc, jugul asiriianilor.

*Luca
2, 34
Roma.
9, 33
1 Petr.
2, 7

*Mate.
4, 15

lor; că toiagul silnicilor l-au sfărâmat Domnul (g)* ca și în zilele lui Madiam (d).

*Iudit 7, 22 Jude. 7, 2
5. Că toată haina luată cu vicleșug și îmbrăcăminte cu dobândă o vor da înapoi și vor voi de ar fi fost arși cu foc.

6. Căci Prunc s-au născut noao, Fiiul și s-au dat noao, a Căruia stăpânire s-au făcut preste umărul Lui, și să chiiamă numele Lui Înger de mare sfat, Sfeatnic minunat, Dumnezeu tare biruitoriu, Domn păcii, Părinte veacului ce va să fie, că voi aduce pace preste domni și sănătate lui.

7. Și mare va fi stăpânirea Lui, și păcii Lui nu va fi hotar, pre scaonul lui David și întru împărăția lui va șede, ca să o îndrepteze și să o apere cu judecată și cu dreptate, de acum și până în veac; râvna Domnului Savaot va face acestea.

8. (e) Moarte au trimis Domnul preste Iacov și va veni preste Israil.

9. Și va cunoaște tot norodul lui Efraim și cei ce lăcuiesc în Samaria cu sumeție și cu inimă înaltă, zicând:

10. „Cărămizile au căzut, ci veniți să cioplim pietri și să tăiem duzi și chedri și să ne zidim noao turnuri!”

11. Și va sfărâma Dumnezeu pre cei ce să scoală asupra muntelui Sionului și pre vrăjmașii Lui va râsipi.

12. Pre Siria cea despre răsăritul soarelui și pre elinii cei despre apusul soarelui, cei ce mănâncă pre Israil cu toată gura, întru toate acestea nu s-au întos mâniia, și încă mâna e înaltă.

13. Și norodul nu s-au întors până când s-au rănit și pre Domnul nu l-au căutat.

14. Și va lua Domnul de la Israil capul și coada, pre cel mare și pre cel mic, întru o zi.

15. Pre cel bătrân și pre cei ce să minunează de feațe, acesta este capul; și pre prorocul carele învață fărădelegi, acesta este coada.

16. Și vor fi cei ce fericesc pre norodul acesta, amăgindu-l îl vor amăgi, până-l vor înghiți pre el.

17. Pentru aceea, de tinerii lor nu să va veseli Domnul, și pre săracii lor și pre văduvele lor nu va milui, că toți sânt fără de lege și răi, și toată gura grăiaște nedreptate. Întru toate acestea nu s-au întors mâniia, ci încă mâna este înaltă.

18. Și va arde ca focul fărădelegea și ca niște buruiane uscate să va amestui de foc și va arde întru desișurile pădurii și va mânca toate ceale de primprejurul dealurilor.

19. De iuțimea mâniei Domnului au ars tot pământul; și va fi norodul ca de foc ars. Omului de fratele său nu-i va fi milă.

20. Ci să va abate spre dreapta, că va flămân-

4. (g) Hristos; (d) Când au bătut Ghedeon pre madianiteani. 8. (e) În jidovie: cuvânt, adecă cum tâlcuieste S. Chiril: cuvânt de blăstăm, de osândă de moarte.

20. (j) Adecă, averile fiilor și a al-

zi și va mânca ceale de-a stânga, și nu să va sătura omul mâncând carnea brațului (j) său.

21. Că va mânca Manasi a lui Efraim, și Efraim a lui Manasi. Că împreună să vor oști asupra lui Iuda. Și întru toate acestea nu s-au întors mâniia, ci încă mâna este înaltă.

CAP 10

Vai celor ce fac legi nedreapte, ca să asuprească pre cei săraci și pre văduve! Prorocește cum că împăratul lui Asur, pentru sumeția inimii, să va smeri, și cum că rămășițele lui Israil să vor întoarce la Dumnezeu. Mângăie, ca să nu să teamă de Asur.

1. ai (a), celor ce scriu vicleșug, că scriind scriu vicleșuguri!

2. Abătând judecata mișeilor și răpind îndreptarea săracilor norodului Mieu; ca să le fie lor văduva de jaf și săracul de pradă.

3. Și ce vor face în zioa cercetării? Că năcaz voao de departe va veni și cătră cine veți fugi ca să vă ajute? Și unde veți lăsa mărirea voastră, ca să nu cădeți în robie?

4. Și supt (b) cei uciși vor cădea. Și întru toate acestea nu s-au întors mâniia Lui, ci încă mâna este înaltă.

5. Vai, asiriianilor, toiagul iuțimii Meale, și mânie este în mâinile lor.

6. Mâniia Mea o voi trimite asupra neamului celui fără de lege. Și norodului Mieu voi porunci să facă prăzi și jefuire și să calce cetățile și să le facă pulbere.

7. Iară el nu au gândit așa, și cu sufletul nu au socotit așa, ci au mutat gândul său, ca să piarză neamuri nu puține.

8. Și de vor zice lui: „Tu singur ești domn?”

9. Și va zice: (v) „N-am luat țara cea deasupra Vavilonului și a Halaanului, unde s-au zidit turnul? Și am luat Aravia și Damascul și Samaria?”

10. În ce chip am luat acestea, și toate domniile le voi lua. Văitați-vă, ceale cioplite (g) din Ierusalim și din Samaria.

11. Că precum am făcut Samariei și celor făcute de mâinile ei, așa voi face și Ierusalimului și idolilor lui.

12. Și va fi deaca va plini Domnul a face toate (d) în muntele Sionului și în Ierusalim, va căuta spre mintea cea mare,* spre împă-

ratul asiriianilor și spre înălțimea mării ochilor lui.

13. Că au zis: „Cu tăria voi face și cu înțelepciunea minții voi lua hotarale neamurilor și putearea lor voiu pradă și voiu clăti cetățile în care lăcuiesc.

14. Și toată lumea cu mâna o voiu lua ca un cuib și ca niște oao părăsite voiu rădica și nu va fi cine să scape de mine sau

tor rudenii.

1. (a) Vai celor ce fac legi nedreapte și scriu vicleșug.

4. (b) Cu cei uciși să cădeți. 9. (v) Eusev.: Au n-ai.

10. (g) Idolii cei. 12. (d) Bătăile.

*4 Împă.

10, 15

Jos

37, 36

să-mi grăiască împrativă și să-și deschidă gura și să grăiască”.

15. Au mări-să-va săcurea fără de cel ce taie cu ea? Au înălța-să-va hierestreul fără de cel ce-l trage pre el? Așijderea, de ar lua cineva toiag sau lemn, înălța-să-va lemnul? Și nu așa.

16. Ci va trimite Domnul Savaot spre cinstea ta ocară, și spre mărirea ta foc arzătoriu să va aprinde.

17. Și va fi lumina lui Israil ca focul și-l va sfinți pre el cu foc arzătoriu și va mânca ca fânul pădurea (e).

18. În zioa aceea să vor stânge munții și dealurile și pădurile, și va mânca de la suflet până la trup; și va fi cel ce va fugi ca cel ce fuge de pară arzătoare.

19. Și cei ce vor rămânea dintr-înșii număr vor fi, și un prunc mic va scrie pre ei.

20. Și va fi în zioa aceea, nu să va mai adaoge rămășița lui Israil și cei mântuiți a lui Iacov nu vor mai nădăjdui spre cei ce le făcea strâmbătate, ci vor nădăjdui spre Dumnezeu cel Sfânt a lui Israil într-adevăr.

21. Și va fi (j) rămășița lui Iacov spre Dumnezeu cel puternic.

*Jos 11, 11
Roma. 9, 27

22.* Și, de va fi norodul lui Israil ca năsipul mării, rămășița lui să va mântui, cuvânt ce sfârșeaște și scurtează într-adevăr.

23. Că cuvânt scurt Domnul (dz) va face în toată lumea.

24. Pentru aceea, acestea zice Domnul Savaot: „Nu te teame, norodul Mieu, cel ce lăcuiești în Sion, de asiriiani, pentru că cu toiagul te va bate, că rană voi aduce preste tine, ca să vezi calea Eghiptului.

25. Că încă puțin, și va înceta urgiia, iară mâniia Mea preste sfatul lor”.

*Jos 37, 36
Jude. 7, 25

26. Și va rădica Domnul Dumnezeu puterilor preste ei ca ranele lui Madiam,* în locul necazului, și mâniia Lui în calea cea despre mare, în calea Eghiptului.

27. Și va fi în zioa aceea, lua-să-va jugul Lui de pre umărul tău și frica Lui de la tine, și să va strica jugul de la umerii voștri.

28. Că va veni la cetatea Anghe și va trece la Maghedo, și în Mahmas va pune vasele Sale.

29. Și va trece valea și va veni la Anghe, frica va apuca pre Rama, cetatea lui Saul va fugi.

30. Înălțe-ți glasul tău, fata lui Galim, auzi în Laisa, auzi-să-va în Anatot.

31. Și s-au spăimântat Madevina și cei ce lăcuiesc în Ghevir.

32. Mângăiați astăzi în cale, ca să rămâie, cu mâna mângăiați muntele pre fata Sionului, și dealurile ceale din Ierusalim.

33. Iată, Stăpânitoriul, Domnul Savaot,

17. (e) În cea veachie: va mânca, ca iarba ființa. 21. (j) Să va întoarce. 23. (dz) În cea veachie east: Domnul puterilor. 33. (z) Sfârâma pre asiriiani. 1. (a) Hristos. 3. (b) Cuvântul grecesc *doxa* poate însăamna și mărirea, și păreare. Unii mărirea, alții

va turbura (z) pre cei măriți cu tărie, și cei înalți cu sumeție sfârâma-să-vor, și cei trufași vor cădea și să vor smeri.

34. Și vor cădea cei înalți de sabie, și Livanul împreună cu cei înalți va cădea.

CAP 11

Prorocie de nașterea lui Hristos, de judecată, de înălțarea și întoarcerea neamurilor, de mărirea mormântului Lui. De întoarcerea rămășițelor lui Israil și de credința neamurilor.

1.* i va ieși Toiag (a) din rădăcina lui Iese și Floare din rădăcina lui să va înălța. *Fap. 13, 23

2. Și va odihni preste Dânsul Duhul lui Dumnezeu, duhul înțelepciunii și al înțelegerii, duhul sfatului și al puterii, duhul cunoștinței și al bune-credință.

3. Duhul teamerii de Dumnezeu Îl va umplea pre Dânsul, nu după (b) mărirea va judeca, nici după graiu va mustra.

4. Ci va judeca smeritului judecată și va mustra pre smeriții pământului și va bate pământul cu cuvântul gurii Sale* și cu duhul buzelor Sale va omori pre cel necurat. *2 Tesa. 2, 8

5. Și va fi cu dreptate încins mijlocul Lui, și cu adevăr învalite coastele Lui.

6.* Și va paște împreună lupul cu mielul, și pardosul va odihni împreună cu iedul, și vițelul și leul și taurul împreună vor paște și un prunc mic va paște pre ei, *Jos 65, 25

7. Și boul și ursul împreună să vor paște, și fiii lor împreună vor fi, și leul ca boul va mânca paie (v).

8. Și un prunc mic preste vizuniia aspidelor, și într-ășternutul puilor aspidelor mâna își va pune.

9. Și nu-i vor face rău, nici vor putea să piarză pre nici unul în muntele cel sfânt al Mieu, pentru că s-au umplut tot pământul a cunoaște pre Domnul, ca apa multă carea acopere mările.

10.* Și va fi în zioa aceea (g) rădăcina lui Iese și Cel ce Să va scula să stăpânească neamurile; spre Dânsul neamurile vor nădăjdui și va fi odihna Lui cinste. *Rom. 15, 12

11. Și va fi în zioa aceea, adaoage-va Domnul a-Și arăta mâna Sa, ca să rânească rămășița norodului Său, carea va rămânea de la asiriiani și de la Eghipt și de la Vavilon și de la Etiopia și de la elamiteani și de la răsăriturile soarelui și de la Aravia.

12. Și va rădica semn (d) într- neamuri și va aduna pre cei pierduți a lui Israil, și pre cei răsipiți a lui Iuda va strânge din patru laturi ale pământului.

13. Și să va lua râvnirea (e) lui Efraim, și vrăjmașii lui Iuda vor peri. Efraim nu va mai pismui asupra lui Iuda, și Iuda nu va mai

păreare talmăcesc acest loc. 7. (v) Oameni de multe neamuri și cu năravuri osibite împreună vor trăi. 10. (g) Hristos. 12. (d) Crucea. 13. (e) Pizma.

năcăji pre Efraim.

14. Și vor zbura în corăbiile celor de alt neam. Marea împreună vor prăda (j) și pre cei de la răsăritul soarelui și Idumeea; și întâiu pre Moav își vor pune mâinile, fiii lui Amon întâiu să vor supune.

15. Și va pustii Domnul marea Eghiptului și-și va pune (dz) mâna Sa preste râu cu vânt iute și va lovi șapte văi, cât va trece el încălțat.

16. Și va fi treacere norodului Mieu celui rămas în Eghipt și va fi lui Israil, ca în zioa când au ieșit din pământul Eghiptului.

CAP 12

Mulțămită pentru izbăvirea și bunătățile lui Hristos. Îndeamnă pre norod ca să-și aducă aminte de acelea și să laude pre Domnul.

1. i vei zice în zioa aceea: „Bine Te voiu cuvânta, Doamne, că Te-ai mâniiat pre mine și Ț-ai întors mâniia Ta și m-ai miluit

pre mine!

*Ieșire 15, 2
Psalm 117, 14

2. Iată, Dumnezeuul mieu, Mântuitoriul mieu,* nădăjdui-voiu spre Dânsul și mă voiu mântui și nu mă voiu teame pentru că mărirea mea și lauda mea este Domnul ; și s-au făcut mie spre mântuire”.

3. Și scoateți apă cu veselie din izvoarele (a) Mântuitoriului.

4. Și vei zice în zioa aceea: „Lăudați pre Domnul! Strigați numele Lui! Vestiți întru neamuri mărirea Lui! Aduceți-vă aminte că s-au înălțat numele Lui!

5. Lăudați numele Domnului, că înainte au făcut, vestiți aceastea în tot pământul!

6. Bucurați-vă și vă veseliți, cei ce lăcuți (b) în Sion, că S-au înălțat Sfântul lui Israil în mijlocul lui!”

CAP 13

Midii să pornesc asupra Vavilonului. Mare și cumplită bătaia Vavilonului, va peri ca și Sodoma și prin el să închipuiaște că și lumea așa va peri.

1. edeniia carea o au văzut Isaia, fiiul lui Amos, asupra Vavilonului.

2. În muntele șesului, rădicați semn, înălțați glas lor, nu vă teameți, chemați cu mâna: „Deșchideți, boiari!

3. Eu voiu rândui și voiu povățui pre dânșii, uriași vor veni să plinească mâniia Mea, bucurându-să și sumețindu-să”.

4. Glas de neamuri multe pre munți, aseamenea de neamuri multe, glas de împărați (a) și de neamuri adunate.

5. Domnul Savaot au poruncit neamului întrarmat ca să vie din pământ de departe de la marginea temeliei ceriului, Domnul și în-

14. (j) Sufletele aducându-le la Hristos. 15. (dz) Strica idolatriia. 3. (a) Din Sfânta Scriptură, și din Sfintele Taine, și din ranele lui Hristos.

6. (b) Sânteți în besearică. 4. (a) A lui Darie și

CAP 12 ȘI 13

trarmații Lui să strice toată lumea.

6. Plângeți, că aproape easte zioa Domnului și sfărâmare de la Dumnezeu va veni!

7. Pentru aceea, toată mâna va slăbi și tot sufletul omului să va spăimânta.

8. Turbura-să-vor bătrânii (b) și-i vor cuprinde dureri, ca pre muiarea ceaea ce naște; și să vor plânge unul cătră altul și să vor spăimânta și-și vor schimba fața sa în chipul focului.

9. Că, iată, zioa Domnului vine nevindecată de mânie și de iuțime, ca să puie lumea pustie și să piarză pre păcătoși dintr-însa.

10.* Că stealele ceriului și Orionul și toată podoaba ceriului nu-și vor da lumina; și să va întuneca soarele răsărind, și luna nu-și va da lumina sa.

11. Și voiu porunci (v) la toată lumea răutăți și celor necurați păcatele lor, și voiu piiarde sumeția celor fără de leage și trufiia mândrilor o voiu smeri.

12. Și vor fi cei rămași mai scumpi decât aurul nelămurit, și omul mai scump va fi decât piiiatra safirului.

13. Că ceriul să va turbura și pământul să va clăti din temeliile sale, pentru aprinderea mâniei Domnului Savaot, în zioa în carea va veni mâniia Lui.

14. Și vor fi cei rămași (g) ca o căprioară ce fuge și ca o oaie ce rătăcește și nu easte cine să o adune, ca omul la norodul său să se întoarcă și omul în țara sa să fugă.

15. Că cine să va prinde birui-se-va, și cei adunați vor cădea de sabie.

16.* Și pre fiii lor înaintea lor îi vor ucide, și casele lor le vor prăda și muierile lor le vor avea.

17. Iată, Eu voiu rădica asupra voastră pre midiiiani, carii de argint nu bagă samă, nici de aur nu au lipsă.

18. Arcele tinerilor vor sfărâma și de fiii voștri nu le va fi milă, nici fiilor tăi vor părtini ochii lor.

19. Și va fi Vavilonul, carele să chiiamă mărit, pentru împăratul haldeilor,* în ce chip au prăpădit Dumnezeu Sodomul și Gomorul.

20. Nu să va lăcui în veaci, nici vor intra într-însul până nu vor trece multe neamuri, nici vor trece printr-însul aravii, nici păstorii nu să vor odihni într-însul.

21. Și vor odihni acolo hiiară și să vor umplea căsile de sunet; acolo să vor odihni sirini și dimonii acolo vor juca.

22. Și onochentaori acolo vor lăcui și vor puia arici în casele lor.

a lui Chir. 8. (b) Solii, talmăcesc unii, pentru că cei bătrâni să trimitea soli, și cuvântul grecesc amândoao, și bătrâni și soli, însămează. 11. (v) Mustra. 14. (g) De oastea haldeilor, adecă a vaviloleanilor.

*Iezechi.

32, 7

Ioil

2, 10

3, 15

Mateiu

24, 29

Marco

13, 24

Luca

21, 25

*Psalm

136, 12

*Face.

19, 24

2 Leage

29, 23

Ieremia

50, 40

Iezechii.

16, 49

Osie

11, 8

Amos

4, 11

CAP 14

Prorocește izbăvirea jidovilor, sfărmașarea vaviloneanilor, pentru trufia. Așijderea să vor pedepsi și filisteii, pentru că s-au bucurat de nevoia jidovilor.

1. urând vine și nu zăbovește și zilele lor nu să vor îndelunga și va milui Domnul pre Iacov și va aleage încă pre Israil și să vor odihni în pământul său; și cel nemearnic să va lipi de ei și să va lipi de casa lui Iacov.

2. Și-i vor lua pre ei neamurile și-i vor băga la locul lor și-i vor moșteni și să vor înmulți pre pământul lui Dumnezeu cu slugi și cu slujnice și le vor fi robi cei ce i-au robit pre ei și să vor stăpâni cei ce i-au stăpânit pre ei.

3. Și va fi în zioa aceea, odihni-te-va Dumnezeu de durearea și de mâniia ta și de robiiia ta cea grea, carea ai robit lor.

4. Și vei lua plângerea aceasta asupra împăratului Vavilonului și vei zice în zioa aceea: „Cum au încetat cel ce ceare (a) și au încetat cel ce ne silea?”

5. Sfărâmat-au Domnul jugul păcătoșilor și jugul domnilor, bătând neamul cu mânie, cu rană nevindecată.

6. Bătând neamul cu rana mâniei, nu au părtinit; odihnit-au cel ce au nădăjduit.

7. Tot pământul strigă cu veselie.

8. Și leamnele Livanului s-au bucurat de tine, și chedrul Livanului: «De când tu ai adormit, nu s-au suit cel ce ne taie pre noi».

9. Iadul jos s-au amărât întâmpinându-te pre tine; sculatu-s-au împreună cu tine toți uriașii cei ce au stăpânit pământul carii au scos din scaonele sale pre toți împărații neamurilor.

10. Toți vor răspunde și vor zice ție: «Și tu te-ai robit ca și noi și te-ai socotit întră noi».

11. Pogorātu-s-au la iad mărirea ta și multă veseliiia ta; supt tine vor aștearne putregiune și rămășița ta viiarme.

12. Cum au căzut din ceriu luceafărul cel ce răsărea dimineața, zdrobitu-s-au pre pământ cel ce trimitea la toate neamurile.(b)

13. Și tu ai zis întru cugetul tău: «În ceriu mă voiu sui, deasupra stealelor ceriului voiu pune scaonul meu, ședea-voiu pre muntele cel înalt, preste munții cei înalți, carii sânt spre miiazănoapte.

14. Sui-mă-voiu deasupra norilor, fi-voiu aseamenea Celui Preaînalt».

15. Iar acum, în iad te vei pogorî și în temeliile pământului.

16. Cei ce te vor vedea pre tine să vor mira de tine și vor zice: «Acesta e omul cel ce turbura pământul și sfărâma pre împărați?»

17. Cel ce au pus lumea toată pustie și

4. (a) Bir. 12. (b) De împăratul Vavilonului întâiu, apoi de căderea dracilor din ceriu să înțăleg aceste.

cetățile ei le-au surpat, și pre cei ce i-au dus în robie nu i-au slobozit?»

18. Toți împărații neamurilor au adormit cu cinste, fieștecarele în casa sa.

19. Iară tu te vei lepăda în munți ca un mort urât cu mulți morți tăiați, carii să pogoară în iad.

20. Precum haina în sânge încruntată nu easte curată, așa nici tu nu ești curat, pentru că pământul Mieu l-ai pierdut și pre norodul Mieu l-ai omorât, nu vei rămânea în vreme veacinică, sămânță rea.

21. Gătește-ți fiii tăi, ca să se omoară pentru păcatele tătâne-său, ca să nu să scoale și să moștenească pământul și să umple pământul de războaie”.

22. „Și Mă voiu scula asupra lor, zice Domnul Savaot, și voiu piiarde numele lor și rămășița și sămânța”, aceste zice Domnul.

23. „Și voiu pune Vaviloniia pustie, ca să lăcuiască într-însa arici și va fi nimica, și o voiu pune pre ea prăpastie de tină spre pierzare”.

24. Acestea zice Domnul Savaot: „Precum am zis, așa va fi, și în ce chip am sfătuit, așa va rămânea,

25. Ca să pierz pre asiriiani din pământul Mieu și din munții Miei, și vor fi spre călcare și să va lua de la ei jugul lor și să va lua mărirea lor de pre umerii lor”.

26. Acesta easte sfatul care l-au sfătuit Domnul asupra a toată lumea și aceasta easte mâna cea înaltă asupra tuturor neamurilor.

27. Că ceale ce au sfătuit Dumnezeu cel Sfânt, cine le va strica? Și mâna Lui cea înaltă, cine o va întoarce?

28. În anul în care au murit împăratul Ahaz, s-au făcut cuvântul acesta:

29. „Nu vă veseliți toți cei de alt neam, că s-au sfărâmat jugul celui ce vă bătea pre voi; că din sămânța șerpelui vor ieși pui de aspidă și puii lor vor ieși șerpi zburători.

30. Și să vor paște cei săraci printr-însul și oamenii cei săraci în pace să vor odihni și va omorî cu foamea sămânța ta, și rămășița ta o va ucide.

31. Văietați-vă, porțile cetăților, să strige cetățile ceale turburate, cei de alt neam, toți, că fum vine de la miiazănoapte și nu easte, ca să fie!”

32. Și ce vor răspunde împărații neamurilor? Pentru că Domnul au întemeiat Sionul și printr-Însul să vor mântui cei smeriți ai norodului.

CAP 15

Mai înainte spune perirea moaviteanilor. Să face milă prorocului de ei.

1. uvântul cel asupra Moavitidii: „Noaptea va peri Moavitida, că noaptea va peri zidul Moavitidii.

2. Măhniți-vă întru voi înșivă, că va peri și Divonul, unde easte capiștea voastră;

* Ieremi. 48, 37
lezechil 7, 18
acolo vă veți sui să plângeți pentru Navaul Moavitidii, văietați-vă* pentru tot capul pleșug; toate brațele tăiate.

3. În ulițele ei îmbrăcați-vă cu saci și plângeți preste coperișurile ei, în răspântiile ei toți vă văietați cu plângere.

4. Că au strigat Esevonul și Eleali, până la Iasa s-au auzit glasul lor, pentru aceea șealele Moavitidii strigă, sufletul ei va cunoaște.

5. Inima Moavitidii strigă întru sine până la Sigor, că junincă de trei ani easte, la suirea Luitului, cătră tine plângând să vor sui pe calea Aroniimului; strigă zdrobire și cutremur.

6. Apa Nemirimului pustie va fi, și iarba va lipsi, pentru că iarbă vearde nu va fi.

7. Au, doară, și așa să va mântui? Că voi aduce pe vale aravi și o vor lua pre ea.

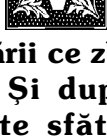
8. Că au ajuns strigarea la hotarul Moavitidii și plângerea ei până la Agaliim și vaietul ei până la fântâna Elimului.

9. Și apa Divonului să va umplea de sânge, că voi aduce asupra Divonului aravi și voi piiarde sămânța lui Moav și a lui Ariil și rămășița Adamei.

CAP 16

Asupra lui Moav, că pentru sumeția să va smeri și puțini vor rămânea.

1. oi trimit ca jivinile pre pământ (a). Au piază pustie ești, muntele feții Sionului?

2. Că vei fi ca puiul cel luat al pasării ce zboară, fata lui Moav.

3. Și după aceea (b), Arnonule, mai multe sfătuiaste și fă lui acoperemânt plânsului, pururea (v) întru întunecare la amiază vor fugi, spaimântatu-s-au, să nu te aduci (g).

4. Lăcui-vor lângă tine pribeagii lui Moav, fi-vor acoperemânt voao de cătră fața celui ce goneaste, pentru că s-au luat ajutorul tău și au perit boiarul cel ce călca de tot pre pământ.

5. Și să va găti cu milă scaonul și va șede pre el cu adevăr în cortul lui David, judecând și căutând judecată, și curând făcând dreptate.

*Ierem. 48, 29
6.* Auzit-am sumeția lui Moav, sumeț easte foarte, trufia și sumeția lui și pizma lui, nu e așa vraja ta.

7. Văieta-să-va Moav, că în Moavitida toți să vor văieta, iară celor ce lăcuiesc în Set cugetări și nu te vei rușina.

8. Câmpii Esevonului vor plânge, viia din Sevama, cei ce înghițiți neamurile, călcați viile ei, până la Iazir, să nu vă împreunați, rătațiți prin pustie; cei trimiși de la ea s-au

1. (a) În unele exemplariumuri să află: trimite-voi miel stăpânitoriu. 3. (b) Arnonul easte o cetate; (v) Ca să aperi pre cei năcăjiți, carii scapă întru Tine. Vezi S. Chiril Alexa.: întru acel loc; (g) Unii

părăsit, că au trecut marea.

9. Pentru aceea, voi plânge, ca plângerea Iazirului viia din Sevama. Copacii tăi i-au oborât Esevon și Eleali, pentru că seacerea și culesul tău voi călca, și toate vor cădea.

10. Și să va lua bucuria și veseliia din vii și în viile tale nu să vor veseli și nu vor călca vinuri în teascuri, că au încetat.

11. Pentru aceea, pântecel Mieiu asupra lui Moav ca o alăută va suna și ceale dinlăuntrul Mieiu ca un zid le-ai înnoit.

12. Și va fi ție spre rușinare, pentru că s-au ostenit Moav întru capiști și va intra la ceale făcute de mâna sa, ca să se roage; și nu-l vor putea mântui pre el”.

13. Acesta easte cuvântul care l-au grăit Domnul asupra lui Moav, când au grăit.

14. Și acum au grăit Domnul, zicând: „În trei ani ai anilor (d) năimitului, să va necinsti mărirea lui Moav cu toată avuția cea multă, și va rămânea foarte mic și necinstit”.

CAP 17

După ce să va bate Damascul, și Israil să va bate. Carii vor mai rămânea să vor întoarce la Dumnezeu.

1. uvântul cel asupra Damascului.* „Iată, Damascul să va lua dintră cetăți și va fi spre cădere. *4 Împă. 16, 9

2. Părăsit în veac, zăceare și odihnă turmelor, și nu va fi gonitoriu.

3. Și nu va mai fi întărit, ca să scape acolo Efraim; și mai mult împărăție nu va fi în Damasc, și rămășița sirilor, că nu ești mai bun decât fiii lui Israil și decât mărirea lor”, aceastea zice Domnul Savaot.

4. „Fi-va în zioa aceea scădeare mării lui Iacov, și ceale grase ale mării lui să vor cutremura.

5. Și va fi ca cum ar aduna neștine săcerătură stând și sămânța spicelor ar săcera și va fi în ce chip ar aduna neștine spic în vale tare.

6. Și vor rămânea într-însa paie sau ca doao sau trei boboane de maslin pre vârș înalt, sau patru sau cincă, care rămân pre stălpările sale”, aceastea zice Domnul Dumnezeu lui Israil.

7. În zioa aceea va nădăjdui omul spre Cel ce l-au făcut pre el, și ochii lui spre Sfântul lui Israil vor căuta.

8. Și nu vor nădăjdui spre capiști, nici spre lucrurile mâinilor sale, care le-au făcut deagetele lor, și nu vor căuta la copaci, nici la urăciunile sale (a).

9. În zioa aceea, fi-vor cetățile tale părăsite, precum au părăsit amoreii și eveii

tălmăcesc: mähnești. 14. (d) În anul al treilea după ce va bate Navohodonosor Ierusalimul sau în trei ani va ținea asupra. 8. (a) Idolii săi.

de fața fiilor lui Israil.

10. Și vor fi pustii, pentru că ai lăsat pre Dumnezeu, Mântuitorul tău, și nu ți-ai adus aminte de Domnul, ajutorul tău, pentru aceea vei sădi răsad necredincios și sămânță necredincioasă.

11. Și în zioa în carea vei sădi și vei rătăci și dimineața de vei sămâna, înflori-va spre seacere în carea zi vei moșteni și ca tatăl omului vei împărți fiilor tăi moșie.

12. Vai, mulțimei neamurilor celor multe ca marea, ce să învăluie, așa vă veți turbura și spatele neamurilor celor multe ca apa va răsuna!

13. Ca apa multă neamurile multe, ca apa multă carea să pornească cu silă și-l va scoate pre el și departe-l va goni, ca pravul din pleave, când să vântură asupra vântului, și ca pulberea roatei ce să învârtească de volbură.

14. Seara va fi plângere, până a nu să face dimineață, și nu va fi; aceasta va fi partea celor ce v-au jefuit pre voi și moștenirea celor ce v-au moștenit pre voi.

CAP 18

Prorocește pierzarea etiopilor prin Senahirib, iară cei de pe urmă carii vor mai rămânea ai etiopilor să vor întoarce la Dumnezeu, ca și Israil.

1. ai de pământul căruia sânt aripile corăbiilor dincolo de râurile Etiopiei!

2. Cel ce trimite în mare zăloage și cărți de hârtie deasupra apei, că vor merge soli ușori la neam înalt și la norod străin și năsâlnic, cine easte dincolo de el? Neam deznădăjduit și călcat.

3. Acum râurile pământului toate, ca o țară lăcuită să va lăcui țara lor, ca un sămn de la munte să va rădica, ca glasul trâmbiții să va auzi.

4. Că așa mi-au zis mie Domnul: „Nu va fi frică în cetatea Mea, ca lumina soarelui la amiază și ca norul cel de roao în zioa seacerii va fi”.

5. Înainte de seacere, când să va sfârși floarea și strugurul cel necopt va înflori, floare odrăslind, și va tăia strugurașii cei mici cu cosoarele, și ramurile le va lua și le va tăia,

6. Și le va lăsa împreună pasărilor ceriului și fierilor pământului, și să vor aduna la eale paserile ceriului; și fierile pământului vor veni acolo preste dânsa.

7. În vremea aceea să vor aduce daruri Domnului Savaot de la norodul cel necăjit și smult și de la norod mare, de acum și în veacul vremii neam nădăjduitoriu și călcat de tot, carele easte în partea râului țării lui, în locul unde e numele Domnului Savaot, muntele cel sfânt.

1. (a) Idolii. 2. (b) Fieștecarele. 11. (v) Taneos era

CAP 19

Prorocește că și eghipteanii vor peri. Le făgăduiește lor Mântuitoriu, Căruia ca și jidovii să vor închina.

1. edenii Eghiptului: „Iată, Domnul șeade pre nor ușor și va veni în Eghipt și să vor clăti ceale făcute de mână ale (a)

Eghiptului de fața Lui, și inima lor să va sfârși într-înșii.

2. Și să vor scula eghipteanii asupra eghipteanilor și să va război (b) om asupra fratelui său și om asupra deaproapelui său și să va scula cetate asupra cetății și leage asupra legii.

3. Și să va turbura duhul eghipteanilor într-înșii și sfatul lor voiu răsipi și voiu întreba pre dumnezeii lor și pre chipurile lor și pre cei ce din pământ glăsuiesc și pre cei ce din pânțece grăiesc.

4. Și voiu da Eghiptul în mâni de oameni carii vor fi domni grei, și împărați grei vor stăpâni pre ei”, acestea zice Domnul Savaot.

5. „Și va bea eghipteanii apa cea de la mare și râul va săca și să va usca.

6. Și vor săca râurile și izvoarele râului și va săca toată adunarea apei și tot lacul cel cu trestie și cu papură.

7. Și toată iarba vearde împrejurul râului și tot ce să samână lângă râu să va usca, pălit de vânt.

8. Și vor suspina pescarii și vor suspina toți cei ce aruncă undiță în râu, și cei ce umblă a pescui cu năvoade și cu mreji vor jăli.

9. Și rușinea va cuprinde pre cei ce lucrează inul cel despicat și pre cei ce lucrează visonul.

10. Și vor fi cei ce lucrează acestea întru dureare, și toți cei ce fac bearea să vor supăra și li să vor măhni sufletele.

11. Și vor fi nebuni domnii (v) Taneosului, sfeatnicii cei înțelepți a împăratului și sfatul lor va nebuni, cum veți grăi împăratului: «Fiii înțelepților, noi, fiii împăraților celor din început?»

12. Unde sânt acum înțelepții tăi? Și să spuie ție și să-ți zică ce au sfătuit Domnul Savaot asupra Eghiptului?

13. Sfârșitu-s-au domnii Taneosului și s-au înălțat domnii Memfiosului și vor înșela Eghiptul și neamurile.

14. Că Domnul au turnat lor duh de înșelăciune și au făcut să rătăcească Eghiptul întru toate lucrurile lor, precum rătăcește cel beat și carele împreună boraște.

15. Și nici un lucru nu va fi la eghipteani care să facă cap și coadă, început și sfârșit.

16. Și în zioa aceea, fi-vor eghipteanii ca muierile în frică și în cutremur de cătră fața mâinii Domnului Savaot, carea o va pune preste ei.

mitropoliia Eghiptului.

17. Și va fi țara jidovilor înfricoșare eghipteanilor, și când o va numi pre ea cineva lor, înfricoșea-să-vor pentru sfatul care l-au sfătuit Domnul Savaot asupra ei.

18. În zioa aceea, vor fi cinci cetăți din Egipt grăind cu limba hananiteancă și jurându-să pre numele Domnului Savaot: cetatea Asedec să va chema o cetate.

19. În zioa aceea, fi-va jertvenic Domnului în țara Egiptului și stâlp la hotarul ei Domnului.

20. Și va fi spre sămn în veac Domnului în țara Egiptului, că vor striga cătră Domnul pentru cei ce-i necăjesc pre ei; și va trimite lor om carele va mântui pre ei, judecând va mântui pre ei.

21. Și cunoscut va fi Domnul eghipteanilor și vor cunoaște eghipteanii pre Domnul în zioa aceea și vor face jertve și dar și vor făgădui făgăduințe Domnului și le vor da.

22. Și va bate Domnul cu rană pre eghipteani și va vindeca pre ei, și să vor întoarce cătră Domnul și-i va asculta pre ei și-i va vindeca pre ei cu vindecare.

23. În zioa aceea, fi-va calea Egiptului cătră asiriani și vor intra asiriani în Egipt și eghipteanii vor merge la asiriani și vor sluji eghipteanii asirianilor. (g)

24. În zioa aceea, fi-va Israil al treilea întru eghipteani și întru asiriani binecuvântat pre pământul pre care l-au binecuvântat Domnul Savaot, zicând:

25. «Bine e cuvântat norodul Mieu, cel din Egipt și cel din asiriani, și moștenirea Mea, Israil»”.

CAP 20

Lui Isaia să poruncească să umble gol și desculț, ca așa să prorocască golirea și jefuirea eghipteanilor și a etiopilor.

1. n anul în care au intrat Tanatan în Azot (a), când au fost trimis de Arna, împăratul asirianilor, și au bătut Azotul și l-au luat,

2. Atunci au grăit Domnul cătră Isaia, fiul lui Amos, zicând: „Mergi și dezbracă sacul de la șealele tale și desculță încălțămintele tale de la picioarele tale”. Și au făcut așa, umblând gol și desculț.

3. Și au zis Domnul: „Precum umblă robul Mieu, Isaia, gol și desculț, trei ani vor fi seamne și minuni eghipteanilor și etiopilor.

4. Că așa va duce împăratul asirianilor robimea Egiptului și a etiopilor, pre tineri și pre bătrâni goli și desculți, acoperiți cu rușinea Egiptului.

23. (g) Din jidovie să poate tălmăci: și vor sluji Domnului eghipteanii cu asiriani.

1. (a) Mai-marele oștilor împăratului Senahiriv. Tot unul easte cu Senahiriv.

5. (a) Să înțeleg de Valtasar, împăratul Vavilonului,

CAP 20 ȘI 21

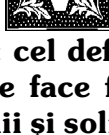
5. Și să vor rușina eghipteanii fiind biruiți împreună cu etiopii, spre carii nădăjduia eghipteanii, pentru că le era lor mărire.

6. Și vor zice lăcuiitorii ostrovului acestuia în zioa aceea: «Iată, noi am nădăjduit ca să alergăm la ei spre ajutoriu, carii n-au putut să se mântuiască de împăratul asirianilor, și cum ne vom mântui noi?»”

CAP 21

Surparea Vavilonului prin midi și prin perși. Pedepsa Idumeii și a Araviei.

1. edeniia pustiiului: „Ca o volbură prin pustie treace, din pustie vine din pământ groaznică.

2. Vedeniia și grea s-au vestit mie: cel defăimătoriu defaimă și cel fără de leage face fărădelege. Asupra mea elamiteanii și solii perșilor, asupra mea vin; acum voiu suspina și mă voiu mângăia pre mine însumi.

3. Pentru aceea, s-au umplut șealele mele de slăbiciune și dureri m-au cuprins pre mine, ca pre ceaea ce naște, nedreptate am făcut, ca să nu auz, sârguit-am, ca să nu văz.

4. Inima mea rătăcește și fărădelegea mea mă afundă, sufletul meu e cuprins de frică.

5. (a) Gătiți masa, mâncați, beați, sculați-vă, boiarilor, gătiți scuturi!

6. Că așa au zis cătră mine Domnul: «Mergi, pune ție straje și ce vei vedea, spune!»

7. Și am văzut doi călăreți (b), unul călare pre asin, altul călare pre cămilă,

8. Ca să auză auzire multă. Și chiiamă pre Uriia la straja Domnului și zice: «Stătut-am toată zioa* și în tabără am stătut toată noaptea.

9. Și, iată, el vine suit pre doi (v)». Și răspunzind, au zis:* «Căzut-au Vavilonul și toți idoli lui și ceale făcute de mână ale lui s-au zdrobit pre pământ!»

10. Ascultați, cei rămași și cei necăjiți, ascultați ceale ce am auzit de la Domnul Savaot! Dumnezeul lui Israil ne-au spus noao”.

11. Vedeniia Idumeii: „Cătră mine strigă din Seir: «Păziți zăbrealele!» Pazăsc dimineața și noaptea.

12. De vei căuta, caută și la mine lăcuiște.

13. (g) În dumbravă seara vei dormi sau în calea lui Dedan.

14. Întru întimpinarea celui sătos de apă, aduceți, cei ce lăcuiți în țara Temanului, cu pâne întâmpinați pre cei ce fug.

15. Pentru mulțimea celor omorâți și pentru mulțimea celor ce rătăcesc și pentru mulțimea sabiilor și pentru mulțimea arcelor săgetătoare și pentru mulțimea celor

când au făcut ospăț și au venit Chir și l-au bătut. Vezi Daniil, cap 5. [7]. (b) Pre Chir și pre Darie. 9. (v) Adecă într-o căruță cu doi cai. 13. (g) În cea veachie: graiul cel din Aravia.

*Avac.
2, 1

*Ieremi.
51, 8
Apoc.
14, 8

căzuți în războiu.

16. Că așa mi-au zis mie Domnul: «Încă un an, ca un an al celui năimit, lipsi-va mărirea lui Chidar». Și rămășița săgetătorilor celor tari a fiilor lui Chidar să va împuțina; că Domnul Dumnezeu lui Israil au grăit”.

CAP 22

Mai înainte spune și plânge pustiirea Ierusalimului. Mai înainte spune cum că trufașul Somna să va robi. Iară credinciosului Eliachim și următorului lui să întărește deregătoria.

1. edeniia Văii Sionului: „Ce s-au făcut ție, că acum v-ați suit toți în poduri?

2. În deșert e plină cetatea de cei ce strigă, răniții tăi nu sânt răniți de sabie, nici morții tăi, morți de războiu.

3. Toți boiarii tăi au fugit, și cei prinși cumplit sânt legați, și cei tari din tine departe au fugit.

4. Pentru aceea am zis: «Lăsați-mă, amar voi plânge, nu mă veți putea mângăia de supărarea feței neamului meu.

5. Că zioa turburării și a pierzării și a călcării este, și rătăcire de la Domnul Savaot; în Valea Sionului rătăcesc de la cel mic până la cel mare, rătăcesc în munți.

6. Iară elamiteanii au luat tulbe și s-au suit oameni pre cai și s-au adunat la bătaie.

7. Și vor fi văile tale ceale alease, să vor umplea de cară, și călăreții vor închide porțile tale.

8. Și vor deschide porțile lui Iuda și vor privi în zioa aceea la casele ceale alease ale cetății.

9. Și vor descoperi ascunsele caselor marginii lui David. Și au văzut că mai mulți sânt și cum că au abătut apa scaldătoarei ceii vechi în cetate.

10. Și cum că au stricat casele Ierusalimului, ca să întărească zidurile cetății.

11. Și v-ați făcut voao apă întră doao ziduri mai înlăuntru de scaldătoarea cea veachie și nu ați căutat la Cel ce de la început o au făcut, și pre Cel ce o au zidit pre ea nu L-ați văzut.

12. Și au chemat Domnul Savaot în zioa aceea plângere și tânguire și radere și încingere de saci.

13. Iară ei au făcut veselie și bucurie, junghind viței și jertvind oi, ca să mănânce cărnuri și să bea vin, zicând: * ‘Să mâncăm și să bem, că mâne vom muri!’

*Jos
56, 12
Înțele.
2, 6
1 Cori.
15, 32

14. Și descoperite sânt acestea în urechile Domnului Savaot, că nu să va ierta voao păcatul acesta, până ce veți muri».

15. Aceasta zice Domnul Savaot: «Mergi în cămară la Somna, cămarașul, și zi lui:

16. ‘Ce easte ție aici? Și ce-ți easte ție aici? Că ți-ai cioplit aici mormânt și ți-ai făcut

4. (a) Nu să zice aici ca cum nu ar fi avut norod întru sine, ci să înțeleage că mai bine ar fi fost de

întru înalt mormânt și ți-ai săpat în piatră lăcaș?

17. Iată, Domnul Savaot va lăpăda și va sfărâma pre bărbat și va lua îmbrăcăminte ta și cununa ta cea mărită.

18. Și te va lăpăda în țară mare și nemăsurată și acolo vei muri; și va pune carul tău cel frumos spre necinste, și casa boiariului tău spre călcat.

19. Și te vei lăpăda din isprăvnicia casii tale, și din starea ta.

20. Și va fi în zioa aceea, chema-voiu pre sluga Mea, Eliachim a lui Helchie.

21. Și-l voi îmbrăca pre el cu îmbrăcăminte ta, și cununa ta o voi da lui, și putea-rea și isprăvnicia ta o voi da în mâinile lui; și va fi ca un părinte celor ce lăcuiesc în Ierusalim și celor ce lăcuiesc în Iuda.

22.* Și voi da lui cheaea casii lui David preste umărul lui și va deschide și nu va fi cine să închiză și va închide și nu va fi cine să deschiză, și voi da lui mărirea lui David și va stăpâni și nu va fi cine să-i grăiască împotivă. *Iov
12, 14
Apoca.
3, 7

23. Și-l voi pune pre el stăpânitoriu în loc credincios și va șede pre scaonul mării casii tătâne-său.

24. Și va nădăjdui spre el tot cel mărit în casa tătâne-său, de la cel mic până la cel mare, tot vasul cel mic, de la vasul aganotilor și vor fi supuși lui în zioa aceea».

25. Acestea zice Domnul Savaot: «Mișca-să-va omul cel întemeiat în loc credincios și să va lua și va cădea și să va piarde mărirea lui», că Domnul au grăit!”

CAP 23

Mai înainte să spune cum că Navohodonosor va bate Tirul. După șaptezeci de ani iarăși să va înnoi.

1. edeniia Tirului: „Văitați-vă corăbiile Carhidonului, că au perit și mai mult nu vor veni din pământul chiteilor, dusu-s-au robime!

2. Cui s-au făcut aseamenea cei ce lăcuiesc în ostrov, negoțitorii Finichiei, cei ce trec marea prin apă multă.

3. Sămânța negoțitorilor? Ca săcerătura cea adunată, negoțitorii neamurilor.

4. «Rușinează-te, Sidoane», zis-au marea; iară țăriia mării au zis: «Nu m-au cuprins durerile nașterii, nici am născut, nici am hrănit tineri, nici am crescut fecioare» (a).

5. Și când să va auzi în Egipt, cuprinde-i-va pre ei dureare pentru Tir.

6. Meargeți la Carhidon, văitați-vă cei ce lăcuiți în ostrovul acesta!

7. Au, doară, aceasta au fost sumeția voastră din început, mai înainte de ce s-au dat el?

8. Cine au sfătuit acestea asupra Tirului?

n-ar fi avut, pentru că să vor robi.

Au mai slab easte? Au nu poate? Negoțitorii ei cei măriți, boiarii pământului.

9. Domnul Savaot au sfătuit să strice toată sumeția celor măriți și să facă de necinste pre tot cel mărit pre pământ.

10. Lucrează pământul tău, că mai mult nu vor veni corăbii de la Carhidon.

11. Și mâna ta, carea întărâtă pre împărați, mai mult nu va putea pre mare; Domnul Savaot au poruncit pentru Hanaan, ca să piarză țăriia lui.

12. Și vor zice: «Să nu adaogeți mai mult a vă sumeți și a face strâmbătate featii Sionului, și de vei merge la chiteani, nici acolo nu te vei odihni.

13. Și în pământul haldeilor, și acesta s-au pustiit de asiriiani; și nici acolo te vei odihni, că zidul lui au căzut».

14. Văietați-vă, corăbiile Carhidonului, că au perit țăriia voastră!

15. Și va fi în zioa aceea, părăsi-să-va Tirul șeptezeci de ani, ca vreamea unui împărat, ca vreamea unui om, și va fi după șeptezeci de ani, va fi Tirul ca un cântec de curvă:

16. «Ia alăută, încungiură (b) cetate, curvă uitată, zi bine cu alăuta, zi mult, ca să-ți rămâie pomenirea ta».

17. Și va fi după acei șeptezeci de ani, va cerceta Dumnezeu Tirul și iarăși va fi cum au fost întâiu; și va fi loc de negoțatorie tuturor împărățiilor lumii pe fața pământului.

18. Și va fi negoțatoriia lui și plata sfântă Domnului; nu lor să va aduna, ci celor ce lăcuiesc înaintea Domnului (v) toată negoțatoriia lui, ca să mănânce și să bea și să se sature și să fie sămn de aducere-aminte înaintea Domnului”.

CAP 24

Prorocește că vor veni răutăți preste toată lumea. Cum că groaznică va fi zioa judecării, când puțini să vor mântui.

1. **N**ată, Domnul va strica toată lumea și o va pustii pre ea și va descoperi fața ei și va răsipi pre cei ce lăcuiesc într-însa.

Osie 2. Și va fi norodul ca preotul și sluga ca domnul și slujnica ca doamna, fi-va cel ce cumpără ca cel ce vinde, și cel ce dă împrumut, ca cel ce ia împrumut, și cel deatoriu, ca acela cui easte deatoriu.

3. Cu stricare să va strica pământul și cu piardere să va piarde pământul; că gura Domnului au grăit aceastea.

4. Plâns-au pământul și s-au stricat lumea, plâns-au înalții pământului.

5. Și pământul au făcut fărădeleage pentru cei ce lăcuiesc pre dânsul, pentru că leagea Domnului o au călcat și o au răsipit și au schimbat poruncile și au stricat

16. (b) Bibl. românească are: defrânează-te. 18. (v) În cea veachie: în Ierusalim. 20. (a) În cea veachie: și cu clă-

CAP 23 ȘI 24

legătura cea veacinică.

6. Pentru aceea, blăstăm va mânca pământul, că au păcătuit cei ce lăcuiesc pre dânsul; pentru aceea, săraci vor fi cei ce lăcuiesc pe pământ și vor rămânea oameni puțini.

7. Plânge-va vinul, plânge-va viia, suspi-na-vor toți cei ce-și veselea sufletul.

8. Încetat-au veseliia timpenelor, încetat-au îndărăpniciia și avuția necuraților, încetat-au glasul alăutei.

9. Rușinatu-s-au, nu au beut vin, amară s-au făcut beutura celor ce beau.

10. Pustiitu-s-au toată cetatea, închide-va casa, ca să nu între.

11. Văietați-vă pentru vin pretutindinea! Încetat-au veseliia pământului, trecut-au toată veseliia pământului.

12. Și vor rămânea cetăți pustii și case părăsite vor peri.

13. Aceastea toate vor fi pre pământ în mijlocul neamurilor. Precum neștine culeage maslinul, așa vor culeage pre ei; și de va înceta culesul,

14. Aceștia cu glas vor striga, iară cei ce vor fi rămași pre pământ să vor veseli împreună cu mărirea Domnului; turbura-să-va apa mării.

15. Pentru aceasta, mărirea Domnului va fi în ostroavele mării, și numele Domnului va fi mărit:

16. „Doamne Dumnezeu lui Israil”. De la marginile pământului minuni am auzit: „Nădeajde celui bincredincios!”

17. Și vor grăi: „Vai, călcătorilor celor ce calcă leagea!” Frică și groază și laț preste voi, cei ce lăcuiți pre pământ!

18. Și va fi* cel ce va fugi de frică va cădea în groapă, și cel ce va scăpa din groapă prinde-să-va de laț, că ferestrele ceriului s-au deșchis și să vor clăti temeliile pământului.

19. Cu turburare să va turbura pământul și cu lipsă să va lipsi pământul.

20. (a) Plecatu-s-au și să va cutremura ca o colibă pământul, ca cel biat și amețit; și va cădea și nu va putea să se scoale, pentru că l-au biruit pre el fărădeleagea.

21. Și va fi în zioa aceea, va pune Dumnezeu mâna preste podoaba ceriului și preste împărății pământului.

22. Și vor aduna adunarea lui, și o vor închide într-o țarie și în temniță; după (b) multe neamuri, cercetare va fi lor și să va topi cărămida și va cădea zidul.

23. Și să va înfrunta luna și să va rușina soarele că va împărăți Domnul în Sion și în Ierusalim, și înaintea celor bătrâni Să va mări.

CAP 25

Prorocul laudă pre Dumnezeu pentru lucrurile ceale minunate, pentru bunătățile ce să vor da în muntele Sionului, pentru pedeaptele celor lăpădați.

tire să va clăti pământul. 22. (b) Grece.: prin.

*Ieremi. 48, 44

1. oamne Dumnezeul meu, mări-Te-voiu și voiu lăuda numele Tău, că ai făcut lucruri minunate; sfatul cel din început adevărat să fie.

2. Că ai pus cetăți în pământ, cetăți tari, ca să nu cază temeliile lor. Cetatea necredincioșilor în veac nu să va zidi.

3. Pentru aceasta, bine Te va cuvânta norodul cel sărac, și cetățile oamenilor celor năpăstuiți Te vor binecuvânta.

4. Că Te-ai făcut ajutoriu la toată cetatea smerită și acoperitoriu celor ce au slăbit pentru lipsa; izbăvi-vei pre ei de oameni răi, răcoreală celor însetați și răsuflare oamenilor celor năpăstuiți; bine Te vor cuvânta.

5. Ca niște oameni cu puțin suflet însetați în Sion, că-i vei mântui pre ei de oamenii cei fără de lege, cărora ne-ai dat pre noi.

6. Și va face Domnul Savaot tuturor neamurilor în muntele acesta (a); bea-vor veselie, bea-vor vin.

7. Unge-să-vor cu mir în muntele acesta; dă aceste toate neamurilor, că sfatul acesta este preste toate neamurile.

Apoc. 7, 17 21, 4 8. Înghițit-au moartea biruind și iarăși au luat Dumnezeu toată lacrima de la toată fața, ocară norodului o au luat de preste tot pământul, că gura Domnului au grăit acestea.

9. Și vor zice în zioa aceea: „Iată, Dumnezeul nostru, (b) întru Carele am nădăjduit, și ne va mântui pre noi. Acesta este Domnul, așteptatu-L-am pre El și ne vom bucura și ne vom veseli de mântuirea noastră”.

10. Odihnă va da Dumnezeu în muntele acesta și să va călca Moavitida, precum calcă ariia cu cară.

11. Și-și va slobozi mâinile sale, în ce chip și el au smerit a piiarde, și va smeri sumeția lui, preste ceale ce au pus mâna sa.

12. Și înălțimea zidului celui de scăpare va smeri și să va pogori până la pământ.

CAP 26

Mulțămire pentru înălțarea dreptilor și smerirea necredincioșilor. Să roagă prorocul pentru întoarcerea necredincioșilor. Pre cei dreپți la pocăință îndeamnă.

1. n zioa aceea, cânta-voiu cântarea aceasta în pământul Iudei, zicând: „Iată, cetate tare și mântuire va pune noao zidul și împregiurul zidului.

2. Deșchideți porțile să între norodul, cel ce păzește dreptatea și cel ce păzește adevărul,

3. Cel ce apără adevărul și păzește pacea, că spre Tine, Doamne, am nădăjduit până în veac.

4. Dumnezeule cel mare, cel veacinic.

5. Cel ce smerind ai pogorât pre cei ce lăcuiesc întru ceale înalte, cetăți tari vei strigi.

6. (a) Ospăț de veselie, ospăț de vin. 9. (b) Sfinții; 14. (a) Ca să se împărtășească cu viața cea fericită.

ca și le vei surpa până la fața pământului.

6. Și le vor călca pre eale picioarele celor blânzi și pașii celor smeriți.

7. Calea celor binecredincioși neatedă s-au făcut și gata e calea celor binecredincioși.

8. Că calea Domnului easte judecata; nădăjduit-am întru numele Tău și întru pomenirea de carea dorește sufletul nostru.

9. De noapte mânecă duhul meu cătră Tine, Dumnezeule, pentru că luminează sânt poruncile Tale pre pământ, dreptate vă învățați cei ce lăcuți pre pământ.

10. Că au încetat cel necurat; tot cel ce nu va învăța dreptate pre pământ, adevăr nu va face. Rădice-să cel necurat, ca să nu vază mărirea Domnului.

11. Doamne, înalt e brațul Tău și n-au știut, iară cunoscând să vor rușina; pismuire va lua pre norodul cel neînvățat și acum focul pre cei protivnici va mânca.

12. Doamne Dumnezeul nostru, pace dă noao, că toate ne-ai dat noao.

13. Doamne Dumnezeul nostru, moștenește-ne pre noi. Doamne, pre altul afară de Tine nu știm, numele Tău numim.

14. Iară morții viață nu vor vedea, nici doftorii nu vor învia, pentru aceasta le-ai adus asupra și ai pierdut și ai rădicat toată partea bărbătească a lor (a).

15. Adaoge lor reale, Doamne, adaoge reale celor măriți ai pământului (b).

16. Doamne, întru năcaz ne-am adus aminte de Tine, întru năcaz mic pedepsirea Ta e noao.

17. Și precum ceaea ce să chinuiaște să apropie să nască și întru durearea sa au strigat, așa ne-am făcut celui iubit al Tău.

18. Pentru frica Ta, Doamne, în pantece am luat și (v) am chinuit și am născut, duhul mântuirii Tale am făcut pre pământ; nu vom cădea, ci vor cădea cei ce lăcuiesc pre pământ.

19. Învia-vor morții și să vor scula cei din mormânturi și să vor veseli cei de pre pământ, că roaoa cea de la Tine vindecare lor easte, și pământul necredincioșilor va cădea.

20. Mergi, norodul meu, întră în camera ta, închide ușa ta, ascunde-te puțin cătuși de cât, până va trece mânia Domnului.

21.* Că, iată, Domnul din Cel Sfânt va aduce mânia Sa preste cei ce lăcuiesc pre pământ și va descoperi pământul sângele său și nu va mai ascunde pre cei uciși”. *Mihe. 1, 3

CAP 27

Pedepsirea bălaorului sau a diavolului. Via cea bună sau besearica celor aleși. Cetatea cea tare să va pustii. Fiii lui Israil, întorcându-să de la asiriani și din Eghipt, să vor închina Domnului în Ierusalim.

15. (b) În cea veachie să află: departe ai făcut toate hotarale pământului. 18. (v) Ne-au cuprins durerile nașterii.

1. **N** în zioa aceea, aduce-va Dumnezeu sabiia cea sfântă și mare și tare asupra bălaorului șarpelui ce fuge și asupra bălaorului celui încolăcit și va ucide pre bălaorul cel din mare.

2. În zioa aceea, viia bună, darul Lui, ca să o stăpânească pre ea.

3. Eu, cetate tare, cetate încungiurată de oaste, în zădar o voi adăpa pre ea, că să va lua noaptea și zioa va cădea zidul ei.

4. Că nu easte carea să nu să fie apucat de ea. Cine mă va pune să păzesc paiile în țarină? Pentru bătaia aceasta o am lăpădat pre ea.

5. Pentru aceasta făcut-au Domnul toate câte au rânduit: „Arsu-m-am”, striga-vor toți cei ce lăcuiesc într-însa: „Să facem pace cu Dânsul, să facem pace!”

6. Fiii lui Iacov, cei ce vin, va odrăsli și va înflori Israil și să va umplea lumea de rodul lui (a).

7. Au nu precum el au bătut și el însuși așa să va răni? Sau precum el au ucis, așa și el să va omori?

8. Certându-i și ocărându-i, va slobozi pre ei. Nu erai tu cel ce cugetai cu duh aspru să-i ucizi pre ei cu duh de mânie?

9. Pentru aceasta să va lua fărădeleagea lui Iacov și aceasta easte binecuvântarea lui, când voi lua păcatul lui, când vor zdrobi toate pietrele capiștelor ca pravul mărunț și nu vor rămânea copacii lor și idolii lor tăiați ca o dumbravă departe.

10. Turma cea lăcuită să va lăsa ca o turmă părăsită și va fi multă vreamă la pășune și acolo vor odihni turme (b).

11. Și după câtăva vreamă nu va fi într-însa nimica vearde, pentru că să va usca. Muieri, ceale ce veniți de la vedea, veniți! Că nu easte norod carele are înțeleagere, pentru aceea nu Să va îndura spre ei Cel ce i-au făcut pre ei, nici Cel ce i-au plăsmuit pre ei nu-i va milui.

12. Și va fi în zioa aceea, astupa-va Domnul de la iazerul râului (v) până la Rinocuron (g), iară voi adunați pre fiii lui Israil unul câte unul.

13. Și va fi în zioa aceea, vor trâmbița cu trâmbița (d) cea mare și vor veni cei periți în țara asiriianilor și cei periți în Egipt și să vor închina Domnului în muntele cel sfânt, în Ierusalim.

CAP 28

Sumeților și beaților israilteani le amănânță Dumnezeu pentru că rād de cuvintele prorocilor, puindu-și nădejdea spre minciună. Mai înainte spune de piatra carea să va pune în capul unghiului. De pedeapsa celor neascultători și de mângăierea celor buni.

6. (a) Înțeleage pre creștini. 10. (b) Simah așa talmăcește din jidovie: că cetatea cea întărită, singură frumoasă, și să lasă, și să părăsească ca o pustie. Iară Bibliia cea letinească, de S. Ieronim de pre jidovie talmăcită, așa are: că cetatea cea întărită va fi pus-

CAP 27 ȘI 28

1. **V** ai, cununei (a) sumeției, năimiții lui Efraim, floarea carea au căzut din mărire pre vârful muntelui celui gras, cei ce să îmbată fără de vin!

2. Iată, tare și grea e mâniia Domnului, ca grindinea ce cade jos, carea nu are acoperământ, silnic cade, ca mulțime de apă multă, carea târeaște țara spre pământ; va face odihnă cu mâinile.

3. Și cu picioarele să va călca cununa sumeției, năimiții lui Efraim.

4. Și va fi floarea carea au căzut din nădejdea măriri pre vârful muntelui celui înalt ca cel ce aleargă înainte la smochin, care văzându-o, mai înainte de a o lua în mână, poftește să o înghiță.

5. În zioa aceea, fi-va Domnul Savaot cununa nădejdi cea împletită cu mărire a norodului meu celui rămas. (b)

6. Și va rămânea întru duh de judecată la judecată și tărie celor ce opresc a omori.

7. Că aceștia cu vinul au rătăcit, pentru beatură bețivă au rătăcit, preotul și prorocul și-au ieșit din minte pentru beție, înghițitu-s-au pentru vin, cutremuratu-s-au de beție de sicheră, rătăcit-au; aceasta easte arătarea.

8. Blăstămul va mânca sfatul acesta, pentru că sfatul acesta easte pentru lăcomie.

9. Cui am vestit reale? Și cui am vestit veaste? Cei înțărcați de la lapte, cei smulși de la țite.

10. Năcaz preste năcaz așteaptă, nădejde preste nădejde, încă puțin, încă puțin.

11. * Pentru defăimarea buzelor printr-altă limbă, că vor grăi norodului acestuia, zicând: *1 Cori. 14, 21

12. „Aceasta e odihna celui flămând și aceasta e sfărâmarea”, și n-au vrut să asculte.

13. Și va fi lor cuvântarea lui Dumnezeu: „Necaz preste năcaz, nădejde preste nădejde, încă puțin, încă puțin”, ca să meargă și să cază îndărăpt și să se primejduiască și să se zdrobească și să se prinză.

14. Pentru aceea, ascultați cuvântul Domnului, bărbați năcăjiți și boiarii norodului celui din Ierusalim!

15. Că ați zis: „Făcut-am legătură cu iadul și așezământ cu moartea, vifor iute de va trece nu va veni preste noi; pus-am minciuna nădejdea noastră și cu minciună ne vom acoperi”.

16. Pentru aceasta, așa zice Domnul: * „Iată, Eu voi pune în temeliile Sionului piatră (v) de mult preț, aleasă, în capul unghiului, cin-

tie, cea frumoasă să va lăsa și să va pustii ca pustia; *Psal. 117, 22
12. (v) Râul Eufratului; (g) Achile, Simah și Teodotion Mateiu 21, 42
din jidovie au talmăcit: „până la hotarul Egiptului”, Fapte 4, 11
precum are și cea veachie rumânească. 13. (d) Cu 1 Petr. 2, 6
vestirea Evangheliei. 1. (a) Împărăției trufașe. 5. (b) În Roma. 9, 33
cea veachie să află: și în Egipt. 16. (v) Pre Hristos.

stită întru temeliile ei, și cel ce va creade într-însa nu să va rușina.

17. Și voi pune judecată întru nădejde, iară mila Mea în cumpene, și cei ce nădăjduți în zădar spre minciună, că nu va trece preste voi vifor.

18. Au nu va strica și legătura voastră cea cu moartea și nădejdea voastră cea cu iadul nu va rămânea? Vifor învăluindu-să de va veni, veți fi lui spre călcare.

19. Când va trece, va rădica pre voi dimineața, de dimineață va trece zioa, și noaptea va fi nădejde rea; învățați-vă a auzi, cei din năcaz”.

20. Nu putem să ne batem și înșine am slăbit a ne aduna.

2 Împă. 21. Ca un munte a necuraților scula-Să-va
5, 20 Domnul și va fi în Valea Gavaonului, cu
1 Paral. mânie va face lucrurile Sale, lucruri de
14, 11 amărăciune, și mâniia Lui străin va lucra și
Isus Na. amărăciunea Lui străină.

22. Și voi nu vă veseliți, nici să se întărească legăturile voastre, pentru că lucruri săvârșite și rânduite am auzit de la Domnul Dumnezeu Savaot, care le va face preste tot pământul.

23. Băgați în urechi și auziți glasul meu, luați aminte și ascultați cuvintele mele!

24. Au, doară, nu toată zioa va ara cel ce ară? Au nu va găti sămânța sa mai înainte de ce lucră pământul?

25. Au nu când va netezi fața lui, atunci va sămâna puțin mac au chimin? Și apoi va sămâna grâu și orz și mălaiu și alac în hotarale tale?

26. Și te vei certa cu judecata Dumnezeului tău și te vei veseli.

27. Că nu cu greutate să curăță macul, nici cu roată de car să calcă chiminul, ci cu toiag să scutură macul, iară chiminul cu pâine să mănâncă.

28. Că nu în veac mă voiu mâniia eu pre voi, nici glasul amărăciunii mele va călca pre voi.

29. Și minunile acestea de la Domnul Savaot au ieșit; sfătuiți-vă și înălțați deșeartă mângăiare.

CAP 29

Mai înainte să spune încungiurarea de oaste și necazul Ierusalimului. Sfârâmarea neamurilor care-l vor încungiura pre el. De cartea cea pecetluită și de orbirea jidovilor. Vai să vestește celor ce fac sfat adânc. Mai înainte spune că rămășițele lui Iacov să vor lumina și să vor întoarce.

1. ai, cetatea Ariil (a), carea o au bătut David, adunați roduri din an în an, pentru că veți mânca cu Moav!

2. Că voiu năcăji pre Ariil și va fi tăriia și avuția lui a Mea.

3. Și te voiu încungiura ca David și te voiu încinge cu șeaș și voiu zidi și voiu

1. (a) Ierusalimul pentru tăriia să zice Ariil. 17.

pune împrejurul tău turnuri.

4. Și să vor zmeri la pământ cuvintele tale și în pământ cuvintele tale să vor afunda și glasul tău va fi ca a celor ce grăiesc din pământ și la fața pământului glasul tău va slăbi.

5. Și va fi ca pulberea de la roată avuția celor fără de leage și ca țărâna ce să spulberă mulțimea celor ce te supun pre tine și va fi ca o împuntură reapede de la Domnul Savaot.

6. Că va fi cercetare cu tunet și cu cutremur și cu glas mare, volbură învăluindu-să iute și pară de foc mistuind.

7. Și va fi ca celui ce visază în somn avuția tuturor neamurilor, carii au dat războiu asupra Ariilului și toți câți s-au oștit asupra Ierusalimului și toți câți s-au adunat asupra lui și câți l-au năcăjit.

8. Și vor fi ca și cei ce beau și mănă în vis, și după ce să deșteaptă deșert le easte visul și în ce chip visază cel sătos că bea, și după ce să deșteaptă tot îi easte seate și sufletul lui în deșert au nădăjduit, așa va fi avuția tuturor neamurilor care s-au oștit asupra muntelui Sionului.

9. Slăbiți și vă spăimântați și vă îmbătați nu de sicheră, nici de vin!

10. Că v-au adăpat pre voi Domnul cu duhul umilinții și va închide ochii lor și a prorocilor lor și a boiarilor lor, carii văd ceale ascunse.

11. Și vor fi voao toate cuvintele acestea ca cuvintele cărții ceii pecetluite, carea o vor da omului, ce știe carte, zicându-i: „Ceteaște aceasta!”, iară el va zice: „Nu pociu să o cetesc, că easte pecetluită!”

12. Și să va da cartea aceasta în mâna omului ce nu știe carte și vor zice lui: „Ceteaște cartea aceasta!” și el va zice: „Nu știu carte!”

13. Și au zis Domnul:* „Apropie-să de Mine norodul acesta cu gura sa și cu buzele sale Mă cinsteaște, iară inima lor departe easte de la Mine, iară în zădar Mă cinsteaște învățând porunci omenești și învățături. *Mate. 15, 8 Marco 7, 6

14. Pentru aceasta, iată, Eu voiu să mut pre norodul acesta și voiu muta pre ei,* și voiu piiarde înțelepciunea înțelepților și mintea celor pricepuți voiu ascunde”. *Avdiu 1, 8 1 Cor. 1, 19

15. Vai, celor ce fac sfat adânc, și nu prin Domnul! Vai, celor ce fac sfat întru ascuns și vor fi întru întunearec lucrurile lor și vor zice:* „Cine ne-au văzut pre noi? Și cine ne va cunoaște pre noi sau ceale ce le facem noi?” *Sirah 23, 26 [25]

16. Au, doară, nu vă veți socoti ca lutul olariului? Au, doară, va zice zidirea celui ce o au zidit pre ea: „Nu tu m-ai zidit?” Sau făptura celui ce o au făcut: „Nu înțelepțește m-ai făcut?”

17. Au nu încă puțin și să va muta Livanul la muntele Hermel și Hermelul ca o dumbravă să va socoti (b)?

(b) Să vor întoarce la creștinătate neamurile.

18. Și vor auzi în zioa aceea surzii cuvintele cărții, și cei dintru întunecare și cei din negură ochii orbilor vor vedea (v).

19. Și să vor bucura săracii prin Domnul cu veselie, și cei fără de nădejde dintru oameni să vor umplea de bucurie.

20. Lipsit-au cel fără de lege și s-au sfârșit cel trufaș și au perit cei cei fac fărădelege întru răutate.

21. Și cei ce fac de păcătuiesc oamenii cu cuvântul și pre toți cei ce muștră în porți pîiadeacă vor pune, pentru că au abătut pre cel drept la cei nedrepți.

22. Pentru aceasta, așa zice Domnul asupra casii lui Iacov, carea o au ales din Avraam: „Nu acum să va rușina Iacov, nici-și va schimba acum fața Israil,

23. Ci când vor vedea fiii lor lucrurile Meale, pentru Mine vor sfinți numele Mieu și vor sfinți pre Sfântul lui Iacov și de Dumnezeu lui Israil să vor teame.

24. Și cei ce rătăcesc cu duhul vor cunoaște înțeleagerea, și cei ce cârtesc vor învăța a asculta, și limbile ceale gângave vor învăța a grăi pace”.

CAP 30

Spune jidovilor reale, pentru că, neîntrebând pre Domnul, au alergat la eghipteani. Pentru că nu au vrut să asculte de proroci, le spune năcazuri. Dumnezeu va fi milostiv celor ce să vor întoarce la venirea lui Hristos. Pre cei necredincioși groaznică judecată îi așteaptă.

1., ai, fii părăsitori, zice Domnul, făcut-ați sfat nu prin Mine și tocmeală nu prin duhul Mieu, ca să adaogheți păcate preste păcate.

2. Cei ce merg ca să se pogoară în Egipt și pre Mine nu M-au întrebat, ca să capete ajutoriu de la Faraon și să se acopere de la eghipteani.

3. Că va fi voao acoperirea lui Faraon spre rușine, și celor ce nădăjduiesc spre Egipt, ocară.

4. Că sânt în Tani căpetenii vestitori răi.

5. În deșert vor osteni cătră norod, carele nu le va folosi lor spre ajutoriu, ci spre rușine și ocară”.

Vedenia hiarălor celor cu patru picioare din pustie.

6. Întru necaz și întru strâmtoare leul și puiul de leu de acolo, și aspide și pui de aspide zburătoare, carii aducea pre asini și pre cămile avuția sa la neam, care nu le va folosi lor spre ajutoriu, ci spre rușine și ocară.

7. Eghipteanii nimica și în zădar vor folosi voao, vesteaste-le lor că deșeartă este mângăierea voastră aceasta.

8. Acum, dară, șazind, scrie acestea pre leaspede și în carte, că vor fi acestea la zilele vremii și până în veac.

9. Că norod neascultătoriu este, fii min-

18. (v) Lumina Evangheliei. 19. (a) În jidovie: mai mult nu vei plânge, că va face milă cu tine când va auzi

CAP 29 ȘI 30

cinoși, carii nu vreau să asculte legea lui Dumnezeu.

10. Cei ce zic prorocilor: „Nu vestiți noao!” Și celor ce văd vedenii: „Nu ne grăiți noao, ci ne grăiți noao și ne vestiți altă rătăcire.

11. Și ne întoarceți pre noi din calea aceasta; luați de la noi cărarea aceasta și luați de la noi Cuvântătoriu lui Israil!”

12. Pentru aceea, acestea zice Domnul, Sfântul lui Israil: „Pentru că n-ați ascultat de cuvintele acestea, ci ați nădăjduit întru minciună, și pentru că ai cârtit și te-ai încrezut cuvântului acestuia,

13. Pentru aceea, fi-va voao păcatul acesta ca un zid, care cade îndată, a unii cetăți tari ce s-au luat, a căriia îndată de față este cădearea.

14. Și cădearea ei va fi ca zdrobitura unui vas de lut, din cărămidă suptire, cât să nu să afle întru eale hârb cu care să aduci foc și cu care să iai puținea apă”.

15. Așa zice Domnul, Domnul, Sfântul lui Israil: „Când te vei întoarce și vei suspina, atunci te vei mântui și vei cunoaște unde ai fost, când nădăjduiai întru ceale deșearte. Deșeartă s-au făcut țăriia voastră”. Și nu ați vrut să auziți, ci ați zis:

16. „Pre cai vom fugi!” Pentru aceea, veți fugi. Și ați zis: „Pre încălecători iuți vom încăleca!” Pentru aceea, iuți vor fi cei ce vă vor goni pre voi.

17. O mie vor fugi de glasul unuia și de glasul a cinci vor fugi mulți, până ce veți rămânea ca un sul de corabie pre munte, și ca un steag ce să poartă pre deal.

18. Și iarăși va aștepta Dumnezeu ca să Se îndure spre voi și pentru aceea Să va înălța, ca să vă miluiască pre voi, că judecătoriu este Domnul Dumnezeu vostru, fericiți toți cei ce petrec întru Dânsul!

19. Pentru că norod sfânt va lăcui în Sion și în Ierusalim cu plângere au plâns (a): „Miluiaște-mă!” Milui-te-va, glasul strigării tale când l-au văzut, te-au ascultat.

20. Și va da voao Domnul pâinea năcazului, și apa nevoii, și mai mult nu să vor apropiia de tine cei ce te înșeală pre tine, că ochii tăi vor vedea pre cei ce te înșeală.

21. Și urechile tale vor auzi cuvintele celor ce te-au înșelat, carii zic: „Aceasta este calea, să mergem pre ea, ori de-a dreapta, ori de-a stânga”.

22. Și vei pângări idolii cei ferecați cu argint și cei ferecați cu aur, și-i vei zdrobi mărunț, și-i vei vântura ca apa ceii ce are pre sâne (b) și ca niște gunoiu îi vei lăpăda.

23. Atunci, va fi ploaie sămânții câmpului tău și pâinea rodului pământului tău va fi multă și grasă și vor paște dobitoa-

glasul strigării tale. 22. (b) În cea lătinească: și vei împărăștia pre ei ca necurăția ceii ce are curgere de lună.

cele tale în zioa aceea în loc gras și larg.

24. Taurii voștri și boii cei ce lucrează pământul vor mânca paie mestecate cu orz vânturat.

25. Și va fi în tot muntele înalt și în tot dealul înalt va curge apă (v) în zioa aceea, când vor peri mulți (g) și când vor cădea turnuri.

26. Și va fi lumina lunii ca lumina soarelui, și lumina soarelui va fi de șapte ori mai mare în zioa aceea, când va vindeca Domnul zdrobirea norodului Său și durearea ranii tale va vindeca.

27. Iată, numele Domnului vine după multă vreme, arzătoare mânie, cu mărire cuvântarea buzelor Lui, cuvântare plină de mânie, și iuțimea mâniei Lui ca focul va mânca.

28. Și Duhul Lui ca apa în vale târându-să va veni până la grumaz și să va împărți ca să turbure neamurile pentru rătăcirea deșeartă, și-i va goni pre ei rătăcirea și-i va prinde înaintea feții lor.

29. Au totdeauna să cade să vă veseliți voi și să intrați întru ceale sfinte ale Meale totdeauna, ca când ați prăznui și ca când v-ați veseli, să intrați cu fluier în muntele Domnului, la Dumnezeul lui Israil?

30. Și auzită va face Domnul mărirea glasului Său și mâniia brațului Său va arăta cu mânie și cu urgie și cu flacăra amistuitoare, tuna-va tare ca apa și grindina carea cu silă să pogoară.

31. Că prin glasul Domnului să vor birui asiriani cu rana cu carea va bate pre ei.

32. Și va fi primpregiurul lui, de unde avea nădejde de ajutoriu, întru carii au nădăduit, aceia cu timpine și cu alăute vor da războiu asupra lui din schimbare (d).

33. Că tu mai înainte de zile te vei pedepsi, au, doară, și ție s-au gătit să împărățești? Vale adâncă, leamne zăcând, foc și leamne multe mâniia Domnului, ca o vale de iarbă pucioasă aprinsă.

CAP 31

Prorocește cum că jidovii carii au lăsat pre Dumnezeu și au alergat la eghipteani și la ajutorințe omenești vor peri. Iară cei ce să vor întoarce la Domnul cu puterea lui Dumnezeu să vor izbăvi. Îndeamnă la pocăință și la îndreptare.

1. ai, (a) celor ce să pogoară în Egipt pentru ajutoriu, celor ce nădăduiesc în cai și în cară, pentru că sânt multe și de călărași mulțime multă și nu au nădăduit întru Sfântul lui Israil, nici au căutat pre Dumnezeu.

2. Iară El înțelepțește au adus preste ei

25. (v) Darul. (g) Cei necredincioși. 32. (d) Eusevie tâlcuieste cuvântul acesta din schimbare, cum că din priiatini să vor face vrăjmași, ca cum ar zice: să vor muta, să vor schimba, și din priiatini să vor face vrăjmași. 1. (a) Doară israilteanilor celor zece

reale și cuvântul Lui nu va fi în deșert și Să va scula asupra căsilor oamenilor răi și asupra nădejzii lor ceii deșearte.

3. Pre omul eghiptean (b) și nu spre Dumnezeu, pre trupuri de cai, și nu easte ajutoriu; iară Domnul va pune mâna Sa preste ei și vor osteni cei ce-l ajută și toți împreună vor peri de sabie.

4. Că așa mi-au zis mie Domnul: „Precum când strigă leul sau puiul de leu pentru vânatul care l-au prins și strigă pentru el până să umplu munții de glasul lui și să biruiesc și de mulțimea mâniei lui să sparie, așa Să va pogori Domnul Savaot ca să dea războiu pre muntele Sionului, pre munții lui.

5. Ca paserile ce zboară, așa va acoperi Domnul Savaot Ierusalimul și-l va scuti și-l va scoate și-l va ocroti și-l va mântui”.

6. Întoarceți-vă, cei ce sfătuiți sfat adânc și fărădelege, fiii lui Israil!

7. Pentru că în zioa aceea vor lepăda oamenii ceale făcute cu mâni ale lor de argint și ceale făcute cu mâni de aur, care le-au făcut mâinile lor.

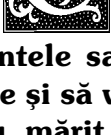
8.* Și va cădea Asur nu de sabie de bărbat, nici sabie de om îl va mânca pre el, și va fugi nu de fața sabiei și tinerii lor vor fi biruiți. *Jos 37, 36
4 Împă.

9. Că cu piatră să vor încungiura ca cu șanț și să vor birui, iară cel ce va fugi să va prinde. Aceastea zice Domnul: „Fericit e cel ce are în Sion rămășiță și casnici în Ierusalim!” 19, 35
2 Para.
32, 21

CAP 32

De împăratul și de boiarii carii cu dreptate vor împărăți și de fericirea norodului celui supus lor, adecă de Hristos și de credincioși. Spune că împăratul nebun și muierile bogate vor avea nevoi. Frumseața păcii și odihnă îndestulată să fâgăduiaște norodului lui Dumnezeu.

1. ă, iată, împărat drept va împărăți și boiarii cu judecată vor stăpâni (a).

2. Și va fi omul ascunzind cuvintele sale și să va ascunde ca apa ce curge și să va arăta în Sion ca un râu curgătoriu, mărit în pământ sătos.

3. Și mai mult nu vor fi nădăduind spre oameni, ci vor da urechile sale spre auzire.

4. Și inima celor slabi (b) va lua aminte ca să auză, și limbile celor gângavi curând vor învăța a grăi pace.

5. Și mai mult nu vor zice celui nebun să stăpânească și nu vor mai zice slugile tale: „Taci!”

6. Că cel nebun nebune va grăi și inima lui deșearte va gândi, ca să săvârșească fă-

neamuri. 3. (b) Au nădăduit. 1. (a) Să înțeleage lezechia, și prin el să închipuiaște Hristos, împăratul cel prea bun. Prin boiari să înțeleg deregătorii lui lezechia sau apostolii. 4. (b) Păgânilor.

rădeleage și să grăiască către Domnul înșelăciune, ca să râsipească sufletele ceale flămânde și sufletele ceale sătoasă să le facă deșerte.

7. Că sfatul celor răi fără de lege va sfătui, ca să strice pre cei smeriți cu cuvinte nedrepte și să râsipească cuvintele celor smeriți la judecată.

8. Iară cei credincioși înțelepte au sfătuit, și sfatul acesta va rămânea.

9. Muieri (v) bogate, sculați-vă și auziți glasul mieu, feate (g), întru nădeajde auziți cuvintele mele!

10. Zilei anului pomenire faceți întru dureare cu nădeajde. Sfârșitu-s-au culesul, încetat-au sămănătura, mai mult nu va veni.

11. Spăimântați-vă și vă întristați, ceale ce nădăjduiți, dezbrăcați-vă, fiți goale, încingeți-vă cu saci mijloacele,

12. Și plângeți pentru țite, pentru dorul țarinei și pentru rodul viții (d).

13. În pământul norodului mieu spini și buruiană va răsări, și din toată casa să va lua veselii.

14. Cetate bogată, case părăsite, bogăția cetății vor lăsa (e), case poftite; și vor fi satele peșteră până în veac, veselie colunilor (j) și pășune turmelor.

*Sus 29, 17
15. Până când va veni preste voi duh din înălțime. Și va fi pustiiu Hermelul,* și Hermelul în loc de dumbravă să va socoti.

16. Și să va odihni în pustie judecata, și dreptatea în Carmil va lăcui.

17. Și vor fi faptele dreptății pace și va avea dreaptă odihnă și vor fi nădăjduind până în veac.

18. Și va lăcui norodul Lui în cetatea păcii și va lăcui nădăjduind și să va odihni cu avuție.

19. Și grindină de va cădea nu va veni preste voi și vor fi cei ce lăcuiesc în păduri, nădăjduind, ca și cei de la câmpie.

20. Fericiți cei (dz) ce samănă lângă toată apa, unde calcă boul și asinul.

CAP 33

Prorocește perirea lui Senahirim și izbăvirea jidovilor. Muștră pre cei fățarnici. Învață cine vor lăcui cu Domnul în peșteră înaltă de piatră tare, adecă în ceriu. Arată cum că besearca e mai mărită decât sinagoga jidovească.

1. ai, celor ce vă fac pre voi mișei, iară pre voi nime nu vă face mișei; și cei ce vă defaimă pre voi nu pre voi vă defaimă (a). Prinde-să-vor defăimătorii și să vor da și ca molii în haină, așa să vor birui.

2. Doamne, miluiaște-ne, că întru Tine am nă-

9. (v) Țări; (g) Cetăți. 12. (d) Eusevie: preste țite vă bateți. În jidovie: pentru țite să plângă, adecă, pentru fiii săi, care de foame vor peri în vremea lui Tit și a împăratului asirianilor. 14. (e) Jidov.: că po-

CAP 32 ȘI 33

dăjduit! Făcutu-s-au sămânța celor neascultători spre pierzare, iară mântuirea noastră în vremea năcazului.

3. Pentru glasul fricii Tale s-au spăimântat noroadele de frica Ta și s-au râsипit neamurile.

4. Iară acum să vor aduna prăzile voastre de la mic și de la mare; precum adună neștine lăcuste, așa vă vor batjocori pre voi.

5. Sfânt e Dumnezeu, Cel ce lăcuiaște în ceriuri înalte, umplutu-s-au Sionul de judecată și de dreptate.

6. În lege să vor da, în vistierii mântuirea voastră; acolo e înțelepciune și știință și cucernicie către Domnul, acestea sânt vistierii dreptății.

7. Iată, de frica voastră să vor teame aceia de carii voi v-ați temut; ajutoriu vor cerca de la voi. Soli vor trimite, amar plângând și cerând pace.

8. Că să vor pustii căile lor. Încetat-au frica neamurilor și așezământul cel făcut cu ei s-au stricat și nu-i veți socoti pre ei oameni.

9. Plâns-au pământul, rușinatu-s-au Livanul, pustiiu s-au făcut Saronul, arătată va fi Galileea și Carmilul.

10. „Acum Mă voi scula, zice Domnul, acum Mă voiu mări și Mă voiu înălța!”

11. Acum veți vedea, acum veți simți, deșartă va fi țăriia duhului vostru, foc va mânca pre voi.

12. Și vor fi neamurile arse, ca spinul cel lăpădat în țarină și ars.

13. „Auzi-vor cei de departe ceale ce am făcut, și cei de aproape vor cunoaște putearea Mea”.

14. Depărtatu-s-au din Sion cei fără de lege, apuca-va cutremur pre cei necurați. Cine va spune voao că foc arde? Cine va spune voao locul cel veacinic?

15.* Cel ce umblă întru dreptate, cel ce grăiaște cale dreaptă, cel ce ureaște fărădeleagea și nedreptatea, cel ce-și ferește mâinile de daruri, cel ce-și astupă urechile ca să nu auză judecata sângelui, cel ce-și închide ochii ca să nu vază nedreptatea,

16. Acesta va lăcui în peșteră înaltă de piatră tare (b); pâine să va da lui și apa, lui credincioasă.

17. Împărat cu mărire (v) veți vedea, și ochii voștri vor vedea pământ departe.

18. Sufletul vostru va cugeta frică:* „Unde sânt cărturarii? Unde sânt sfeatnicii? Unde easte cel ce numără pre cei ce hrănesc mic și mare norod?”

19. Cui nu au dat sfat, nici au știut

lata să va pustii, gâlceava cetății să va părăsi; (j) Asini sălbateci. 20. (dz) Propoveduiesc la toate noroadele. 1. (a) Ci pre Dumnezeu. 16. (b) În ceriu: adecă, va vedea pre Dumnezeu; desfătare veacinică. 17. (v) pre Hristos.

*Psal. 14, 2

*1 Cori. 1, 20

glas adânc grăitoriu, ca să nu auză norod defăimat, și nu easte celui ce aude priceapere.

20. Iată, Sionul, cetatea, mântuirea noastră; ochii tăi vor vedea Ierusalimul (g), cetatea cea bogată, corturile care nu se vor clăti; nici să vor clăti parii cortului lui în vreme veacinică, nici sfoarale lui nu să vor rumpe.

21. Că numele Domnului mare easte voao, locul vostru va fi râuri și văi late și largi; nu vei umbla pre calea aceasta, nici va umbla corabie vânslând, că Dumnezeuul mieu mare easte, nu mă va treace.

22. Domnul e Judecătoriau nostru, Domnul e Stăpânul nostru, Domnul e Împăratul nostru, Domnul Însuși ne va mântui pre noi.

23. Ruptu-s-au funile tale, că nu au biruit; sulul tău (d) s-au plecat, nu va slobozi veatrilele, nu va râdica sămn, până ce să va da spre pradă; pentru aceaea, mulți șchiopi pradă vor face.

24. Și nu va zice: „Ostenesc!” norodul cel ce lăcuiaște într-însele, că s-au iertat lor păcatul.

CAP 34

De la perirea lui Senahirim treace la perirea lumii. De la perirea idumeilor treace la perirea cea veacinică a celor osândiți.

1. propiați-vă, neamuri, și auziți, boiari! Auză pământul și cei ce lăcuiesc pre dânsul, lumea și norodul cel dintru dânsa!

2. Că mânia Domnului e preste toate neamurile și urgia Lui preste numărul lor, ca să-i piiarză pre ei și să-i dea pre ei la junghiiare.

3. Și cei răniți a lor să vor lăpăda, și cei morți; și să va sui putoarea lor și să vor uda munții cu sângele lor.

4. Și să vor cutremura toate puterile ceriului și să va învălui ceriul ca o hârtie și toate stealele vor cădea* ca frunzele de pre viță și precum cad frunzele din smochin.

*Apoc. 6, 12
Iezechil 32, 7

5. Îmbătatu-s-au sabiia Mea în ceriu; iată, preste Idumeea să va pogorî și preste norodul pierzării cu judecată.

6. Sabiia Domnului s-au umplut de sânge; îngrășatu-s-au (a) din grăsimea de sânge de țapi și de miei și din său de tauri și de berbeci, ca jertvă easte lui Dumnezeu în Vosor, și junghiiare mare în Idumeea.

7. Și vor cădea cei grași împreună cu ei, și berbecii și taurii (b), și să va îmbăta pământul de sânge și lutul lui și să va umplea de grăsimea lor.

8. Că zioa judecării Domnului easte și anul izbândirii judecării Sionului.

9. Și să vor întoarce (v) văile ei în rășină

20. (g) Cel de Sus. 23. (d) De la corabiia ta. 6. (a) Unsu-s-au. 7. (b) Împărații, domnii și boiarii. 9. (v) Apa văilor ca rășina și ca piiiata pucioasă va arde ca Sodoma; așa în zioa judecării focul arzătoriu de rășină și piiiatră pucioasă toate împărățiile le va mistui. 11. (g) După măsura păcatelor să vor pedepsi.

și pământul ei în iarbă pucioasă; și va fi pământul ei arzind ca rășina.

10. Noaptea și zioa și nu să va stinge în vreme veacinică; și să va sui fumul ei în sus, întru neamuri să va pustii și în vreme multă să va pustii.

11. Și vor lăcui într-înșă pasări și arici și stârți și corbi și să va arunca preste ea funea măsurii pustiei (g) și onochentauri vor lăcui într-înșă.

12. Domnii ei nu vor fi, că împărații ei și cei mai mari a ei vor peri.

13. Și vor răsări în cetățile ei leamne înghimpoasă, și în șanțurile ei, și vor fi sălaşuri sirinilor și curte strutioanelor.

14. Și să vor întimpina dimonii cu onochentaurii și vor striga unul cătră altul; acolo să vor odihni onochentaurii, că și-au aflat lor odihnă.

15. Acolo și-au făcut cuib ariciul și au mântuit pământul pre fiii lui cu temeiu. Acolo s-au întimpinat cerbii și și-au văzut fețele sale.

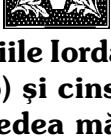
16. Cu număr au trecut și nici unul dintru ei nu au perit; unul pre altul nu căuta, că Domnul au poruncit lor și Duhul Lui i-au adunat pre ei.

17. Și El va arunca lor sorți, și mâna Lui au împărțit lor ca să se pască; în vreme veacinică veți moșteni, în neamurile neamurilor să vor odihni într-înșul.

CAP 35

De întoarcerea ce va să fie a neamurilor. De mângăierea și fericirea cea veacinică a celor ce vor creade în Hristos.

1. eseleaște-te, pustia (a) cea însetată, și să se bucure pustia și să înflorească ca crinul.

2. Și vor înflori și să vor bucura pustiile Iordanului. Mărirea Livanului s-au dat ei (b) și cinstea Carmilului; și norodul mieu va vedea mărirea Domnului și înălțimea lui Dumnezeu.

3. Întăriți-vă, mâni slabe, și genunchi slăbănoage, mângăiați-vă (v)!

4. Cei slabi de inimă, cu cugetul întăriți-vă și nu vă teameti! Iată, Dumnezeuul vostru cu judecată răsplătește și vă va răsplăti. Acela va veni și ne va mântui pre noi.

5. Atunci să vor deschide ochii orbilor și urechile surzilor vor auzi.

6. Atunci va sări șchiopul ca cerbul și să va limpezi limba gângavilor, că s-au vărsat în pustie apă (g) și vale în pământ însetat.

7. Și vor fi ceale fără de apă bălți, și în pământul cel însetat izvor de apă va fi;

1. (a) Pre vremea lui Hristos, păgânătatea, carea era pustie de cunoștința cea adevărată a lui Dumnezeu. 2. (b) Bunătățile ceale dumnezeiești de la sinagoga jidovilor vor treace la besearica creștinilor. 3. (v) Apostoli. 6. (g) Daruri duhovnicești preste neamuri.

acolo va fi veselii pasărilor și lăcașuri de turme de trestie și bălți.

8. Acolo va fi cale scurtă și cale sfântă să va chema; și nu va trece acolo necurat, nici va fi acolo cale spurcată, cei răsiți vor merge pre dânsa și nu vor rătăci.

9. Și nu va fi acolo leu (d), nici fiară cumplită nu să va sui pre dânsa, nici să va afla acolo, ci vor merge pre dânsa cei mântuiți și aleși de Domnul.

10. Și să vor întoarce și vor veni în Sion cu veselie și cu bucurie și desfătare veacinică preste capul lor. Lauda și bucuria și veselii îi va ajunge pre dânsii și va fugi durearea și întristarea și suspinarea.

CAP 36

Senahirim, după ce au luat cetățile Iudei, au trimis pre Rapsachi, ca să ia și Ierusalimul. Rapsachi, ocărând și hulind pre Dumnezeu, îndeamnă pre ierusalimneani să se supuie.

*4 Împă.
18, 13
2 Paral.
32, 1
Sirah
48, 21

1. * i au fost în anul al patrusprezecelea al împărăției lui Iezechia; suitu-s-au Senahirim, împăratul asirianilor, asupra cetăților celor tari ale Iudei, și le-au luat.

2. Și au trimis împăratul asirianilor pre Rapsachi din Lahis în Ierusalim, la împăratul Iezechia, cu puteare multă; și au stătut la ducerea apei lacului celui din sus în calea țarinei nălbitoriului.

3. Și au ieșit la el Eliachim a lui Helchie, deregătoriul casii, și Somna, scriitoriul, Ioah a lui Asaf, scriitoriul celor de pomenire.

4. Și le-au zis lor Rapsachi: „Spuneți lui Iezechia: «Aceasta zice împăratul cel mare, împăratul asirianilor:

5. 'În ce nădăjduiești? Au, doară, cu sfatul sau cu cuvintele buzelor să face războiul? Și acum, întru cine nădăjduiești de nu ascuți de mine?

6. Iată, nădăjduiești în toiagul de trestie cel frânt, în Egipt, pre carele, de să va răzima omul, va intra prin mâna lui și o va găuri; așa easte Faraon, împăratul Egiptului, și toți cei ce nădăjduiesc într-însul».

7. Iară de ziceți: «Întru Domnul Dumnezeu nostru nădăjduim», au nu Acela easte, Căruia au luat Iezechia ceale înalte ale Lui și jertvenicile Lui, și au zis Iudei și Ierusalimului: «Înaintea jertvenicului acestuia să vă închinați!»?

8. Acum adaogeți-vă domnului meu, împăratului asirianilor, și voiu da voao doao mii de cai, de veți putea să dați călăreți pre ei.

9. Și cum veți putea să vă arătați (a) înaintea feții biruitorilor locurilor? Robi sânt cei ce nădăjduiesc în egipteani și în cal și în călăreț.

10. Și acum, au fără de Domnul ne-am suit asupra țării aceștia, ca să o batem pre ea? Domnul au zis cătră mine: «Suie-te asupra pământului

9. (d) Că Hristos pre diavol va lega. 9. (a) Să vă puneți

tului acestuia și-l strică pre el!»

11. Și au zis Eliachim și Somna și Ioah cătră Rapsachi: „Grăiaște slugilor tale sirieneaste, că înțelegem noi, și nu ne grăi noao jidoveaste; și pentru ce grăiești de aud oamenii cei de pre zid?”

12. Iară Rapsachi au zis cătră ei: „Au, doară, la domnul vostru sau la voi m-au trimis pre mine domnul meu, să grăiesc cuvintele acestea? Au nu la oamenii cei ce șed pre zid, ce să mânce balebă și să bea pișeat împreună cu voi?”

13. Și au stătut Rapsachi, și au strigat cu glas mare jidoveaste și au zis: „Auziți cuvintele împăratului celui mare, împăratul asirianilor!

14. Acestea zice împăratul: «Să nu vă înșeale pre voi Iezechia cu cuvinte, nu va putea mântui pre voi.

15. Și nu zică voao Iezechia că va mântui pre voi Dumnezeu și nu să va da cetatea aceasta în mâinile împăratului asirianilor.

16. Să nu ascultați de Iezechia!» Acestea zice împăratul asirianilor: «De vreați să fiți fericiți, ieșiți la mine și mâncați fiștecarele viia sa și smochinii săi și beați apă din fântânile voastre.

17. Până ce voiu veni și vă voiu muta pre voi în pământ, care easte ca și pământul vostru, pământ de grâu și de vin și de pâine și de vii.

18. Să nu vă înșeale pre voi Iezechia, zicând: 'Dumnezeu va izbăvi pre voi (b)!' Au, doară, au izbăvit vreunul din dumnezeii neamurilor țara sa din mâna împăratului asirianilor?

19. Unde easte dumnezeul lui Emat? Și a lui Arfat? Și unde easte dumnezeul cetății Sepfarimului? Au putut-au mântui Samaria de mâna mea?

20. Cine din dumnezeii tuturor neamurilor acestora au mântuit pământul său din mâna mea? Cum va mântui Dumnezeu Ierusalimul de mâna mea?»

21. Și au tăcut toți și nime nu i-au răspuns lui cuvânt, că au fost poruncit împăratul ca nimica să nu-i răspundă.*

22. Și au intrat Eliachim a lui Helchie, deregătoriul casii, și Somna, scriitoriul puterii, și Ioah a lui Asaf, scriitoriul de ceale de pomenit, la Iezechia cu hainele rupte și spusă lui cuvintele lui Rapsachi.

CAP 37

Să întristează Iezechia pentru hulele lui Rapsachi. Hulele lui Senahirim, ceale scrise în carte, le arată lui Dumnezeu și să roagă. Isaia îl întărește, făgăduindu-i de la Dumnezeu ajutoriu. Iară după ce îngerul au omorât oastea lui Senahirim, și pre Senahirim l-au omorât feciorii lui.

1. * i au fost deaca au auzit împăratul Iezechia, și-au rupt hainele și s-au îmbrăcat cu sac și s-au suit în Casa Domnului.

2. Și au trimis pre Eliachim, deregăto-

împrotiva feții. 18. (b) Eusevie are: pre noi.

*4 Împă.
18, 36

*4 Împă.
19, 1

toriul casii, și pre Somna, scriitorul, și pre cei mai bătrâni dintră preoți, îmbrăcați cu saci, la Isaiia, prorocul, fiul lui Amos, și zisăra lui:

3. „Aceasta zice Iezechiia: «Zioa năcazului și a ocării și a muștrării și a mâniei easte zioa de astăzi, că au sosit durearea ceii ce va să nască și nu poate naște.

4. Doară va auzi Domnul Dumnezeuul tău cuvintele lui Rapsachi, care le-au trimis împăratul asiriianilor, ca să ocărăscă pre Dumnezeuul cel viu și să ocărăscă cuvintele care le-au auzit Domnul Dumnezeuul tău; și te roagă cătră Domnul Dumnezeuul tău, pentru rămașii aceștia!»

5. Și au venit slugile împăratului Iezechiia la Isaiia.

6. Și le-au zis lor Isaiia: „Așea să ziceți cătră domnul vostru: «Aceasta zice Domnul: Să nu te temi de cuvintele care ai auzit, cu care M-au ocărât solii împăratului asiriianilor!

7. Iată, Eu trimiț într-însul duh; și auzind veaste să va întoarce în țara sa și va cădea de sabie în pământul său»”.

8. Și s-au întors Rapsachi și au aflat pre împăratul asiriianilor dând războiu asupra Lovnii.*

* 4 Împă.

19, 8

9. Și au auzit că au purces de la Lahis și au ieșit Taraca, împăratul etiopilor, ca să-l încungire pre el; și auzind aceasta s-au întors și au trimis soli la Iezechiia, zicând:

10. „Așea veți grăi lui Iezechiia, împăratului Iudei: «Nu te înșeale pre tine Dumnezeuul tău, întru Carele nădăjduiești, zicând: ‘Nu să va da Ierusalimul în mâna împăratului asiriianilor!’

11. Au nu ai auzit tu ceale ce au făcut împărații asiriianilor, cum tot pământul l-au stricat? Și tu, doară, vei scăpa?

12. Au, doară, mântuitu-i-au pre ei dumnezeii neamurilor, pre carii i-au pierdut părinții miei, pre Gazan și pre Haran și pre Rasem, carii sânt în țara Teemat?

*4 Împă.

18, 34

19, 13

13.* Unde sânt împărații Ematului și ai Arfatului, și a cetății Eparimului, Ana și Ava?»”

14. Și au luat Iezechiia cartea de la soli și o au cetit și s-au suit în Casa Domnului și o au deschis înaintea Domnului.

15. Și s-au rugat Iezechiia cătră Domnul, zicând:

16. „Doamne Savaot, Dumnezeuul lui Israil, Cel ce șezi pre heruvimi, Tu singur ești Dumnezeu a toată împărăția lumii, Tu ai făcut ceriul și pământul!

17. Pleacă, Doamne, ureachiia Ta, ascultă, Doamne, deschide, Doamne, ochii Tăi, caută, Doamne, și vezi și auzi toate cuvintele lui Senahirim, care le-au trimis ca să ocărăscă pre Dumnezeuul cel viu!

18. Că cu adevărat, Doamne, au pustiit toată lumea împărații asiriianilor (a) și țara lor;

19. Și au aruncat idolii lor în foc, pen-

18. (a) În jidovie easte: toate neamurile acealea și țările lor. 28. (b) Întrarea și ieșirea în S. Scriptură însămează lucrurile, faptele, petrecerea, viața, așea aici:

tru că nu era dumnezei, ci lucru de mâni ome-nești, leamne și pietri, i-au pierdut pre ei.

20. Și acum, Doamne Dumnezeuul nostru, mântuiaște-ne de mâna lor, ca să cunoască toată împărăția pământului că Tu singur ești Dumnezeu!”

21. Și s-au trimis Isaiia, fiul lui Amos, la Iezechiia și i-au zis lui: „Aceasta zice Domnul Dumnezeuul lui Israil: «Auzit-am ceale ce te-ai rugat cătră Mine pentru Senahirim, împăratul asiriianilor».

22. Acesta easte cuvântul care l-au grăit despre el Dumnezeu: «Defăimatu-te-au și te-au batjocorit, fecioară, fata Sionului, asupra ta au clătit capul fiica Ierusalimului!

23. Pre cine ai ocărât și ai întărâtat? Sau asupra cui ai înălțat glasul tău? Și nu ai rădicat spre înălțime ochii tăi, cătră Sfântul lui Israil?

24. Că prin soli ai ocărât pre Domnul, că ai zis: ‘Cu mulțimea carălor eu m-am suit la înălțimea munților și la ceale de pre urmă ale Livanului și am tăiat înălțimea chedrului lui și frumseța chiparosului și am intrat la înălțimea părții pădurii.

25. Și am pus pod și am pustiit ape și toată adunarea apei’.

26. Au nu ai auzit demult ceale ce am făcut Eu? Din zilele ceale de demult am rânduit și acum am arătat, ca să pustiesc neamurile întru țării și pre cei ce lăcuiesc în cetăți tari.

27. Slobozit-am mâinile și s-au uscat și s-au făcut ca iarba uscată de pre coperiș și ca troscotul.

28. Și acum odihna ta și ieșirea ta și intrarea ta eu o știu (b).

29. Și mâniia ta, cu carea te-ai mâniat, și amărăciunea ta s-au suit la Mine și voiu pune căpăstru în nasul tău și zăbale în buzele tale și te voiu întoarce îndărăpt, pre calea pre carea ai venit!

30. Și acesta va fi ție semn (v): mănâncă în anul acesta ceale ce ai semănat, și în anul al doilea rămășițele, iară în anul al treilea sămănând săcerați și sădiți vii și mâncați roada lor.

31. Și vor fi cei rămași în Iudeea; vor slobози rădăcini în jos și vor face sămânță în sus (g).

32. Că din Ierusalim vor fi cei rămași, și cei mântuiți din muntele Sionului». Râvna Domnului Savaot va face aceastea.

33. Pentru aceaea, așea zice Domnul asupra împăratului asiriianilor: «Nu va intra în cetatea aceasta, nici va slobози asupra ei săgeată, nici va pune asupra ei pavăză, nici o va încungiura cu șanț,

34. Ci pre calea pre carea au venit, pre aceaea

știu lucrurile tale și viața ta și ce vei să faci. 30. (v) Iezechiia. 31. (g) Vor slobози rădăcini în jos, să vor întemeia. Vor face sămânță în sus; să vor înmulți.

să va întoarce și în cetatea aceasta nu va intra!»

35. Acestea zice Domnul: «Apăra-voi cetatea aceasta, ca să o mântuiesc pentru Mine și pentru David, sluga Mea!»

*Sus 31, 8
4 Împă. 19, 35
Tovie 1, 15
Sirah 48, 24
1 Maca. 7, 41
2 Maca. 8, 19

36.* Și au ieșit îngerul Domnului și au ucis din oastea asirienilor o sută și optzeci și cinci de mii, și sculându-să dimineața au aflat toate trupurile moarte.

37. Și întorcându-să s-au dus Senahirim, împăratul asirienilor, și au lăcuit în Ninevi.

38. Și când s-au închinat el în casa lui Asarah, (g) dumnezeului lui, începătorul părinților lui, Adrameleh și Sarasar, feciorii lui, l-au omorât cu sabiile și ei au fugit în Armeniia, și au împărățit Asordan, feciorul lui, în locul lui.

CAP 38

Iezechiia să bolnăveaște și să roagă. Ia semn în ceas și i să făgăduiaște izbăvire din mâna asirienilor; să însănătoșească. Cântare de mulțămintă.

*4 Împă. 20, 1
2 Paral. 32, 24

1.* i au fost în vremea aceea, bolnăvitu-s-au Iezechiia până la moarte, și au venit la dânsul prorocul Isaiia, feciorul lui Amos, și i-au zis lui: „Așea zice Domnul: «Așează-ți casa ta, că vei muri tu și nu vei trăi»”.

2. Și și-au întors Iezechiia fața sa către păreate și s-au rugat către Domnul, zicând:

3. „Adu-Ți aminte, Doamne, cum am umblat înaintea Ta cu dreptate și cu inimă dreaptă și ceale plăcute înaintea Ta am făcut!” Și au plâns Iezechiia cu plângere mare.

4. Și au fost cuvântul Domnului către Isaiia, zicând:

5. „Mergi și zi lui Iezechiia: «Acestea zice Domnul, Dumnezeuul tătâne-tău, David: ‘Auzit-am rugăciunea ta și am văzut lacrămile tale și, iată, adaog vieții tale cincisprăzece ani.

6. Și din mâna împăratului asirienilor te voi izbăvi pre tine și cetatea aceasta și te voi scuti pentru cetatea aceasta’»”.

7. Și acesta va fi ție semn de la Domnul cum că va face Dumnezeu cuvântul acesta, precum au grăit:

*Sirah 48, 26

8.* „Iată, Eu voi întoarce umbra treaptelor pre care s-au pogorât soarele cu zece treapte în casa tătâne-tău; întoarce-voi soarele cu zece treapte, pre care s-au pogorât umbra”. Și s-au suit soarele ceale zece treapte pre carele s-au pogorât umbra.

9. Rugăciunea lui Iezechiia, împăratului Iudei, când s-au bolnăvit și s-au sculat din boala sa:

10. „Eu am zis întru (a) înălțarea zilelor mele: «Mearge-voi (b) la porțile iadului, părăsi-voi anii cei rămași».

11. Zis-am: «Mai mult nu voi vedea mântuirea lui Dumnezeu pre pământul celor vii; mai mult nu voi vedea mântuirea lui Israil pre

38. (g) În capiște, unde era așezat acel idol.

10. (a) La jumătatea vieții mele; (b) În mormânt.

pământ, nu voi mai vedea om cu cei ce lăcuiesc.

12. Lipsitu-m-am de rudeniia mea, părăsit-am rămășița vieții mele, ieșit-au și s-au dus de la mine, ca când strică cortul cel ce l-au întins; duhul meu s-au făcut la mine ca pânza pânzariului, carea easte aproape de tăiat».

13. În zioa aceea, datu-m-am până dimineață; ca un leu (v), așea au zdrobit toate oasele mele! Că de dimineață până în noapte m-am dat.

14. Ca o rândunea, așea voi glăsui, și ca porumbița, așea voi cugeta.

15. Că s-au sfârșit ochii miei căutând la înălțimea cerului către Domnul, Cel ce m-au mântuit pre mine, și au luat de la mine durezza sufletului.

16. Doamne, despre dânsul s-au spus Ție și au deșteptat duhul meu; și mângâindu-mă m-ai înviiat.

17. Iată, în pace e amărăciunea mea, că ai scos sufletul meu, ca să nu piară, și ai lăpădat dinapoia mea toate păcatele mele!

18. Că nu cei din iad Te vor lăuda pre Tine, nici cei morți Te vor binecuvânta, nici vor nădăjdi cei din iad mila Ta.

19. Cei vii bine Te vor cuvânta, precum și eu, pentru că din zioa de astăzi prunci voi face, carii vor vesti dreptatea Ta,

20. Doamne al mântuirii mele. Și nu voi înceta a Te binecuvânta cu cântare în toate zilele vieții mele, înaintea Casii lui Dumnezeu!”

21. Și au zis Isaiia către Iezechiia: „Ia o legătură de smochine și le zdrobeaște și fă aluat și-l pune deasupra și te vei însănătoșea!”

22. Și au zis Iezechiia: „Acesta va fi semn lui Iezechiia, că mă voi sui în Casa lui Dumnezeu”.

CAP 39

Iezechiia arată vistierile sale solilor celor trimiși de la împăratul vaviloneanilor, ca să i să bucure pentru însănătoșeare; pentru aceea, Isaiia îi proorocește că toate acestea să vor duce în Vavilon. Iezechiia să roagă ca să nu fie cea pedeapsă în zilele lui.

1.* n vremea aceea, trimis-au Merodah Valadan, feciorul lui Valadam, împăratul Vaviloniei, cărți și soli și daruri la Iezechiia.

*4 Împă. 20, 12

2. Că auzisă cum că au fost bolnav de moarte și cum că s-au însănătoșeat. Și s-au bucurat de ei Iezechiia bucurie mare, și le-au arătat lor casa lui Nehoda și a argintului și a aurului și a smirnei ceii alese și a aromatelor și a mirului și toate casele vaselor vistieriei și toate câte era în vistierile lui, și nimica nu au fost carea să nu fie arătat lor Iezechiia în casa sa și în toată stăpânirea sa.

3. Și au venit Isaiia, prorocul, la împăratul Iezechiia, și au zis către el: „Ce zic oamenii aceștia? Și de unde au venit la tine?” Și au zis Iezechiia: „Din pământ departe au venit la mine, din Vavilon!”

13. (v) Prin leu să înțeleage boală grea.

4. Și au zis Isaiia: „Ce au văzut în casa ta?” Și au zis Iezechiia: „Toate ceale din casa mea au văzut și nimica nu easte în casa mea ce să nu fie văzut; încă și ceale din vistieriile mele le-au văzut”.

5. Și au zis Isaiia lui: „Ascultă cuvântul Domnului Savaot:

6. «Iată, vor veni zile și vor lua toate din casa ta, și câte au strâns părinții tăi până în zioa aceasta; în Vavilon vor veni și nimica nu vor lăsa».

7. Și au zis Dumnezeu că și din fiii tăi carii vei naște tu vor lua și vor face fameni în casa împăratului vaviloneanilor”.

8. Și au zis Iezechiia către Isaiia: „Bun easte cuvântul Domnului, care l-au grăit; iară să fie pace și dreptate în zilele mele!”

CAP 40

Mai înainte să spune că va fi mângâiere și mântuire Ierusalimului prin Isus Hristos. Propoveduirea lui Ioan Botezătorului. Întruparea lui Hristos; cum că mărire, putere și răsplătire aia avea să va vesti. Pune asupra idolilor puterea și înțelepciunea lui Dumnezeu. Și cum că Domnul celor ce nădăjduiesc spre Dânsul tărie le dă.

1. ângăiați, mângăiați pre norodul Mieu”, zice Dumnezeu vostru.

2. „Preoți, grăiți la inima Ierusalimului, mângăiați-l pre dânsul, că s-au plinit smereniia lui, dezlegatu-s-au păcatul lui, că au luat din mâna Domnului îndoite (a) păcatele sale”.

*Mate. 3, 3 Glasul celui ce strigă în pustie: „Gătiți calea Domnului, dreapte faceți cărările Dumnezeului nostru”.

1, 3 4. Toată valea să va umplea și tot muntele și dealul să va pleca și vor fi ceale strâmbe dreapte și ceale colțuroase căi neatede.

Ioan 3, 4 5. Și să va arăta (b) mărirea Domnului și va vedea tot trupul mântuirea lui Dumnezeu, că Domnul au grăit.

6. Glasul celui ce zice: „Strigă!” Și am zis: „Ce voiu striga?”

Sira. 14, 18 7. „Tot trupul iarba și toată mărirea omului ca floarea ierbii!”

Iacov 1, 10 8. Uscatu-s-au iarba și floarea au căzut, iară cuvântul (v) Dumnezeului nostru rămâne în veac.

1, 24 9. În munte înalt te suie, cel ce binevestești Sionului, înalță întru tărie glasul tău, cel ce binevestești Ierusalimului, înălțați-vă, nu vă teameți, zi cetăților Iudei:

10. „Iată, Dumnezeu vostru, iată, Domnul!” Domnul cu tărie vine și brațul Lui cu stăpânire; iată, plata Lui cu El și lucrul înaintea Lui.

Iezechi. 34, 23 37, 24 11. Ca păstoriul va paște turma Sa și cu brațul Său va aduna mieii și va mângăia

Ioan 10, 11 2. (a) Îndoită pedeapsă pentru păcatele sale. 5. (b) Întruparea cea mărită a lui Hristos. 8. (v) Carele S-au întrupat, sau cuvintele prorocilor. 14. (g) În cea veachie sânt și acestea: sau cine i-au dat mai nainte lui și să va răsplăti lui. 16. (d) Livanul easte un munte foarte

pre ceale ce au în pânțele.

12. Cine au măsurat cu mâna apa și ceriul cu palma și tot pământul cu pumnul? Cine au pus munții cu cântariul și dealurile cu cumpăna?

13.* Cine au cunoscut gândul Domnului și cine au fost sfeatnicul Lui, carele să-L învețe pre El? *Înțele. 9, 13

14. Sau cu cine S-au sfătuit și L-au învățat pre El? Sau cine l-au arătat Lui judecata, sau cine l-au arătat Lui calea înțelegerii (g)? Roma. 11, 34 1 Cori. 2, 16

15. De vream ce toate neamurile ca o picătură din cadă și ca o plecare de cumpănă s-au socotit, și ca scuipitul să vor socoti.

16. Și Livanul (d) nu e destul spre ardere, și toate dobitoacele nu sânt de-ajuns spre ardere de tot.

17. Și toate neamurile ca o nimica sânt și întru nimica s-au socotit.

18.* Cu cine ați asemănat pre Domnul? Și cu ce asemănare L-ați asemănat pre El? Au, doară, meșterul de lemn au făcut chipul? *Fap. 17, 29

19. Au, doară, argintariul topind aurul L-au poleit pre El și asemănare L-au făcut pre Dânsul?

20. Că lemn neputregăios aleage meșterul, de lemn, și înțelepțește chipzuiște cum va tocmi chipul lui ca să nu să clătească.

21. N-ați știut? N-ați auzit? Nu s-au vestit voao din început? N-ați cunoscut temeliile pământului?

22. Cel ce ține încunjurarea pământului și au pus pre cei ce lăcuiesc pre dânsul ca niște lăcuste; Cel ce au pus ceriul ca o boltă și l-au întins ca un cort spre lăcuință.

23. Cel ce au dat pre domni, ca cum nimica nu ar stăpâni, și pământul l-au făcut ca o nimica.

24. Că nu vor sămăna, nici vor sădi, nici să va rădăcina în pământ rădăcina lor; suflat-au asupra lor și s-au uscat și viforul ca pre niște pleave va rădica pre dânsii.

25. „Acum, dară, cu cine M-ați asemănat și Mă voiu înălța?”, zis-au Cel Sfânt.

26. Căutați în sus cu ochii voștri și vedeți cine (e) au arătat aceastea toate? Cel ce scoate după număr podoaba sa și toate pre nume le chiiamă dintru multa mărire și cu puterea tăriei Sale nimica nu au ascuns de tine.

27. Că au zice-vei, Iacove, și ce ai grăit, Israile: „Ascunsu-s-au calea mea de la Dumnezeu și Dumnezeul mieu au luat judecata mea și s-au depărtat?”

28. Și acum, au nu ai cunoscut sau nu ai auzit? Dumnezeu cel veacinic, Dumnezeu, Cel ce au așezat marginile pământului, nu va flămânzi, nici Să va osteni, nici easte afla-

mare și cu pădure foarte multă și mare, și totuși nu sânt destule leamnele spre focul jertvei și pășunea spre ținearea dobitoacelor de jertvă.

26. (e) Au făcut.

re înțelepciunea Lui.

29. Cel ce dă flămânzilor tărie și celor fără de durere, întristare.

30. Că vor flămânzi pruncii și vor osteni tinerii, și cei aleși vor slăbi.

31. Iară cei ce așteaptă pre Dumnezeu vor muta (j) tăria și vor lua aripi ca vulturii; alerga-vor și nu vor osteni, umbla-vor și nu vor flămânzi.

CAP 41

Întrebă Dumnezeu pre cei ce să închină idolilor de multe și mari faceri de bine, care El le-au făcut norodului jidovesc. Cu care adeverează putearea și bunătatea Sa cătră oameni. Și împreună arată neputința și deșertăciunea idolilor.

1. **N**noiiți-vă cătră Mine, ostroave, (a) că boiarii vor muta vârtutea; apropie-se și să grăiască împreună; atunci judecată vor vesti.

2. Cine au sculat de la răsărituri (b) dreptate, chematu-o-au pre ea la picioarele sale și va merge; da-va înaintea neamurilor și pre împărați va spăimânta și va da la pământ sabiile lor și ca niște pozdării lăpădate arcele lor.

3. Și va goni pre ei, trece-va cu pace calea picioarelor lui.

4. Cine au lucrat și au făcut aceastea? Chematu-o-au pre ea Cel ce o chiamă pre ea de la începutul neamurilor;* Eu sânt Dumnezeu cel dintâiu și la ceale viitoare Eu sânt.

*Jos
44, 6
Apoca.

1, 8 5. Văzut-au neamurile și s-au temut; și
17 marginile pământului s-au spăimântat și s-au
22, 13 apropiat și au venit împreună.

6. Judecând fieștecarele să ajute vecinului său și fratelui și va zice:

7. „Întăritu-s-au!” Omul meșter de lemn și faurul ce bate cu ciocanul, carele împreună lovește, că atunci va zice: „Închietură bună easte”; întăritu-o-au pre ea cu cuie, pune-vor aceștia și nu să vor clăti.

8. Iară tu, Israile, fiul Mieu, Iacove, pre carele te-am ales, săminția lui Avraam, carea am iubit,

9. Pre carele l-am luat de la marginile pământului și de la sfârșiturile lui te-am chemat și ț-am zis ție: „Fiul Mieu ești tu, alesu-te-am și nu te-am părăsit.

10. Nu te teame, că cu tine sânt, nu te înșela, că Eu sânt Dumnezeuul tău, Cel ce te-am întărit pre tine și ț-am ajutat ție și te-am întemeiat cu dreapta Mea cea dreaptă.

11. Iată, să vor rușina și să vor înfrunta toți vrăjmașii tăi; că vor fi ca cum nu ar fi și vor peri toți împotivnicii tăi!

12. Căuta-vei pre ei și nu vei afla oameni carii să te batjocorească pre tine, că vor

31. (j) Să vor înnoi. 1. (a) Ascultați-Mă, ostroave, și neamuri, înnoiți-vă. 2. (b) În jidovie: pre dreptul, adecă pre Avraam, l-au chemat să-i urmeaze. 13. (v) În cea veachie easte și aceasta: Eu sânt ajutorul tău. 25.

fi ca cum nu ar fi și nu vor fi cine să se lupte cu tine.

13. Că Eu sânt Dumnezeul tău, Cel ce te țiiu de dreapta ta, Carele zic ție: „Nu te teame! (v)

14. Nu te teame, Iacove, Israile cel împușinat, Eu ț-am ajutat”, zice Dumnezeuul tău, Cel ce te izbăvesc pre tine, Sfântul lui Israil.

15. Iată, te-am făcut pre tine ca pre niște roate noao de car care trăieră, aseamenea fierestrăului, și vei triera munți și vei mărunți dealuri și le vei face ca țărâna.

16. Și-i vei vântura, și-i va lua pre ei vântul, și volbura va răsipi pre ei; iară tu te vei veseli întru sfinții lui Israil și să vor bucura săracii și lipsiții.

17. Că vor căuta apă și nu va fi, și limba lor de seate s-au uscat. Eu sânt Domnul Dumnezeu, Eu voiu auzi pre ei, Dumnezeuul lui Israil, și nu-i voiu lăsa pre ei.

18. Ci voiu deșchide din munți râuri și în mijlocul câmpilor fântâni; și voiu face pustiia bălți de ape și pământul cel însetat, izvoară de ape.

19. Pune-voiu în pământul cel fără de apă chedru și tisă și mirsină și chiparos și plop,

20. Ca să vază și să cunoască și să gândească și să știe împreună că mâna Domnului au făcut toate aceastea și Sfântul lui Israil le-au arătat.

21. „Apropie-să judecata voastră”, zice Domnul Dumnezeu. „Apropiatu-s-au sfaturile voastre”, zice împăratul lui Iacov.

22. Apropie-se și să vă spuie voao ceale ce vor să fie sau ceale ce au fost mai înainte spuneți, și vom lua aminte și vom cunoaște ceale de pre urmă și ceale ce vor să fie.

23. Spuneți-ne noao, vestiți-ne ceale ce vor fi mai pre urmă și vom cunoaște că dumnezei sântei; faceți bine și faceți rău și ne vom mira și împreună vom vedea.

24. De unde sântei voi? Și de unde sânt lucrurile voastre? Din pământ urâciune v-au ales pre voi.

25. Iară Eu am rădicat pre cel de la miiazănoapte (g) și pre cel de la răsăritul soarelui; chema-să-vor (d) cu numele Mieu, vie domnii (e) și ca lutul olariului și ca olariul cel ce calcă lutul, așa vă veți călca.

26. Că cine va spune ceale ce au fost din început, ca să cunoaștem, și ceale ce vor să fie, și vom zice că adevărate sânt? Nimene nu easte carele mai înainte să spuie, nici carele să auză cuvintele voastre.

27. Începătură Sionului voiu da și Ierusalimul îl voiu mângăia în cale.

28. Că dintru neamuri, iată, nime nu easte, și din idoli lor nu era cine să spuie; și

(g) De la miiazănoapte să înțeleage Navohodonor, de la răsărit. Chir sau besearica. (d) În jidovie: chema-va numele Mieu; (e) Și va face cu boiarii Vavilonului cum face olariul cu lutul.

de voiu întreba pre ei: „De unde sânteți?”, nu vor răspunde Mie.

29. Că sânt carii vă fac pre voi și carii în deșert vă înșeală pre voi.

CAP 42

Tatăl iubeaște pre Hristos pentru faptele Lui. Îndeamnă pre toate neamurile ca să dea laudă și mulțămită lui Dumnezeu. Pre cei ce să închină idolilor greu îi va pedepsi. Așijderea, și pre jidovii cei nemulțămitori.

*Mate.
12, 18

1. **N**acov, sluga Mea (a), sprijini-l-voiu pre el, Israil, alesul Mieiu, priimitu-l-au pre el suflatul Mieiu, dat-am Duhul Mieiu preste el (b), judecată neamurilor va face.

2. Nu va striga, nici va lăsa, nici să va auzi afară glasul lui.

3. Trestia frântă nu o va zdrobi și inul ce fumegă nu-l va stânge, ci întru adevăr va face judecată.

4. Străluci-va și nu să va frânge, până ce va pune pre pământ judecată, și întru numele Lui neamurile vor nădăjdi.

5. Așa zice Domnul Dumnezeu, Cel ce au făcut ceriul și l-au așezat, Cel ce au întărit pământul și ceale de pre el și dă suflare norodului ce easte pre dânsul și duh celor ce umblă pe dânsul:

6. „Eu, Domnul Dumnezeu, chematu-te-am întru dreptate și te voiu ținea de mâna ta și te voiu întări” și te-am dat spre legătură neamului Mieiu, spre luminare păgânilor.

*Jos
49, 6

7. Ca să deșchizi ochii orbilor, să scoți din legături pre cei legați și din casa temniții pre cei ce șed întru întunec.

8. Eu sânt Domnul Dumnezeu, acesta-Mi easte numele; mărire Mea altuia nu o voiu da, nici bunătățile Meale celor ciopliți”.

*Jos
48, 11

9. Ceale din început, iată, au venit; și ceale noao, care Eu le vestesc, și mai înainte până a să vesti s-au arătat voao.

10. Cântați Domnului cântare noao, stăpânirea Lui; măriți numele Lui de la marginile pământului, cei ce pogorâți în mare și umblați cu corăbii printr-însa, ostroavele și cei ce lăcuiți într-însele.

11. Veselește-te, pustie și satele ei, sălașurile și cei ce lăcuiesc în Chidar; veseli-se-vor cei ce lăcuiesc în piatră, din vârful munților vor striga.

12. Da-vor lui Dumnezeu mărire, bunătățile Lui în ostroave le vor vesti.

13. Domnul Dumnezeuul puterilor va ieși și va sfărâma războiul, deștepta-va râvnă și va striga asupra vrăjmașilor Săi cu tărie:

14. „Tăcut-am din veaci; au, doară, și pururea voiu tăcea și voiu răbda? Răbdat-am; ca ceaea ce naște voiu dezrădăcina și voiu usca împreună.

1. (a) Adecă, Hristos, Cel ce au luat chip de rob; (b) Legi dreapte va scoate, grecește, și stih 3, iară așa. 16. (v) Neamurile la cunoștința lui Hristos; (g) Întru adevăr; (d) Lucrurile carele voiu face lor.

15. Pustii-voiu munți și dealuri și toată iarba lor voiu usca și voiu pune râurile ostroave și bălțile le voiu usca.

16. Și voiu scoate (v) orbii la calea carea n-au știut și voiu face pre ei să umble (g) pre cărările care nu le-au cunoscut; face-voiu lor întunecul lumină și ceale colțuroase neatede. Aceastea sânt (d) cuvintele care le voiu face lor și nu-i voiu părăsi pre ei”.

17. Și ei s-au întors înapoi. Rușinați-vă cu rușine, cei ce nădăjduți spre ceale cioplite, cei ce ziceți topiturilor: „Voi sânteți dumnezeii noștri!”

18. Cei surzi, auziți, și cei orbi, priviți să vedeți.

19. Și cine e orb, fără numai slugile Meale, și surzi, fără numai cei ce stăpânesc pre ei? Cine e orb ca cel depărtat? Și s-au orbit slugile lui Dumnezeu.

20. Văzut-ați de multe ori și nu ați păzit, deșchisu-vi-s-au urechile și nu ați auzit.

21. Domnul Dumnezeu au voit ca să fie drept și să mărească laudă.

22. Și am văzut, și norodul au fost prădat și jefuit, că laț în cămeri pretutindinea și în case împreună, unde i-au ascuns pre ei; făcutu-s-au pradă și nu era cel ce să scoată prada și nu era cel ce să zică: „Întoarce!”

23. Cine easte întră voi carele va băga în urechi aceastea? Ascultați ceale viitoare?

24. Cine au dat spre jeaf pre Iacov și pre Israil la cei ce-l pradă pre el? Au nu Dumnezeu, Căruia au păcătuit și nu au vrut să umble în căile Lui, nici să asculte de leagea Lui?

25. Și au adus preste ei iuțimea mâniei Sale și i-au răzbit pre ei războiul, și cei ce îi ardea pre ei primpregiur, și nici unul dintr-înșii nu au cunoscut, nici au pus în inimă.

CAP 43

Prorocește fericirea besearicii și înmulțirea în toată lumea. Spune bunătățile lui Dumnezeu ceale trecute și ceale ce vor fi cătră norodul Său. Și adevărind pre Sine singur Dumnezeu, împută jidovilor nemulțămirea.

1. **S**i acum, așa zice Domnul Dumnezeu, Cel ce te-au făcut pre tine, Iacove, Cel ce te-au plăsmuit pre tine, Israile: „Nu te teame, că te-am mântuit pre tine (a); chematu-te-am pre numele tău, al Mieiu ești tu!

2. Și de vei trece prin apă, cu tine sânt, și râurile nu te vor acoperi; și de vei trece prin foc, nu te vei arde, flacăra nu te va arde pre tine.

3. Că Eu sânt Domnul Dumnezeuul tău, Sfântul lui Israil, Cel ce te mântuiesc pre tine (b); făcut-am schimbarea ta: Eghiptul și Etiopia și Soina în locul tău.

1. (a) Din robia Eghiptului și a Vavilonului și a diiavolului prin Hristos. 3. (b) Jidov.: Dat-am pentru răscumpărarea ta Eghiptul lui Senahiriv.

4. De când te-ai făcut cinstit înaintea Mea măritu-te-ai și Eu te-am iubit, și voiu da oameni pentru tine și boiari pentru capul tău.

5. Nu te teame, că Eu cu tine sânt! De la răsărit voiu aduce sămânța ta și de la apus te voiu aduna.

6. Zice-voiu miiazănoptii: «Adă!» și miiazăzilei: «Nu opri!» Adă pre fiii Mieii din pământ departe, și pre featele Meale de la marginile pământului,

7. Pre toți câți să chiiamă cu numele Mieu, pentru că (v) cu mărirea Mea l-am zidit pre el și l-am plăsmuit și l-am făcut pre el.

8. Și am scos norod orb și ochii lor așșderea sânt orbi și au urechi surde.

9. Toate neamurile s-au adunat împreună și să vor aduna boiarii dintru eale. Cine va vesti aceastea, sau cine va spune voao ceale ce sânt din început? Aducă mărturiile sale și să se îndrepteaze și să asculte și să zică adevărate.

10. Fiți Mie mărturii și Eu sânt martor, zice Domnul Dumnezeu, și Pruncul Mieu, pre carele l-am ales ca să știți și să creadeți și să cunoașteți că Eu sânt; mai înainte de Mine nu au fost alt Dumnezeu, și după Mine nu va fi.

Osie 13, 4 11. Eu sânt Dumnezeu, și afară de Mine nu easte mântuitoriu!

12. Eu am vestit și am mântuit. Defăimat-am și nu au fost întru voi străin; voi Mie mărturii, și Eu, Domnul Dumnezeu.

13. Încă din început Eu sânt și nu easte cine să scoată din mâinile Meale; face-voiu, și cine va întoarce aceasta?"

14. Așea zice Domnul Dumnezeu, Răscumpărătoriu, Sfântul lui Israil: „Pentru voi voiu trimite în Vavilon și voiu scula pre toți cei ce au fugit, și haldeii în corăbii să vor lega.

15. Eu sânt Domnul Dumnezeu, Sfântul vostru, Cel ce am arătat pre Israil împărat voao!"

16. Așea zice Domnul, Cel ce dă cale în mare și cărare în apă tare;

17. Cel ce au scos cară și călărime și mulțime tare; ci au dormit, și nu să vor scula; stânsu-s-au ca inul stâns:

18. „Să nu vă aduceți aminte de ceale dintâiu și de ceale de demult să nu gândiți.

2 Cori. 5, 17 Apoca. 21, 5 19. Iată, Eu fac noao, care acum vor răsări și le veți cunoaște pre eale; și voiu face în pustie cale (g) și ceale fără de apă râuri.

20. Bindecuvânta-Mă-vor (d) fiiarele țarinei și sirenele și featele strutioanelor, că am dat în pustie apă și în ceale fără de apă, râuri, ca să adăp pre neamul Mieu cel ales.

21. Pre norodul Mieu, pre carele l-am agonisit, ca să povestească bunătățile Meale.

22. Nu acum te-am chemat pre tine, Iacove, nici te-am făcut să ostenești, Israile!

7. (v) Jidov. : spre mărirea Mea. 19. (g) Neamurile le voiu aduce la credință. 20. (d) Păgânii.

23. Nu ai adus Mie oile arderii tale de tot, nici cu jertvele tale M-ai mărit, nici ai slujit cu aducerile tale, nici te-ai ostenit în Livan.

24. Nici Mi-ai cumpărat Mie cu argint tămâiare, nici grăsimea jertvelor tale am poftit, ci în păcatele tale ai stătut înaintea Mea și întru nedreptățile tale.

25. Eu sânt, Eu sânt, Cel ce șterg fărădelegile tale pentru Mine și păcatele tale și nu le voiu pomeni.

26. Iară tu adu-ți aminte și să ne judecăm împreună; spune tu fărădelegile tale întâiu, ca să te îndreptezi.

27. Părinții voștri cei dintâiu au păcătuit și boiarii fărădeleage au făcut asupra Mea.

28. Și au spurcat boiarii sfintele Meale și am dat să pierz pre Iacov și pre Israil spre ocară.

CAP 44

Dumnezeu făgăduiaște norodului Duhul Său. Mustră deșertăciunea celor ce să închină idolilor. De la idoli și de la păcate chiiamă pre norod la cinstea Sa.

1.* ară acum, ascultă (a), Iacove, sluga Mea, și Israile, pre carele te-am ales! *Ieremi. 30, 10 [15]

2. Așea zice Domnul Dumnezeu, Cel ce te-au făcut pre tine și te-au urzit din pântece: „Încă vei avea ajutoriu, nu te teame, sluga mea, Iacove, și iubite Israile, pre carele am ales. 46, 27

3. Că Eu voiu da apă când va fi seate celor ce umblă fără de apă, pune-voiu duhul Mieu preste sămânța ta și blagosloveniile Meale preste fiii tăi.

4. Și vor răsări ca iarba în mijlocul ape și ca salcia lângă apa curgătoare”.

5. Acesta va zice: „A lui Dumnezeu sânt!” și acesta va striga pre numele lui Iacov, și altul va scrie cu mâna sa: „A lui Dumnezeu sânt!” și pre numele lui Israil va striga.

6. Așea zice Dumnezeu, Împăratul lui Israil, și Cel ce l-au mântuit pre el, Dumnezeu Savaot:* „Eu sânt întâiu și Eu după aceastea, afară de Mine nu easte dumnezeu. *Sus 41, 4

7. Cine easte cum sânt Eu? Să stea și să chiiame și să spuie și să gătească Mie de când am făcut pre om în veac, și ceale viitoare, mai înainte de ce vor fi, să vă spuie voao. Jos 48, 12 Apoca. 1, 8

8. Nu vă ascundeți, nici rătăciți! Au nu din început ați băgat în urechi și am vestit voao? Martori voi sânteti de easte Dumnezeu afară de Mine. 13 [17] 22, 13

9. Cei ce fac idoli și cei ce-i cioplesc, toți deșerti sânt; cei ce fac ceale ce le plac lor, care nu vor folosi lor; martorii lor nu vor vedea și nu vor cunoaște.

10. Ca să se rușineaze cine zideaște pre cel

1. (a) Prin Iacov și prin Israil înțelege pre Israil cel duhovnicesc, pre creștini.

tare, și va vărsa cioplitură spre nefolosânță.

11. Iată, toți cei ce să împreună cu el să vor rușina (cei ce-și fac dumnezeu și cioplesc ceale nefolositoare) și toți, de când s-au făcut, s-au uscat și surzi dintră oameni. Adune-să toți și să stea împreună și să se rușineaze și să se înfrunteaze împreună.

Întel. 12. Că au ascuțit meșterul săcurea și cu barda l-au cioplit și cu sfreadelul l-au găurit
13, 21 [11] și l-au lucrat pre el cu tăriia brațului său; și va flămânzi și va slăbi și nu va bea apă.

13. După ce au ales meșterul lemnul, l-au măsurat și l-au însemnat cu condeiul și l-au făcut pre el cu unghiuri și l-au cleit cu cleiu și l-au făcut ca un chip de bărbat și ca o față de om, ca să-l puie în casă.

14. Tăiat-au șieși chedri și și-au luat ghindă sălbatecă și stejariu și și-au ales șieși lemn din pădure, care l-au sădit Domnul, pin pre care ploaia l-au crescut.

15. Ca să fie oamenilor de ars în foc. Și luând dintr-însul s-au încălzit; și arzind au copt pâine cu el, iară rămășița o au făcut dumnezei și s-au închinat lor; făcutu-ș-au din el cioplit și s-au închinat lui;

16. Din care jumătate au ars în foc și au copt pre cărbunii lui pâine, și cu jumătate au fript carne și au mâncat și s-au săturat și încălzindu-să au zis: «Place-mi, că mă încălziiu și văziiu foc».

17. Iară ce au rămas l-au făcut dumnezeu cioplit, ingenunche înaintea lui și să închină lui și să roagă, zicând: «Mântuiaște-mă, că dumnezeul mieu ești tu!»

18. Nu au cunoscut, ca să înțaleagă că s-au întunecat, ca să nu vază cu ochii săi și să nu priceapă cu inima sa.

19. Și nu au socotit cu sufletul său, nici au cunoscut cu înțelepciunea că jumătate dintr-însul au ars în foc și au copt pre cărbunii lui pâine, și carne friptă au mâncat; și din rămășița lui au făcut urâciune și s-au închinat lui.

20. Cunoașteți că cenușe este inima lor și să înșeală, și nimene nu poate să-și mântuiască sufletul său. Vedeți să nu ziceți că: «Minciună este în dreapta mea!»

21. Adu-ți aminte de acestea, Iacove și Israile, că sluga Mea ești tu! Făcutu-te-am pre tine sluga Mea, și tu, Israile, nu Mă uita!

22. Că, iată, am șters ca un nor fărădelegile tale și ca o ceață păcatele tale. Întoarce-te la Mine și te voiu mântui pre tine!»

23. Veseliți-vă ceriuri, că au miluit Dumnezeu pre Israil; trâmbițați, temeliiile pământului, strigați, munți, veselie, dealurile și toate leamnele ceale dintr-însele, că au iz-

1. (a) Chir acesta au biruit pre haldei, adecă împărăția Vavilonului, și pre jidovi i-au scos din robii Vavilonului și le-au dat slobozenie și ajutoriu să

băvit Dumnezeu pre Iacov, și Israil să va mări!

24. Așea zice Domnul, Cel ce te-au izbăvit pre tine și te-au plăzmit din pântec: „Eu, Domnul, Cel ce săvârșesc toate, întins-am ceriul singur și am întărit pământul.

25. Cine altul va răsipi seamnele celor grăitori din pântec? Și vrăjile de la inimă? Cel ce întoarce pre cei înțelepți la ceale dinapoi și nebunește sfatul lor?

26. Și întăreaște cuvântul slugii Sale și adeverează sfatul îngerilor Săi. Cel ce zice Ierusalimului: «Lăcui-te-vei!» și cetăților Iudei: «Zidi-vă-veți!» Și pustiile lui vor odrăsli.

27. Cel ce zice adâncului: «Pustii-te-vei și râurile tale le voiu usca!»

28. Cel ce zice lui Chir să înțeleagă și: «Toate voile Meale va face»; Cel ce zice Ierusalimului: «Zidi-te-vei, și Casa Mea cea sfântă o voiu întemeia»”.

CAP 45

Prorocie de Chir și făgăduințele care Dumnezeu le va da lui. Prorocie de nașterea lui Hristos și de mântuirea prin Hristos, carea să închipuia prin mântuirea cea prin Chir. Cum că singur Domnul este Dumnezeu, Cel ce mântuiaște și plinește făgăduințele, și pentru aceea trebuie cinstit.

1. șea zice Domnul Dumnezeu unsului Mieui, Chir, pre carele l-am ținut de-a dreapta ca să supuiu înaintea lui neamuri și putearea împăraților voiu rumpe; deșchide-voiu înaintea lui porțile și cetățile nu să vor închide (a):

2. „Eu înaintea ta voiu merge și munții voiu face șes, ușile ceale de aramă voiu zdrobi și zăvoarale ceale de fier voiu frânge.

3. Și voiu da ție vistierii întunecate, ascunse, nevăzute voiu deșchide ție, ca să cunoști că Eu sânt Domnul Dumnezeul tău, Cel ce chem (b) numele tău, Dumnezeul lui Israil.

4. Pentru sluga Mea, Iacov, și pentru Israil, alesul Mieui, Eu te voiu chema pre numele tău și te voiu priimi; iară tu nu M-ai cunoscut.

5. Că Eu sânt Domnul Dumnezeu și afară de Mine nu este Dumnezeu. Întăritu-te-am și nu M-ai cunoscut pre Mine.

6. Ca să cunoască cei de la răsăritul soarelui și cei de la apus că nu este Dumnezeu afară de Mine!

7. Eu sânt Domnul Dumnezeu și nu este încă, Eu sânt Cel ce am făcut lumina și am zidit întunecarecul, Cel ce face pace și zidesc reale; Eu sânt Domnul Dumnezeu, Cel ce fac toate acestea.

8. Veselească-să ceriul deasupra și norii să răoreaze (v) dreptate; să răsară pământul și să odrăzlească milă și dreptate; să răsară împreună. Eu sânt Dumnezeu, Cel ce te-am zidit pre tine.

zidească Ierusalimul și besearica. 3. (b) Cel ce te chem pre numele tău. 8. (v) Jidovește: pre cel drept, adecă pre Hristos.

9. Pre carele mai bine te-am gătit decât lutul olariului. Au, doară, cel ce ară ara-va pământul toată zioa? Au, doară, va zice lutul* olariului: «Ce faci de nu lucrî? Au nu ai mâni?»

*Ieremi. 18, 6
Roma. 9, 20

Au răspunde-va plăsmuirea cătră cel ce o au plăsmuit pre ea?

10. Vai, celui ce zice tatălui: «Ce vei prăsi?» și mumei: «Ce vei naște?»

11. Că așa zice Domnul Dumnezeu, Sfântul lui Israil, Cel ce au făcut ceale viitoare: „Întrebați-Mă pre Mine de fiii Mie, și de lucrul mâinilor Meale porunciți-Mi Mie.

12. Eu am făcut pământul și pre om pre dânsul, Eu cu mâna Mea am întărit ceriul, Eu tuturor stealelor am poruncit.

13. Eu l-am rădicat pre (g) el cu dreptate împărat și toate căile lui dreapte, acesta va zidi cetatea Mea și va întoarce robii norodului Mieu, nu cu preț, nici cu daruri”, zice Domnul Savaot.

14. Așa zice Domnul Savaot: „Ostenit-au Egiptul și negoțătoria etiopilor, și oamenii cei înalți din Savaim la tine vor trece și ție vor fi robi și după tine vor umbla legați de mâini cu cătuși și vor veni și să vor închina ție și întru tine să vor ruga, că întru tine easte Dumnezeu, și: «Nu easte Dumnezeu afară de Tine,

15. Că Tu ești Dumnezeu și nu am știut, Dumnezeul lui Israil, Mântuitorul!»

16. Înfrunța-să-vor și să vor rușina toți împrotivnicii Lui și vor umbla întru rușine. Înnoiți-vă cătră Mine, ostroave!

17. Israil să mântuiaște de la Domnul cu mântuire veacinică; nu să vor înfrunța, nici să vor rușina mai mult până în veac (d).

18. Așa zice Domnul, Cel ce au făcut ceriul; Acesta easte Dumnezeu, Cel ce au arătat pământul și l-au făcut pre el și l-au tocmit pre el; nu în deșert l-au făcut, ci ca să se lăcuiască l-au făcut: „Eu sânt Domnul și nu easte altul!

19. Nu întru ascuns am grăit, nici în loc întunecos a pământului, nu am zis seminției lui Iacov: «Deșert cercați!» Eu sânt Domnul, Cel ce grăiesc dreptatea și spuiu adevărul!

20. Adunați-vă și veniți, sfătuiți-vă împreună, cei ce vă mântuiți din neamuri! Nu au cunoscut cei ce rădică lemnul cioplitura sa, și cei ce să roagă cătră dumnezeii carii nu mântuiesc.

21. Cei ce vestesc să se apropie, ca să știe împreună cine au făcut aceastea auzite din început. Atunci s-au spus voao: Eu sânt Dumnezeu și nu easte altul afară de Mine, drept și mântuitoriu nu easte afară de Mine!

22. Întoarceți-vă cătră Mine și vă veți mântui, cei de la marginile pământului! Eu sânt Dumnezeu și nu easte altul!

13. (g) Eu am rădicat pre Chir, ca să fie chipul lui Hristos.

17. (d) În cea veachie să află și aceasta: pentru că mai

23. (e) Pre Mine Însumi Mă jor, de nu va ieși din ruga Mea dreptate, cuvintele Meale nu să vor întoarce, că Mie să va pleca tot genunchiul.*

*Roma. 14, 11

24. Și va jura toată limba pre Dumnezeu, zicând: «Dreptate și mărire cătră El! Vor veni și să vor rușina toți cei ce să despărțesc pre sine, de la Domnul să vor îndrepta. Filipi. 2, 10

25. Și întru Dumnezeu să va mări toată sămânța fiilor lui Israil»”.

CAP 46

Mai înainte spune stricarea idolilor prin Chir. Și cum că pre jidovi Dumnezeu va apăra și va mântui, pentru aceea, îi îndeamnă să se întoarcă la Dumnezeu.

1. ăzut-au Vil, zdrobitu-s-au Dagon, făcudu-s-au ceale cioplite ale lor ca niște fieri și dobitoace.

2. Le purtați legate, ca sarcina la cel ostent și flămând și slab și neputincios, carii nu vor putea să scape de la războiu, iară ei s-au dus robi.

3. „Ascultați-Mă, casa lui Iacov și toată rămășița lui Israil, cei ce vă purtați din pântece și cei ce vă pedepsiți din pruncie până la bătrânețe.

4. Eu sânt, și până ce veți îmbătrâni Eu sânt, Eu vă suferiu pre voi, Eu am făcut și Eu voiu lăsa pre voi și Eu voiu sprijini și voiu mântui pe voi.

5. Cu cine M-ați asemănat? Vedeți și meștersuguiți-vă, cei ce rătăciți.

6. Și cei ce scoateți aurul din săculeț și argintul în cumpănă îl măsurăți; și năimind meșter de aur au făcut făptură de mână și plecându-să s-au închinat lui.

7.* Pre umere îl rădică și să duc și, de-l pun jos, într-același loc rămâne, nu să mișcă, și pre cel ce strigă cătră el nu-l aude și de reale nu-l va mântui.

*Varu. 6, 26 [4, 7]

8. Aduceți-vă aminte de aceastea și suspi-nați, pocăiți-vă, cei ce ați rătăcit, întoarceți-vă din inimă!

9. Și vă aduceți aminte de ceale mai dinainte din veac, că Eu sânt Dumnezeu și nu easte altul afară de Mine!

10. Carele spuiu ceale ce vor fi mai pre urmă, mai înainte de ce să fac și de ce să săvârșesc; și am zis: Tot sfatul Mieu va sta și toate câte am sfătuit voiu face!

11. Carele chem de la răsărit pasăre și din pământ departe, pentru care am sfătuit și am grăit și am adus; zidit-am și am făcut, povățuitu-l-am pre el, și am îndreptat calea lui.

12. Auziți-Mă, cei ce ați pierdut inima, cei ce sânteți departe de dreptate!

13. Apropiiat-am dreptatea Mea, și nu easte departe; și mântuirea celor de lângă Mine nu o

mult nu să vor rușina, macar că pentru rătăcirea idolilor s-au înfrunțat mai nainte. 23. (e) Asupra Mea Însumi.

voiu întârziia. Dat-am în Sion mântuire lui Israil spre mărire”.

CAP 47

Mai înainte să spune smerirea și sfărmașarea Vavilonului, pentru trufia și tirăniia carea au arătat cătră jidovi robii săi, și pentru că în vrăjitori și în descântături și-au pus nădejdea.

1. **„ ogoară-te, șezi pre pământ, fecioară, fata Vavilonului, șezi pre pământ, nu easte scaon, fata haldeilor, că mai mult nu te vei chema moale și gingașă!**

2. **În moară macină făină, dezvălește acoperemântul tău, descopere-ți cărunteațele, golește-ți pulpele, treci râurile!**

Naum 3, 5 3. **Descoperi-să-va rușinea ta, vedea-să-
vor ceale de rușine ale tale; ce e drept voiu lua de pre tine, mai mult nu te voiu da oamenilor”.**

4. **Zice Cel ce te-au mântuit pre tine, Domnul Savaot, numele Lui, Sfântul lui Israil:**

5. **„Șezi umilită, întră întru întunearec, fata haldeilor, mai mult nu te vei chema putearea împărăției.**

6. **Mâniatu-M-am asupra norodului Mieu, spurcat-am moștenirea Mea. Eu i-am dat pre ei în mâna ta, iară tu nu le-ai dat lor milă, jugul celui bătrân foarte l-ai îngreoiat.**

7. **Și ai zis: «În veac voiu fi stăpână!» Nu ai gândit acesteia în inima ta? Nici ți-ai adus aminte de ceale de pre urmă?**

*Apoc. 18, 7 8. **Acum, dară, ascultă acesteia, gingașe, ceaea ce șezi și nădăjduiești și zici întru inima ta:*** «Eu sânt și nu easte alta, nu voiu șede văduvă, nici voiu cunoaște sărăciia».

*Jos 51, 19 9. **Iară acum făr' de veaste* vor veni preste tine aceste doao întru o zi, și văduvia și sărăciia; făr' de veaste vor veni asupra ta, pentru fermecătoriia ta, pentru vrăjiturile tale ceale multe foarte.**

10. **Pentru nădejdea carea ai avut întru răutatea ta, că tu ai zis: «Eu sânt și nu easte alta!» Să știi că înțelepciunea și curviia acestora va fi ție spre rușine, și ai zis întru inima ta: «Eu sânt, și nu easte alta!»**

11. **Și va veni asupra ta perire și nu vei ști; groapă, și vei cădea într-înșă, și va veni asupra ta ticăloșie și nu te vei putea curăți și făr' de veaste va veni asupra ta perire, și nu vei ști.**

12. **Stăi acum cu vrăjile tale și cu fermecăturile tale ceale multe, care le-ai învățat din tinerețele tale, de-ți vor putea ție folosi, au de te vei mai putea întări.**

13. **Ostenit-ai întru sfaturile tale; să stea, dară, și să te mântuiască pre tine cuvântătorii de stealele ceriului, cei ce sămuiesc stealele; spuie ție ce va să vie asupra ta!**

14. **Iată, toți ca niște pozdării să vor arde în foc și nu vor mântui sufletul său din para focului, pentru că ai cărbuni de foc; șede-vei pre ei.**

15. **Aceștia vor fi ție ajutoriu, ostenit-ai**

întru schimbare; din tinerețe omul întru sine au rătăcit și ție nu vor fi mântuire”.

CAP 48

Mustă Domnul fățărnicia, nemulțămirea și învârtoșarea jidovilor și le arată că nu idolii, ci El însuși au spus ceale viitoare și le-au plinit acealea. Însă pentru numele Său le va ierta lor și așa cu bine îi chiiamă la Sine, adevărindu-le lor cum că El singur easte Dumnezeu Atotștiutoriu și Răscumpărătoriu norodului Său și Ocârmuitoriu. Să ponosluiască și pentru călcarea poruncilor Sale, care de le-ar fi păzit fericiți ar fi fost.

1. ** uziți acesteia, casa lui Iacov, cei ce vă chemați cu numele lui Israil și din Iuda ați ieșit, cei ce vă jurați cu numele Domnului Dumnezeului lui Israil, cei ce vă aduceți aminte, nu cu adevăr, nici cu dreptate,**

2. **Și cei ce vă sprijiniți cu numele cetății ceii sfinte și pre Dumnezeul lui Israil sântei întemeiați; Domnul Savaot e numele Lui:**

3. **„Ceale mai dinainte, iată, le-am spus și din gura Mea au ieșit și s-au auzit, degrab am făcut și au venit.**

4. **Știu că vartos ești și vână de fier e grumazul tău, și fruntea ta de aramă.**

5. **Și am spus ție de demult, mai înainte de ce au venit preste tine (a), auzite ție le-am făcut, ca să nu zici că: «Idolii mi-au făcut mie» și să nu zici că: «Ceale cioplite și ceale vărsate mi-au poruncit mie».**

6. **Auzit-ați toate și voi nu ați cunoscut; încă și acum auzite ție ți-am făcut ceale noao, care de acum înainte vor să fie și nu ai zis.**

7. **Acum să fac, și nu mai de demult. Și nu în zilele ceale mai dinainte ai auzit acealea, să nu zici: «Știu-le pre eale».**

8. **Nici ai cunoscut, nici ai știut, nici din început am deșchis urechile tale, că am cunoscut că defăimând vei defăima și încă din pânțece te vei chema fărdeleage.**

9. **Pentru numele Mieu voiu arăta ție mâniia Mea, și ceale mărite ale Meale le voiu aduce preste tine, ca să nu te pierz de tot.**

10. **Iată, te-am vândut pre tine, nu pentru argint, și te-am scos din cuptoriul sărăciei.**

11. **Pentru Mine face-voiu ție, că numele Mieu să spurcă și* mărirea Mea altuia nu o voiu da.**

12. **Ascultă-Mă, Iacove și Israile, pre carele Eu te chem.* Eu sânt Cel dintâiu și Eu sânt în veac!**

13. **Și mâna Mea au întemeiat pământul și dreapta Mea au întărit ceriul; chema-voiu pre ei și vor sta împreună.**

14. **Și să vor aduna toți și vor auzi cine le-au spus lor acesteia; Cel ce te iubesc pre tine am făcut voia ta asupra Vavilonului, ca să pierz sămânța haldeilor.**

5. (a) **În cea veachie easte și aceasta: Ceale ce vor să vie.**

*Sus
42, 8

*Sus
41, 4

44, 6
Apoc.
1, 8

17
22, 15
[13]

15. Eu am grăit, Eu am chemat, adusu-l-am pre el și am îndreptat calea lui.

16. Apropiați-vă către Mine și ascultați acestea: Nu de la început întru ascuns am grăit; când s-au făcut acolo eram”. Și acum Domnul m-au trimis pre mine și Duhul Lui.

17. Așa zice Domnul, Cel ce te-au izbăvit pre tine, Sfântul lui Israil: „Eu sânt Domnul Dumnezeuul tău, Cel ce Ț-am arătat ție, ca să afli tu calea pre carea să umbli.

18. Și de ai fi ascultat poruncile Meale, s-ar fi făcut ție ca un râu pacea ta, și dreptatea ta ca valul mării.

19. Și ca năsipul s-ar fi înmulțit sămânța ta, și fiii pântecelui tău, ca țărâna pământului; ci nici acum nu te vei stânge, nici va peri numele tău înaintea Mea.

Ierem. 21, 6 20. Ieși din Vavilon, fugi de la haldei, glas de veselie să vestiți și să se auză aceasta. Vestiți până la marginile pământului, ziceți: «Izbăvit-au Domnul pre robul Său, Iacov.

Ieșire 17, 6 Numer. 20, 11 21. Și de vor însăta, în pustie va duce pre ei, apă din piatră le va scoate lor»; despica-va piatra și va curge apă și va bea norodul Meu.

Jos 57, 21 22. Nu easte bucurie nedreptilor!”, zice Domnul.

CAP 49

Hristos să pune povățuitoriu neamurilor și jidovilor, celor ce să vor mântui, și să dă spre legătură de pace norodului, pre carele din toate părțile lumii îl va chema, și după ce au arătat câtă fericire vor avea cei ce cred în Hristos, îi îndeamnă să fie mulțămitori; cu bine mângăie și Sionul, care să plângea că l-au părăsit Dumnezeu, făgăduindu-i cum că în toată lumea va fi mărit, venind toți la el și sfărmându-să toți vrăjmașii lui.

1. scultați-Mă, ostroave, și luați aminte, neamuri! După multă vreme va sta, zice Domnul. Din pântecelul maicii Meale au numit numele Meu.

Jos 51, 16 2. Și au pus gura Mea ca o sabie ascuțită și supt acoperemântul mâinii Sale M-au acoperit; pusu-M-au ca o săgeată aleasă și în tulba Sa M-au ascuns.

3. Și Mi-au zis Mie: „Sluga Mea ești Tu, Israile, și întru Tine Mă voiu mări”.

4. Și Eu am zis: „În deșert M-am ostenit, în zădar, și întru nimica am dat țăriia Mea”; pentru aceasta, judecata Mea la Domnul easte și osteneala Mea înaintea Dumnezeului Meu.

5. Și acum, așa zice Domnul, Cel ce din pântecelul M-au plăsmuit slugă Luiși, ca să adune pre Iacov la Domnul și pre Israil. Aduna-Mă-voiu și Mă voiu mări înaintea Domnului și Dumnezeuul Meu va fi Mie țarie.

Sus 42, 6 Fapte 13, 47 6. Și au zis Mie: „Mare easte Ție să Te chemi Fiiul Meu, ca să scoli neamurile lui Iacov și să întorci răsipirea lui Israil. Iată, Te-am pus pre Tine spre împăcare norodului, spre lumină neamurilor, ca să fii Tu mântuire până la marginile pământului”.

7. Așa zice Domnul, Cel ce te-au izbăvit

CAP 48 ȘI 49

pre tine, Dumnezeuul lui Israil: „Sfințiți pre Cel ce nu bagă samă de sufletul Său, pre Cel ce easte urât neamurilor, pre Cel ce easte Rob domnilor; împărații vor vedea pre El și să vor scula domnii și să vor închina Lui pentru Domnul, că credincios easte Sfântul lui Israil și Te-am ales pre Tine”.

8. Așa zice Domnul:* „În vreme plăcută Te-am ascultat pre Tine, și în zioa mântuirii Ț-am ajutat și Te-am făcut și Te-am dat spre împăcare neamurilor, ca să așezi pământul și să moștenești moștenirea pustiei. *2 Cor. 6, 2

9. Și să zici celor din legături: «Ieșiți!» și celor dintru întunecare: «Luminați-vă!»” În toate căile să vor paște și în toate cărările pășunea lor.

10.* Nu vor flămânzi, nici vor înseta, nici va bate pre ei căldura, nici soarele, ci Cel ce miluiaște pre ei va mângăia pre ei și prin izvoară de ape duce-i-va pre ei. *Apoc. 7, 16

11. Și voiu face ca tot muntele să fie cale și toată cărarea pășune lor.

12. Iată, aceștia de departe vor veni, aceștia de la miiazănoapte și de la mare, alții din pământul perșilor.

13. Veseliți-vă, ceriuri, și să se bucure pământul, să strige munții veselie (a), că au miluit Dumnezeu pre norodul Său, și pre cei smeriți ai norodului Său i-au mângăiat.

14. Că au zis Sionul: „Părăsindu-m-au Domnul și Domnul m-au uitat pre mine!”

15. „Au, doară, va uita muiarea pre pruncul său? Sau nu-i va fi milă de fiii pântecelui său? Și de va și uita muiarea pre aceștia, dar Eu nu te voiu uita pre tine”, zice Domnul.

16. Iată, pre mâinile Meale am zugrăvit zidurile tale și înaintea Mea ești pururea.

17. Și curând te vei zidi de la cei ce te-au surpat, și cei ce te-au pustiit pre tine vor ieși din tine.

18.* Râdică împregiur ochii tăi și vezi pre toți: iată, s-au adunat și au venit la tine. Viu sânt Eu, zice Domnul, că cu toți, cu aceștia, ca cu o podoabă te vei îmbrăca, și vei pune pre ei împregiurul tău, ca o mireasă podoaba. *Jos 60, 4

19. Că ceale pustii ale tale și ceale răsipite și ceale căzute acum te vei strâmta de la cei ce lăcuiesc; și să vor depărta de la tine cei ce te mână pre tine.

20. Că vor zice la urechile tale fiii tăi, pre carii i-ai pierdut: „Strâmt e mie locul, fă-mi loc ca să lăcuiesc”.

21. Și vei zice întru inima ta: „Cine au născut pre aceștia mie? Că eu fără de fii am fost și văduvă, nemearnică și închisă, și pre aceștia cine i-au hrănit mie? Eu am rămas singură; dar aceștia unde au fost?”

22. Așa zice Domnul Domnul: „Iată, rădic spre neamuri mâna Mea, și spre ostroave voiu

13. (a) În cea veachie și aceasta: și dealurile drepte.

înălța semnul Mieu, și vor aduce pre fiii tăi în sân și pre featele tale pre umere le vor purta.

23. Și te vor hrăni pre tine împărați și împărăteasele lor te vor apleca; pre fața pământului să vor închina ție și praful picioarelor tale vor linge și vei cunoaște că Eu sânt Domnul și nu să vor rușina cei ce Mă așteaptă pre Mine”.

24. Au lua-va cineva de la uriașiu prăzi? Și cel ce va robi pre altul cu nedreptate mântui-să-va?

25. Că așa zice Domnul: „De va prinde neștine pre uriaș, va lua prăzi și, luând de la cel tare, va scăpa; iară Eu judecata ta voi judeca și Eu voi izbăvi pre fiii Miei!

26. Și cei ce te-au năcăjit pre tine vor mânca cărnurile sale și ca vinul cel nou vor bea sângele său și să vor îmbăta și (b) va cunoaște tot trupul că Eu sânt Domnul, Cel ce te-am izbăvit pre tine și am ajutat tăria lui Iacov”.

CAP 50

Nu pentru neputința lui Dumnezeu, ci pentru fărădelegile sale rămâne sinagoga lepădată, carea nu au vrut să priimească pre Hristos, Cel ce nimic nu au lăsat nefăcut din ceale ce trebuia să facă, ca să-L priimească sinagoga, ba încă pentru dragostea ei ocări au răbdut și necazuri; și pentru aceea, mai înainte spune că sinagoga cu dureri va peri.

1. șa zice Domnul: „Care e cartea cea de slobozenie a maicii voastre cu carea o am lăsat pre ea? Sau cărui deatornic a celor ce Mă vând pre Mine v-am vândut pre voi? Iată, pentru păcatele voastre v-ați vândut și pentru fărădelegile voastre am lăsat pre muma voastră.

2. Ce easte? Că am venit și nu era om, am strigat și nu era cine să auză.* Au nu poate mâna Mea să mântuiască? Sau nu poate să scoată? Iată, cu mâniia Mea voiu pustii marea și voiu deșerta râurile, și să vor usca peștii lor, nefiind apă, și vor muri de seate.

3. Îmbrăca-voiu ceriul cu întunearec și ca un sac voiu pune acoperemântul lui”.

4. Domnul Domnul Mi-au dat Mie limbă de învățatură, ca să cunosc când să cade a grăi cuvântul.

5. Pusu-M-au dimineața, dimineața Mi-au pus Mie ureache, ca să auz.

6. Și învățatura Domnului Domnului îmi deschide Mie urechile: iară Eu nu stau împotrivă, nici Mă priceșc.

Mate. 26, 67 7. Spatele Meale le-am dat spre bătași și fălcile Meale spre palmiri, și fața Mea nu o am întors de cătră rușinea scuișărilor.

8. Și Domnul Domnul ajutoriu s-au făcut Mie; pentru aceea, nu m-am rușinat, ci am pus fața Mea, ca o piatră vârtoasă, și am cunoscut că nu Mă voi rușina.

26. (b) În cea veachie: și să va îmbăta tot trupul.

9. Pentru că* aproape easte Cel ce M-au îndreptat pre Mine. Cine easte cel ce să judecă cu Mine? Să stea cu Mine împreună! Și cine easte cel ce să judecă cu Mine? Să se apropie de Mine! Iată, Domnul Domnul va ajuta Mie! Cine va face Mie rău? Iată, voi toți ca o haină vă veți învechi și ca molia va mânca pre voi.

10. Cine easte întru voi, carele să teame de Domnul, să auză glasul Slugii Lui! Cei ce umblă întru întunearec și nu easte lor lumină, nădăjduți întru numele Domnului și vă întăriți întru Dumnezeu!

11. Iată, voi toți aprindeți foc și întăriți flacăra, umblați întru lumina focului vostru și întru flacăra carea ați aprins; și pentru Mine s-au făcut aceastea voao, întru dureare veți adormi!

CAP 51

Îndeamnă pre Sion cu pilda lui Avraam, căruia Dumnezeu au plinit ce i-au făgăduit și cum că și Sionul făgăduința cea credincioasă de mângăiare va lua de la Dumnezeu: de mângăierea, de mântuirea, de marea fericire a Sionului, adecă a besearicii, carea prin Hristos va fi. Și multe grăiaște de leagea Evangheliei și de smerirea vrăjmașilor besearicii.

1. uziți-Mă, cei ce goniți ce e drept și cei ce căutați pre Domnul! Căutați la piatra cea tare carea o ați cioplit și la gaora gropii carea o ați săpat.

2. Căutați la Avraam, tatăl vostru, și la Sara, carea v-au născut pre voi, că unul era și l-am chemat pre el și l-am blagoslovit pre el și l-am iubit pre el și l-am înmulțit pre el.

3. Și pre tine acum te voi mângăia, Sioane, și am mângăiat toate pustiile lui și voiu pune pustiile lui ca raiul; și ceale de la apusurile lui ca raiul Domnului; veselie și bucurie va afla într-însul, mărturisire și glas de laudă.

4. Ascultați-Mă, ascultați-Mă, norodul Mieu, și împărății la Mine luați aminte, că leage va ieși de la Mine și judecata Mea spre luminarea neamurilor.

5. Apropie-să curând dreptatea Mea și va ieși ca o lumină mântuirea Mea și întru brațul Mieu neamurile vor nădăjdui; pre Mine Mă vor aștepta ostroavele și întru brațul Mieu vor nădăjdui.

6. Rădicați la ceriu ochii voștri și priviți la pământ, jos, că ceriul ca fumul s-au întărit, și pământul ca o haină să va învechi; și cei ce lăcuiesc ca aceștia vor muri,* iară mântuirea Mea în veac va fi și dreptatea Mea nu va lipsi.

7. Ascultați-Mă, cei ce știți judecata, norodul Mieu, la carele* leagea Mea easte în inima voastră! Nu vă teameți de mustrarea oamenilor și cu hulirea lor să nu vă biruiți.

8. Că vor fi ca o haină carea cu vreamă să strică, și ca lâna carea să mănâncă de

*Rom. 8, 33

*Psal. 36, 39

*Psal. 36, 31

molii; iară dreptatea Mea în veac va fi, și mântuirea Mea în neamurile neamurilor.

9. Scoală-te, scoală-te, Ierusalime, și te îmbracă cu țăriia brațului tău! Scoală-te, ca întru începutul zilei, ca neamul veacului; au nu Tu ești Cel ce ai cioplit lățimea? Au nu Tu ești Cel ce au rupt pre bălaor?

Ieșire 14, 21 10. Au nu ești Tu Cel ce ai pustiit marea, apa cea multă a adâncului, Cel ce ai pus adâncul mării cale de trecut celor ce s-au izbăvit și s-au mântuit?

11. Că Domnul va întoarce pre ei și vor veni în Sion cu veselie și cu bucurie veacinică; că pre capul lor laudă, și veselie va apuca pre ei; fugit-au durearea, întristarea și suspinarea.

12. Eu sânt, Eu sânt Cel ce te mângăie pre tine! Cunoaște cine ai fost tu, că te-ai temut de omul muritoriu și de fiul omului, carii ca iarba s-au uscat!

13. Și ai uitat pre Dumnezeu, Cel ce te-au făcut pre tine, pre Cel ce au făcut ceriul și au întemeiat pământul; și te-ai temut pururea în toate zilele de fața mâniei celui ce te năcăjea pre tine?

14. Pentru că mântuindu-te Tu, nu va sta, nici va zăbovi și nu va omori spre stricare și nu va lipsi pâinea lui.

15. Că Eu sânt Dumnezeul tău, Cel ce turbură marea și fac de sună valurile ei. Domnul Savaot, numele Mieu!

Sus 49, 2 16. Pune-voiu cuvintele Meale în gura ta și te voiu acoperi supt umbra mâinii Meale, cu carea am întărit ceriul și am întemeiat pământul. Și va zice Sionul: „Norodul mieu ești Tu!” (a)

17. Deșteaptă-te, deșteaptă-te, scoală-te, Ierusalime, cel ce ai beut din mâna Domnului păharul mâniei Lui, că păharul căderii și păharul mâniei l-ai beut și l-ai deșertat.

18. Și nu era cine să te mângăie din toți fiii tăi carii ai născut, și nu era cine să te prinză de mână dintră toți fiii tăi, pre carii ai crescut!

Sus 47, 9 19. Doao, (b) acestea sânt împotivă ție; cine să va măhni împreună cu tine? Cădere și zdrobire, foamete și sabie; cine te va mângăia?

20. Fiii tăi cei lipsiți, carii dorm la marginea a toată ieșirea, ca un nap jumătate copt, plini de mânia Domnului, slăbiți prin Domnul Dumnezeu.

21. Pentru aceea, ascultă, smerită și îmbătată nu de vin!

22. Așa zice Domnul Dumnezeu, Cel ce judecă pre norodul Său: „Iată, am luat din mâna ta păharul căderii, păharul mâniei Meale, și nu vei mai adaoge încă a-l bea!

23. Și voiu da pre el în mâinile celor ce

16. (a) Cea veachie: și va zice Sionul: „Dumnezeul mieu ești Tu”. 19. (b) Vatic și Eusevie pentru a-

cu nedreptul te-au asuprit și te-au smerit, carii au zis sufletului tău: «Pleacă-te, ca să treacem!» Și ai pus aseamenea cu pământul șealele tale celor ce trecea afară”.

CAP 52

Deșteaptă pre Sion, adecă pre besearica lui Hristos spre mângăiere, pentru răscumpărarea sa cea fără de preț. Pomenește pogorârea lui Israil în Eghipt și izbăvirea de Asur. Laudă pre propoveditorii păcii evanghelicești, deșteptând pre toți spre laudă pentru Hristos, Carele tuturor easte gata mântuitoriu; și de înălțarea Lui și de smereniia Lui și de credința neamurilor întru El.

1. coală-te, scoală-te, Sioane, îmbracă țăriia ta, Sioane, și tu, Ierusalime, cetate sfântă, îmbracă mărirea ta! Nu va trece mai mult prin tine cel netăiat împrejur și cel necurat!

2. Scutură praful și te scoală și șezi, Ierusalime! Dezleagă legătura grumazului tău, ceaea ce ești roabă, fata Sionului!

3. Că acestea zice Domnul: „În zădar v-ați vândut, și nu cu argint vă veți răscumpăra”.

4. Așa zice Domnul, Domnul* Dumnezeu: „În Eghipt s-au pogorât norodul Mieu mai înainte, ca să lăcuiască acolo, și la asiriani cu sila au fost dus.

*Facer. 46, 6

5. Și acum ce va fi aici?” Acestea zice Domnul că: „S-au luat norodul Mieu în zădar; mirați-vă și vă văietăți!” Acestea zice Domnul:* „Pentru voi, numele Mieu pururea să hulește întru neamuri.

*Iezechi. 36, 20

6. Pentru aceea va cunoaște norodul Mieu numele Mieu în zioa aceea, că Eu însumi sânt Cel ce grăiam; de față sânt”.

Roma. 2, 24

7. Ca frumseța în munți,* ca picioarele celui ce binevestește auzirea păcii, ca cel ce binevestește ceale bune; că auzită voiu face mântuirea ta, zicând: „Sioane, împărăți-va Dumnezeu tău!”

*Nau. 1, 15
Roma. 10, 15

8. Că glasul celor ce te păzesc pre tine s-au înălțat și cu glasul împreună să vor veseli, că ochi la ochi vor vedea când va milui Domnul Sionul.

9. Strige împreună veselie, împreună pustii-le Ierusalimului, că l-au miluit Domnul pre el și au izbăvit Ierusalimul!

10. Și va descoperi Domnul brațul Său cel sfânt înaintea tuturor neamurilor* și vor vedea toate marginile pământului mântuirea cea de la Dumnezeul nostru.

*Psal. 97, 5

11. Depărtați-vă, depărtați-vă,* ieșiți de acolo și de necurat să nu vă atingeți! Ieșiți din mijlocul lui, osibiți-vă cei ce purtați vasele Domnului!

* 2 Cor. 6, 17

12. Că nu veți ieși cu gâlceavă, nici cu fugă veți merge, că va merge înaintea voastră Domnul, Cel ce vă adună pre voi, Dumnezeul lui Israil!

13. Iată, va cunoaște Fiiul Mieu și Să va înălța și Să va mări și Să va rădica foarte.

ceaea sânt împotivă.

14. În ce chip să vor mira de Tine mulți, așa să va necinsti de oameni chipul Tău și mărirea Ta de fiii oamenilor.

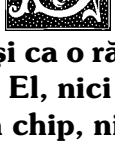
Rom. 15, 21 15. Așa să vor mira de Dânsul neamuri multe și împărații vor astupa gura sa, că celor ce nu s-au vestit despre Dânsul, aceia vor vedea, și carii nu au auzit vor cunoaște.

CAP 53

Nu toți vor priimi propoveduirea Evangheliei. Prorocie de nașterea lui Hristos și de patima cea de ocară și de moartea Lui pentru păcatele noastre; S-au ocărât Cel ce ne-au adus noao mântuire. De blândețe și de jertva Lui, carea El de bunăvoie pre Sine S-au adus, de mărirea și înălțarea Lui și de mulțimea celor ce vor create întru El.

*Ioan 12, 38 Roman. 10, 16

1.* oamne, cine au crezut auzului nostru, și brațul Domnului cui s-au descoperit?

2. Vestit-am ca un prunc înaintea Lui și ca o rădăcină în pământ însetat; nu are chip El, nici mărirea, și L-am văzut pe El și nu avea chip, nici frumsețe.

Marc. 9, 12 3. Ci chipul Lui necinstit și mai sfârșit decât al fiilor omenești, om ce era întru bătaie, și știind răbda dureare, că s-au schimbat fața Lui; defăimat au fost și nesocotit.

Mate. 8, 17 4. Acesta păcatele noastre le poartă și pentru noi răbdă dureare; și noi am gândit că de la Dumnezeu easte El întru dureare, întru dureare și în năcaz.

1 Cor. 15, 3 1 Petri. 8 [2], 24 5. Iară El S-au rănit pentru păcatele noastre și au pățimit pentru fărădelegile noastre; certarea împăcării noastre pre Dânsul și cu rana Lui noi toți ne-am vindecat.

6. Toți ca niște oi am rătăcit, fieștecarele din calea sa s-au abătut, și Domnul L-au dat pre El pentru păcatele noastre.

7. Și El pentru ce s-au chinuit, nu Și-au deschis gura Sa. Ca o oaie la junghiiare s-au adus și ca un miel fără de glas înaintea celui ce-l tunde,* așa nu-și deschide gura Sa.

*Mate. 26, 63 Fapte 8, 32 8. Întru smerenie judecata Lui s-au rădicat, și neamul Lui cine-l va spune? Că s-au luat de pre pământ viața Lui; pentru fărădelegile norodului Mieu s-au adus la moarte.

1 Petri. 2, 22 1 Ioan 3, 5 9. Și voi da pre cei răi în locul îngropării Lui, și pre cei bogați în locul morții Lui, că fărădeleage nu au făcut, nici s-au aflat viclesug în gura Lui.

10. Și Domnul va să-L curăță pre El de rane. De veți da pentru păcat, sufletul vostru va vedea sămânță îndelungată.

11. Și va da Domnul cu mâna Sa să scoată din dureare sufletul Lui și să-I areate Lui lumină și să-L facă cu știință și să îndrepteaze pre Cel drept, Carele bine slujește multora, și păcatele lor El le va purta.

* Marc. 15, 28 Luca 22, 37 ** Luca 23, 34 12. Pentru aceasta, El va moșteni pre mulți și va împărți dobânzile celor tari, pentru că s-au dat la moarte sufletul Lui* și cu cei fără de leage s-au socotit și El păcatele multora au purtat ** și pentru fărădele-

gile lor s-au dat.

CAP 54

Chiamă pre besearică la veselie, pentru că mai multă va fi din neamuri decât era sinagoga, și prin toată lumea să va lăți și pururea va sta, fiind de Dumnezeu acoperită; și-și va uita de năcazurile ceale de demult și din pietri scumpe să va zidi, întemeiată întru dreptate, și toți cei dintr-înșă vor fi învățați de la Dumnezeu și cu mulțime de pace vor petrece.

1.* eseleaște-te, cea stearpă, carea nu naști, dă glas și strigă, ceaea ce nu aveai dureri de naștere, că mai mulți sânt fiii ceii pustie decât a ceii ce are bărbat, ***Luca 23, 29 Galat. 4, 27**

2. Că au zis Domnul. Lărgeaște locul cortului tău și pieile corturilor tale le întinde, nu te scumpi! Lungeaște funiile tale și pociumpii tăi înțepeneaște-i!

3. Încă și de-a dreapta și de-a stânga lățeaste, și sămânța ta va moșteni neamuri, și cetăți pustii vei lăcui.

4. Nu te teame pentru că te-ai rușinat, nici să-ți fie rușine pentru că te-ai ocărât, că de rușinea cea veacinică vei uita, și de ocară văduviei tale mai mult nu-ți vei aduce aminte.

5. Că Domnul Cel ce te-au făcut pre tine,* Domnul Savaot easte numele Lui, și Cel ce te izbăveaște pre tine. El easte Dumnezeul lui Israil, Dumnezeu a tot pământul. Să va chema. ***Luca 1, 32**

6. Nu ca pre o muiare părăsită și slabă la inimă te-au chemat pre tine Domnul, nici ca pre o muiare din tinerețe urâtă, zis-au Dumnezeuul tău.

7. Puțină vreamă te-am părăsit și cu milă mare te voi milui.

8. Întru mânie puțină am întors fața Mea de cătră tine și cu milă veacinică te voi milui, zis-au Cel ce te-au izbăvit pre tine, Domnul.

9.* De la apa carea au fost pre vreamă lui Noe, aceasta easte Mie, precum M-am jurat lui în vreamă aceea, că mai mult nu Mă voi mânia asupra pământului pentru tine. ***Face. 9, 11**

10. Nici cu înfricoșarea ta voi muta munții, și dealurile nu să vor clăti, așa nici mila Mea nu va lipsi de la tine, nici legătura păcii Meale nu să va lua, că au zis Domnul: „Cel milostiv ție”.

11. Smerită și neașezată ai fost, nu ai avut mângăiare. Iată, Eu gâtesc ție andrax, piatra ta, și temeliile tale sapfir;

12. Și voi pune zăbrealele tale iaspis și porțile tale pietri de criștal și zidul tău pietri alease.

13.* Și pre toți fiii tăi, învățați lui Dumnezeu, și întru multă pace vor fi fiii tăi. ***Ioan 6, 45**

14. Și cu dreptate te vei zidi; depărtează-te de nedreptate și nu te vei teame, și cutremur nu să va apropiia la tine.

15. Iată, nemearnici vor veni pentru Mine la tine și vor lăcui la tine și vor scăpa la tine.

16. Iată, eu te-am zidit pre tine, nu ca

faurul suflând cărbuni și scoțind unealte la lucru; și Eu te-am zidit, nu ca să te stric cu pierzare.

17. Tot vasul făcut împotriva ta nu să va spori, și tot glasul să va scula asupra ta la judecată; pre toți aceia vei birui și cei supuși ai tăi vor fi într-însul; easte moștenire celor ce slujesc Domnului, și voi veți fi Mie drepti, zice Domnul.

CAP 55

Chiamă pre toți la credință, făgăduindu-le prisosirea darurilor duhovnicești. Să chiiamă necredincioșii de la păcate, că Domnul milostiv easte și adevărat întru ceale ce făgăduiaște. De sporiul propoveduirii evanghelicești și de fericirea celor ce vor create.

*Sira.
51, 32
Apoca.
22, 17

1.* ei însetați, meargeți la apă, și câți nu aveți argint meargând cumpărați și mâncați, și meargeți și cumpărați, fără de argint și fără de preț, vin și grăsime.

2. Pentru ce cheltuiți argintul nu în pâini, și osteneala voastră nu întru sațiu?

3. Ascultați-Mă pre Mine și veți mânca ceale bune și să va desfăta întru bunătați sufletul vostru. Luați aminte cu urechile voastre și urmați căilor Meale. Ascultați-Mă pre Mine și va fi viu întru bunătați sufletul vostru și voi pune voao (a) leage veacinică* sfintele lui David, ceale credincioase.

*Fap.
13, 34

4. Iată, mărturie întru neamuri l-am dat pre dânsul domn și poruncitoriu neamurilor.

5. Neamurile care nu te știa pre tine te vor chema, și noroadele care nu te cunoștea la tine vor alerga, pentru Domnul Dumnezeul tău, Sfântul lui Israil, că te-au mărit pre tine.

6. Căutați pre Domnul și, deaca-L veți afla, să-L chemați pre El când să va apropiia de voi.

7. Să-și lasă cel necredincios căile sale și omul cel fără de leage sfaturile sale și să se întoarcă la Domnul, și-l va milui; și la Dumnezeul vostru, că mult va ierta păcatele voastre.

8. Că nu sânt sfaturile Meale ca sfaturile voastre, nici căile Meale ca căile voastre, zice Domnul.

9. Ci cât easte ceriul departe de pământ, așa sânt departe căile Meale de căile voastre și cugetele Meale de cugetele voastre.

10. Că precum să pogoară ploaia sau zăpada din ceriu și nu să întoarcă până când adapă pământul și-l face de răsare și rodeaște și dă sămânță sămănătorului, și pâine de mâncare,

11. Așa va fi cuvântul Mieu, care va ieși din gura Mea; nu să va întoarcă cătră Mine deșert, până când va plini toate câte am voit; și voi spori căile tale și poruncile Meale.

12. Că cu veselie veți ieși și cu bucurie

3. (a) Testamentumul Nou. 12. (a) Acest vers în

vă veți povățui, că munții și dealurile vor sălta așteptându-vă pre voi cu bucurie și toate leamnele țarinii vor bate cu ramurile.

13. Și în locul scaiului să va înălța chiparos, și în locul urzicii va creaste mirsina și va fi Domnul numit și întru semn veacinic și nu va lipsi.

CAP 56

Pre tot omul din toate neamurile îndeamnă Domnul ca să păzască poruncile Lui. Mângăierea famenilor celor drepti. Casa lui Dumnezeu easte casă de rugăciune. Grea certare și îngrozire asupra păstorilor Ierusalimului, pre carii orbi și câni muți și neobraznici îi numeaște.

1.* ceastea zice Domnul: „Păziți judecata și faceți dreptate, că s-au apropiat mântuirea Mea, ca să vie, și mila Mea, ca să se descopere”.

*Întel.
1, 1

2. Fericit bărbatul carele face aceastea și omul carele ține aceastea și păzeaste sâmbetele, ca să nu le spurce pre eale, și-și fereaste mâinile sale, ca să nu facă nedreptate.

3. Să nu zică cel de alt neam, carele s-au adaos Domnului, zicând: „Doară cu osăbire mă va osibi Domnul de la norodul Său?” Și să nu zică famenul că: „Lemn sec sânt eu!”

4. Aceastea zice Domnul famenilor: „Oricâți vor păzi sâmbetele Meale și vor aleage ceale ce vreau Eu și vor ținea leagea Mea,

5. Da-voiu lor în casa Mea și în zidul Mieu loc numit, mai bun decât fii și decât feate. Nume veacinic voi da lor și nu va lipsi.

6. Și celor de alt neam, carii s-au adaos la Domnul, ca să slujească Lui și să iubească numele Domnului, ca să fie Lui slugi și slujnice, și pre toți cei ce păzesc sâmbetele Meale, să nu le spurce, și pre cei ce țin leagea Mea,

7. Voiu băga pre ei în muntele cel sfânt al Mieu și voi desfăta pre ei în casa rugăciunei Meale; arderile de tot ale lor și jertvele lor vor fi priimate pre jertvenicul Mieu,* că casa Mea casă de rugăciune să va chema la toate neamurile”.

*Ierem.
7, 10
Mate.

8. Zis-au Domnul, Cel ce adună pre cei răsipiți a lui Israil, că: „Voiu aduna la el adunare”.

21, 13
Marco
11, 17

9. Toate fierile sălbatece, veniți, mâncați, toate fierile pădurii!

Luca
19, 46

10. Vedeți că au orbit toți, nu au cunoscut; toți câni muți sânt, care nu pot lătra, carii visază întru așternut și iubesc a dormita.

11. Și ca niște câni făr' de rușine cu sufletul, carii nu știu sațiu și sânt răi, neștiind înțeleagerea, toți au urmat căile sale,* fieștecarele după pofta averilor de la marginile lui:

*Ierem.
6, 13
8, 10

12. „Veniți să bem vin și să ne îmbătăm și să fie această zi mâne mare mai mult foarte!” (a)

unele biblii nu să află, iară în cea veachie easte.

Moartea dreptilor și odihna lor ceea ce va să fie nu o cunosc necredincioșii, pre cari-i mustră Dumnezeu aici, pentru slujba carea o fac idolilor și pentru alte fapte reale ale lor, spuindu-le lor că să vor smeri; și după ce să vor întoarce, pace și mângăiere li să făgăduiaște, de vream ce inima necredinciosului este ca o mare înviforată, întru carea nu este liniște.

1. edeți cum au perit dreptul și nimenea nu bagă în inimă; și bărbați drepti pier și nimenea nu socoteaște că de cătră fața nedreptății au perit dreptul.

2. Fi-va în pace îngroparea lui, luatu-s-au din mijloc.

3. Iară voi apropiați-vă aici, fii fără de lege, sămânța preacurvarilor și a curvei.

4. Întru cine v-ați desfătat? Și asupra cui ați deșchis gura voastră, și asupra cui ați slobozit limba voastră? Au nu voi sânteți fii pierzători, sămânță făr' de lege?

5. Cei ce vă rugați la idoli supt copaci deși, cei ce junghiați pre fiii voștri în văi, în mijlocul pietrilor.

6. Aceasta este partea ta, aceasta este soarta ta! Și acelora ai vărsat turnări și acestora ai adus jertve; pentru acestea au nu Mă voiu mâniia?

7. În munte înalt și sus, acolo e așternutul tău și acolo ai suit jertvele tale!

8. Și după stâlpii ușii tale pus-ai pomenirea ta; gândeați că de te vei depărta de la Mine, mai mult ceva vei avea. Iubit-ai pre cei ce dorm cu tine.

9. Și ai înmulțit curviia ta cu ei și pre mulți ai depărtat de la Mine și ai trimis soli preste hotarile tale și te-ai întors și te-ai smerit până la iad.

10. De căile tale ceale multe te-ai ostenit și nu ai zis: „Înceta-voiu!” Întăritu-te-ai, pentru că ai făcut acestea, pentru aceea nu M-ai rugat pre Mine.

11. De carele temându-te te-ai înfricoșeat și ai mințit Mie, și nu ți-ai adus aminte de Mine și nu M-ai luat pre Mine întru cugetul tău, nici întru inima ta? Și Eu, văzindu-te pre tine, te trec cu vederea și de Mine nu te-ai temut.

12. Și Eu voiu vesti dreptatea ta și realele tale, care nu vor folosi ție.

13. Când vei striga, scoață-te din năcazul tău! Că pre toți aceștia îi va lua vântul și-i va duce volbura; iar cei ce să țin de Mine vor agonisi pământul și vor moșteni muntele cel sfânt al Mieu.

Jos 62, 10 14. Și vor zice: „Curățiți de cătră fața lui căile și luați împiedecările din calea norodului Mieu!”

15. Acestea zice Cel Preaînalt, Cel ce lăcuiaște întru ceale de sus, în veac, cel Sfânt întru sfinți; numele Lui, Domnul Cel Preaînalt, Carele întru sfinți odihnește, și Cel ce dă

celor slabi de suflet răbdare, și celor cu inima zdrobită le dă viață:

16. „Nu în veaci voiu lua izbândă de pre voi, nici pururea Mă voiu mâniia pre voi, că duh va ieși de la Mine și toată suflarea Eu o am făcut.

17. Pentru păcat puțin l-am întristat pre el și l-am bătut și am întors fața Mea de la el; și s-au întristat și au umblat supărat pre căile sale.

18. Căile lui le-am văzut și l-am tămăduit pre el și l-am mângăiat pre el și mângăiere adevărată i-am dat lui.

19. Pace preste pace celor departe și celor de aproape”. Și au zis Domnul: „Vindeca-voiu pre ei.

20. Iară cei nedrepti să vor învâli și nu vor putea odihni.

21.* Nu este bucurie celor necurați”, zis-au Dumnezeu.

*Sus 48, 22

CAP 58

Mustră fățarnicia jidovilor, arătându-le cum că postul lor nu este priimit lui Dumnezeu; și care sânt, care fac să fie postul priimit lui Dumnezeu; și oamenii multe faceri de bine să aibă pentru acealea. Cum trebuie să sârbeaze sâmbăta, lăpdându-și voia sa, și cum că cei ce așa vor sârba plată vor avea.

1. trigă cu tărie și nu înceta, ca o trâmbiță înalță glasul tău, și spune norodului Mieu păcatele lor, și casii lui Iacov fărdelegile lor.

2. Pre Mine zi în zi Mă caută și doresc să știe căile Meale, ca un norod carele au făcut dreptate și nu au părăsit judecata Dumnezeului său. Cer acum de la Mine judecată dreaptă și doresc să se apropie de Dumnezeu,

3. Zicând: „Ce este că am postit, și nu ai văzut? Smerit-ai sufletele noastre și nu ai știut?” Pentru că în zilele posturilor voastre aflați voile voastre și năcăjiți pre toți supușii voștri.

4. Spre judecați și sfezi poftiți și bateți cu pumni pre cel smerit; pentru ce postiți Mie, ca să se auză astăzi cu strigare glasul vostru?

5.* Nu acest post am ales Eu, și ziuo ca să-și smerească omul sufletul său. De ți-ai stramba ca un cerc grumazul tău și de ai aștearne supt tine sac și cenușe, nici așa nu veți chema post priimit.

6. Nu de acest fealiu de post am ales Eu, zice Domnul, ci dezleagă toată legătura nedreptății, dezleagă legăturile ceale cu silă făcute, lasă pre cei frâmți întru slobozenie și rumpe toată scrisoarea cea cu nedreptate.

7.* Frânge celui flămând pâinea ta și pre săracii cei făr' de casă bagă-i în casa ta. De vezi pre cel gol, îmbracă-l, și nu treace cu vederea pre cei ce sânt din sămânța neamului tău.

*Zaha. 7, 5

*Iezeche. 18, 7
16
Mateiu 25, 35

8. Atunci va ieși de dimineață lumina ta și sănătatea ta curând va răsări; și va merge înaintea ta dreptatea ta, și mărirea lui Dumnezeu te va încunjura.

9. Atunci vei striga și Dumnezeu te va auzi și încă grăind tu, va zice: „Aici sânt!” Și vei lăpăda de la tine legătura și întinderea mâinii și cuvântul cel de cârtire.

10. Și de vei da flămândului pâine din sufletul tău și de vei sătura sufletul cel năcăjit, atunci va străluci întru întunecare lumina ta și întunecarea ta ca amiază.

11. Și va fi Dumnezeul tău cu tine pururea și te vei sătura, în ce chip pofteaște sufletul tău. Și oasele tale să vor îngrășa și vor fi ca o grădină adăpată și ca un izvor căruia nu-i scade apa; și oasele tale ca iarba vor răsări și să vor îngrășa și vor moșteni neamurile neamurilor.

Jos 61, 4 12. Și să vor zidi pustiile tale ceale veacnice și vor fi temeliiile tale veacnice în neamurile neamurilor; și te vei chema ziditoriu de îngrădire, și cărările tale ceale de prin mijloc le vei face să odihnească.

13. De vei întoarce piciorul tău de la sâmbete, ca să nu faci voile tale în zioa cea sfântă, și vei chema sâmbetele gingașe, sfinte Dumnezeului tău, și nu vei rădica piciorul tău la lucru, nici vei grăi cuvânt cu mânie din gura ta,

14. Și vei fi nădăduind spre Domnul; și te va sui la bunătățile pământului și te va hrăni cu moștenirea lui Iacov, tătâne-tău. Că gura Domnului au grăit acestea.

CAP 59

Putearnic și milostiv este Domnul a mântui pre jidovi. Ci fărădelegile lor, asupra cărora grăiaște aici prorocul, împiedecă ca să nu să auză și să se mântuiască, pentru care și mărturisesc după dreptate a fi părăsiți de la Dumnezeu și orbiți a să năcăji cu multe reale. De mânia Domnului asupra celor răi și de bunătatea Lui spre cei ce să pocăiesc.

Nume. 11, 23 1. u nu poate mântui mâna Domnului? Au îngreoiatu-s-au urechiia Lui, ca să nu auză?

Sus 50, 2 2. Ci păcatele voastre fac osăbire întră voi și întră Dumnezeu, și pentru păcatele voastre au întors Domnul fața de cătră voi, ca să nu vă miluiască.

Sus 1, 15 3. Că mâinile voastre sânt spurcate cu sânge și deagetele voastre cu păcate și buzele voastre au grăit fărădeleage și limba voastră cugetă strâmbătate.

Iov 15, 35 4. Nimenea nu grăiaște dreapte, nici este judecată adevărată; nădăduiesc întru ceale deșerte și grăiesc deșertăciuni, că zămislesc dureare și nasc fărădeleage.

5. Oao de aspide au spart și pânză de păianjin țes; și cel ce vrea să mănânce din oaole lor, spărgându-le, află clocitură și într-însa vasilisc.

6. Pânza lor nu să va face haină, nici să vor îmbrăca din lucrurile sale, pentru că lucrurile lor sânt lucrurile fărădelegii.

Pilde 1, 16 Roma. 3, 15 7. Iară picioarele lor spre răutate aleargă, grabnice sânt a vărsa sânge, și gândurile lor sânt gânduri de ucideri, sfărmare și ti-

căloșie în căile lor.

8. Și calea păcii nu o au cunoscut; nu easte judecată întru căile lor, că cărările lor sânt răzvlătite, pre care trec, și nu știu pacea.

9. Pentru aceea s-au depărtat judecata de la ei și nu-i va apuca pre ei dreptatea; când aștepta ei lumină, s-au făcut lor întunecare; așteptând strălucire, în ceață au umblat.

10. Pipăi-vor ca orbii păreatele și ca cei fără de ochi vor pipăi și întru amiază vor cădea ca întru amiazănoapte, ca cei ce mor vor suspina.

11. Ca ursul și ca porumbița împreună vor umbla; așteptat-am judecată și nu easte, mântuirea s-au depărtat de la noi.

12. Că multă easte fărădeleagea noastră înaintea Ta, și păcatele noastre s-au imponcișeat noao, că fărădelegile noastre sânt întru noi și nedreptățile noastre le-am cunoscut.

13. Păgâneaste am lucrat și am mințit, și ne-am depărtat de la Dumnezeul nostru; grăit-am strâmbătați și am fost neascultători, zemislit-am și am cugetat din inima noastră cuvinte nedreapte.

14. Și am întors înapoi judecata, și dreptatea departe au stătut, că s-au sfârșit întru căile lor adevărul, și pre cale dreaptă nu au putut să umble.

15. Și adevărul s-au rădicat și ș-au mutat cugetul, ca să nu înțeleagă, și au văzut Domnul și nu l-au plăcut, că nu era judecată.

16. Și au văzut, și nu era bărbat, și au socotit și nu era cine să apere, și i-au apărat pre ei cu brațul Său și cu mila i-au întărit.

17.* Și S-au îmbrăcat cu dreptatea ca cu o platoșe și coiful mântuirii au pus pre capul Său; și S-au îmbrăcat cu haină de izbândă și cu veșmântul Său.

*Efes. 6, 14 1 Tesal. 5, 8

18. Ca răsplătind să răsplătească ocară și cu veșmântul Său.

19. Și să vor teame cei de la apus de numele Domnului, și cei de de la răsăritul soarelui de numele cel mărit, că va veni ca un râu silnic mânia Domnului, veni-va cu iuțime.

20.* „Și va veni pentru Sion Izbăvitoriul și va întoarce păgânătățile de la Iacov.

*Roma. 11, 26

21. Și aceasta easte legătură lor de la Mine, zice Domnul, Duhul Mieu, carele easte întru tine, și graiurile Meale, care le-am dat în gura ta, nu vor lipsi din gura ta și din gura săminții tale, că au zis Domnul, de acum și până în veac!”

CAP 60

Besarica să deșteaptă spre bucurie, pentru că într-însa strălucește mărirea Domnului, la carea vor veni foarte multe neamuri; și care nu vor veni la ea vor peri. Întru aceasta pacea, dreptatea și lauda lui Dumnezeu să vor afla și fărădeleagea să va lua de la ea, și Domnul o va lumina pre ea în veaci și o va mări.

1. uminează-te, luminează-te, Ierusalime, că vine lumina ta, și mărirea Domnului preste tine au răsărit!

2. Că, iată, întunearec va acoperi pământul și negură preste neamuri; iară preste tine să va arăta Domnul și mărirea Lui întru tine să va vedea.

3. Și vor umbla împărații întru lumina ta și neamurile întru strălucirea ta.

*Sus 49, 18 4. * Rădica împregiur ochii tăi și vezi adunați pre toți fiii tăi întru tine; venit-au toți fiii tăi de departe și featele tale pre umeri să vor rădica.

5. Atunci vei vedea și te vei bucura și te vei teame și te vei spăimânta cu inima, că să va muta la tine bogăția mării și a neamurilor și a noroadelor.

6. Și vor veni la tine turme de cămile și te vor acoperi cămilele Madiiamului și ale Ghefarului. Toți din Sava vor veni aducând aur, și tămâie vor aduce, și piatră scumpă vor aduce, și bine vor vesti mântuirea Domnului.

7. Și toate oile Chidarului să vor aduna la tine, și berbecii Navaotului vor veni, și să vor aduce priimite pre jertvenicul Mieui, și casa rugăciunii Meale să va mări.

8. Cine sânt aceștia carii ca norii zboară și ca porumbii cu puii?

9. Pre Mine ostroavele M-au așteptat și corăbiile de la Tarsis întâiu, ca să aducă pre fiii tăi de departe, și argintul și aurul lor cu dânșii, pentru numele Domnului cel Sfânt și pentru ca să se mărească Sfântul lui Israil.

10. Și cei de alt neam vom zidi zidurile tale, și împărații lor vor sta înaintea ta, că pentru mânia Mea te-am bătut și pentru mila Mea te-am iubit.

*Apoc. 21, 25 11. * Și să vor deschide porțile tale pururea, zioa și noaptea nu să vor închide, ca să bage întru tine putearea neamurilor, și împărații lor să se aducă.

12. Că neamurile și împărații carii nu vor sluji ție vor peri, și neamurile cu pustiire să vor pustii.

13. Și mărirea Livanului la tine va veni, cu chiparos și cu peug și cu chedru împreună, ca să se mărească locul cel sfânt al Mieui, și locul picioarelor Meale voi mări.

14. Și vor merge la tine, temându-să, fiii celor ce te-au smerit pre tine și să vor închina la urmele picioarelor tale toți (a) cei ce te-au întărit; și te vei chema Cetatea Domnului, Sionul Sfântului lui Israil.

15. Pentru că ai fost tu părăsită și urâtă și nu era cine să ajute ție, și te voi pune pre tine bucurie veacinică, veselie neamului neamurilor.

16. Și vei suga laptele neamurilor, și bogăția împăraților vei mânca și vei cunoaș-

14. (a) În cea veachie nu să află: și să vor închina la ur-

te că Eu sânt Domnul, Cel ce te mântuiesc pre tine și Cel ce te răscumpără, Dumnezeuul lui Israil.

17. Și pentru aramă aduce-ț-voiu aur, și pentru fier aduce-ț-voiu argint, și pentru leamne aduce-ț-voiu aramă, și pentru pietri, fier; și voi pune pre domnii tăi în pace și pre episcopii tăi întru dreptate.

18. Și mai mult nu să va auzi nedreptate în pământul tău, nici zdrobire, nici ticăloșie în hotarale tale, ci să vor chema mântuire zidurile tale și porțile tale, cioplitură.

19. * Și mai mult nu va fi ție soarele spre luminarea zilei, nici răsăritul lunei va lumina noaptea ta, ci va fi ție Domnul lumină veacinică, și Dumnezeu, mărirea ta. *Apoc. 21, 23 22, 5

20. Că nu va apune soarele ție și luna nu va scădea, că va fi ție Domnul lumină veacinică și să vor umplea zilele plângerii tale.

21. Și norodul tău tot drept, și în veac va moșteni pământul, păzind săditura, lucrurile mâinilor sale spre mărirea.

22. Cel puțin va fi cu miile, și cel mai mic va fi neam mare. Eu, Domnul, la vreme voi aduna pre ei.

CAP 61

Deregătoria Mântuitorului Hristos și înnoirea neamului omenesc frumos o spune, și cum că cu propoveduirea slujitorilor lui Hristos neamurile să vor întoarce la credință. Să adaoge de mângăierea credincioșilor și de mărirea slujitorilor. Besearica cu veselie să bucură de fericirea sa.

1. uhul Domnului preste Mine, pentru aceea M-au uns pre Mine bine a vesti săracilor; M-au trimis a vindeca pre cei zdrobiți la inimă,* a propovedui robilor iertare și orbilor vedere. *Luca 4, 18

2. A chema anul Domnului priimit și zioa răsplătirei;* a mângăia pre toți cei ce plâng. *Mat. 5, 4

3. Ca să se dea celor ce plâng Sionul, mărirea în loc de cenușe, ungere de veselie celor întristați, podoaba mării în locul duhului măhnirei; și să vor chema neamul dreptății, sădirea Domnului întru mărirea;

4. * Și vor zidi pustiiile ceale veacinice, ceale mai dinainte pustiite vor rădica și vor înnoi cetățile ceale pustii, care s-au pustiit din neamuri. *Sus 58, 12

5. Și vor veni cei de alte neamuri, carii vor paște oile tale, și cei de altă seminție vor fi plugarii și viarii.

6. Iară voi preoți Domnului vă veți chema, slujitori Dumnezeului vostru să va zice voao, tăria neamurilor veți mânca și întru bogăția lor minunați veți fi.

7. Și așa a doao oară vor moșteni pământul și bucurie veacinică va fi preste capul lor.

8. Că Eu sânt Domnul, Cel ce iubesc dreptatea și urăsc jefuirile ceale din nedreptate; și voi da osteneala lor dreptilor și legătură veacinică voi lega cu dânșii.

mele picioarelor tale toți.

9. Și să va cunoaște întru neamuri sămânța lor și fiilor lor în mijlocul noroadelor. Tot cel ce va vedea pre ei îi va cunoaște, că aceștia sânt sămânță blagoslovită de Dumnezeu.

10. Și cu veselie să vor veseli întru Domnul. Să se bucure sufletul Mieu întru Domnul, că M-au îmbrăcat pre Mine în haina mântuirii și cu văjmântul veseliei M-au acoperit; ca unui mire Mi-au pus cunună și ca pre o mireasă M-au împodobit cu podoabă.

11. Și ca pământul ce-i crește floarea lui și ca o grădină ce-i răsare sămânța ei, așa va răsări Domnul dreptatea și bucuria înaintea tuturor neamurilor.

CAP 62

Prorocul pentru cei necredincioși nu încetă a vesti pre Hristos, prorocind de venirea lui Hristos și de întoarcerea neamurilor. De fericirea, mărirea și înălțimea besericii din bună plăcerea lui Dumnezeu către dânsa. De propoveduitorii besericii și de propoveduirea Evangheliei în toată lumea.

1. **D**entru Sion nu voiu tăcea, și pentru Ierusalim nu voiu înceta, până când va ieși ca o lumină dreptatea Mea, și mântuirea Mea ca o făclie va arde.

2. Și vor vedea neamurile dreptatea ta, și toți împărații mărirea ta, și te va chema pre tine cu nume nou, care-l va numi Domnul.

3. Și vei fi cununa frumseții în mâna Domnului și stema împărăției în mâna Dumnezeului tău.

4. Și mai mult nu te vei chema „Părăsită” și pământul tău nu să va mai numi „Pustiu”, că te vei chema „Voia Mea” și pământul tău „Lăcuit”, că bine au voit Domnul întru tine și pământul tău să va lăcui.

5. Și în ce chip lăcuieste tinărul cu fata, așa vor lăcui fiii tăi cu tine, și în ce chip să veselească mirele de mireasă, așa să va veseli de tine Domnul!

6. Și preste zidurile tale, Ierusalime, pus-am păzitori toată zioa și toată noaptea, carii până în săvârșit nu vor tăcea, aducându-și aminte de Domnul.

7. Că nu easte voao aseamenea, de să va îndrepta și va face Ierusalimul sumeție pre pământ.

8. Jurat-au Domnul pre mărirea Sa și pre tăriia brațului Său: „De voiu da mai mult grâul tău și bucatele tale vrăjmașilor tăi, și de vor bea mai mult fiii cei străini vinul tău, pentru care te-ai ostenit,

9. Ci numai cei ce le-au adunat, aceia le vor mânca și vor lăuda pre Domnul; și cei ce le-au cules, aceia le vor bea în curțile Meale ceale sfinte”.

Sus 57, 14 10. Meargeți prin porțile Meale și faceți cale norodului Mieu, și pietrele de pe cale le dați în laturi, rădicați semn spre neamuri!

Zaha. 9, 9 Matei 21, 5 11. Că, iată, Domnul au făcut de s-au auzit până la marginile pământului: „Ziceți featei Sionului: «Iată, Mântuitorul tău vine, având plata Sa cu Sine și lucrul Său înaintea feții Sale»”.

12. Și-l va numi pre el „Norod sfânt, răscum-părat de Domnul”, iară tu te vei numi „Cetate căutată și nepărăsită”.

CAP 63

Zice Domnul că au fost cu sânge stropit, când singur au biruit pre vrăjmași. Dumnezeu mult bine au făcut israilteanilor, ci pentru fărădeleagile sale i-au părăsit Dumnezeu. Iară prorocul, aducându-și aminte de îndurările lui Dumnezeu, chiiamă mila Lui preste norodul Său, pentru care să plânge că l-au părăsit Dumnezeu.

1. **G**ine easte Acesta, Carele au venit din Edom, rușeala hainelor Lui din Vosor? Acesta easte împodobit în haina Sa, strigă cu tărie: „Eu grăiesc dreptate și judecată de mântuire!”

2.* Pentru ce sânt hainele Tale roșii și îmbrăcămintele Tale ca din teasc călcat? *Apoc. 19, 13 „Plin, călcat,

3. Și din neamuri nu easte bărbat cu Mine și i-am călcat pre ei întru mâniia Mea și i-am zdrobit pre ei ca pământul și am vărsat sângele lor pre pământ, și toate hainele Meale le-am uns.

4.* Că zioa răsplătirei au venit lor și anul răscumpărării easte de față. *Sus 34, 8

5. Și am căutat și nu era ajutoriu, și am privit și nimene nu ajuta, și i-au mântuit pre ei brațul Mieu, și mâniia Mea au sosit.

6. Și i-am călcat pre ei întru mâniia Mea, și am vărsat sângele lor pre pământ”.

7. De mila Domnului mi-am adus aminte, de bunătățile Domnului întru toate care ne-au răsplătit noao. Domnul e judecătoriu bun casii lui Israil, răsplăti-ne-va noao după mila Sa și după mulțimea dreptății Sale.

8. Și au zis: „Nu norodul Mieu easte, fiii nu să vor lăpăda”. Și le-au fost lor spre mântuire din tot năcazul lor.

9. Nu sol, nici înger, ci Însuși Domnul i-au mântuit pre ei, pentru că i-au iubit pre ei și I s-au făcut milă de ei; Însuși i-au răscum-părat pre ei și i-au priimit și i-au înălțat în toate zilele veacului.

10. Iară ei nu au ascultat și au întărâtat pre Duhul cel Sfânt al Lui. Și S-au întors Domnul spre vrajbă; Însuși au dat războiu asupra lor.

11. Și și-au adus aminte de zilele ceale din veaci:* Unde easte Cel ce au scos din pământ pre păstoriul oilor? Unde easte Cel ce au pus într-înșii Duhul cel Sfânt? *Ieșire 14, 29

12. Cel ce au scos cu dreapta pre Moisi, brațul mării Sale? Așa au scos pre norodul Său prin apă tare înaintea feții Lui, ca să-Și facă Șie nume veacinic.

13. Dusu-i-au pre ei prin adânc ca pre un cal prin pustie și nu s-au ostenit.

14. Și ca pre niște dobitoace pre câmp, pogorātu-S-au Duh de la Domnul și i-au povățuit pre ei; așa ai povățuit pre norodul Tău, ca să-Ți faci Ție nume de mărire.

2 Leage 26, 15 Varuh 2, 16 15. Caută din ceriu și vezi din casa cea sfântă a Ta și a mărirei Tale. Unde easte râvna Ta și tăriia Ta? Unde easte mulțimea milei Tale și a îndurărilor Tale, că ne-ai răbdat pre noi?

16. Pentru că Tu ești Părintele nostru, că Avraam nu ne-au știut pre noi, și Israil nu ne-au cunoscut; ci Tu, Doamne, Părintele nostru, mântuiaște-ne pre noi; din început numele Tău preste noi easte.

17. Pentru ce ne-ai abătut pre noi, Doamne, de am rătăcit de la calea Ta? Învârtoșeat-ai inimile noastre, ca să nu ne teamem de Tine? Întoarce-Te pentru robii Tăi, pentru neamurile moștenirei Tale.

18. Ca să moștenim cât de puținel muntele Tău cel sfânt, protivnicii noștri călcat-au sfințitoriul Tău.

19. Făcutu-ne-am ca din început, când nu ne-ai stăpânit pre noi, nici s-au chemat numele Tău preste noi.

CAP 64

Să roagă prorocul ca Dumnezeu numele Său și putearea să o facă cunoscută vrăjmașilor și pomenește și de fericirea carea easte mai înainte gătită celor ce așteaptă pre Dumnezeu. Mărturiseaște și plânge păcatele norodului său, necurățeniile și izgonirea, rugându-să pentru izbăvire.

1. e vei deschide ceriul, să vor cutremura de Tine munții și să vor topi cum să topeaște ceara de fața focului.

2. Și va arde focul pre protivnici, și să va arăta numele Tău protivnicilor; de fața Ta neamurile să vor turbura.

3. Când vei face ceale mărite, să vor cutremura de Tine munții.

1 Cor. 2, 9 4. Din veac nu am auzit, nici ochii noștri nu au văzut dumnezeu afară de Tine și lucrurile Tale care vei face celor ce așteaptă milă.

5. Că va întâmpina pre cei ce așteaptă și fac dreptate, și-și aduc aminte de căile Tale. Iată, Tu Te-ai mâniat și noi am păcătuit, pentru aceea am rătăcit.

6. Și ne-am făcut ca niște necurați toți și ca o cârpă a ceii ce are curgerea sângelui cea de preste lună pre sâne, toată dreptatea noastră, și am căzut ca frunzele pentru fărădelegile noastre, așa ne va lua pre noi vântul.

7. Și nu easte cel ce să chiiame numele Tău și cel ce să-și aducă aminte, ca să se ție de Tine, că ai întors fața Ta de cătră noi și ne-ai dat pre noi pentru fărădelegile noastre.

8. Și acum, Doamne, Tatăl nostru Tu ești, iară noi, tină, lucrul mâinilor Tale, toți.

Psal. 78, 8 9. Nu Te mâniia pre noi foarte și în vreme să nu pomenești păcatele noastre. Și acum, caută, Doamne, că norodul Tău sântem noi toți.

10. Cetatea Sfântului Tău s-au făcut pustie, Sionul ca o pustie s-au făcut, Ierusalimul spre blăstăm.

11. Casa noastră cea sfântă și mărirea pre carea o au blagoslovit părinții noștri s-au ars cu foc și toate ceale mărite ale noastre au căzut.

12. Și preste toate aceastea suferit-ai, Doamne, și ai tăcut, și ne-ai smerit pre noi foarte.

CAP 65

Întoarcerea neamurilor și lăpădarea jidovilor pentru fărădelegile sale și pentru închinăciunea idolilor, însă puțină rămășiță dintru ei țiindu-să. Îngrozire asupra celor ce lapădă legea lui Dumnezeu și fericire celor ce țin poruncile lui Dumnezeu vestește.

1.* rătatu-M-am celor ce nu Mă căuta, aflatu-M-am celor ce nu întreba de Mine; zis-am: „Iată, sânt” la neamul carele nu au chemat numele Mieu. ***Rom. 10, 20**

2. Întins-am mâinile Meale toată zioa cătră norodul cel neascultătoriu și împrotivă grăitoriu, carele nu au umblat pre calea cea bună, ci după păcatele sale.

3. Norodul acesta carele Mă întărâtă pre Mine înaintea Mea pururea, aceștia jertvesc în grădini și pre lespezi tămâiază dracilor celor ce nu sânt.

4. Și în mormânturi și în peșteri dorm pentru visuri, carii mână carne de porc și zama jertvelor; spurcate sânt toate vasele lor.

5. Carii zic: „Depărtează-te de la mine, nu te apropiia de mine, că curat sânt!” Acesta e fumul mâniei Meale, foc arde întru el în toate zilele.

6. Iată, scris easte înaintea Mea: „Nu voiu tăcea până ce voiu răsplăti și voiu întoarce în sânul lor păcatele lor și ale părinților lor, zice Domnul. Cei ce au tămâiat în munți și în dealuri M-au ocărât pre Mine, întoarce-voiu faptele lor în sânul lor”.

7. Așa zice Domnul: „În ce chip să va afla boboana în strugur, și vor zice: «Să nu o strici pre ea, că blagoslovenie easte într-însa», așa voiu face pentru cel ce slujeaște Mie, pentru acesta nu voiu piiarde pre toți.

8. Și voiu scoate sâmânță din Iacov și din Iuda și va moșteni muntele cel sfânt și vor moșteni aleșii Mie și slugile Meale și vor lăcui acolo.

9. Și în pădure vor fi stâne de oi și Valea Ahorului spre odihnă ciurzilor lor norodului Mieu, carele M-au căutat pre Mine.

10. Iară voi, cei ce M-ați părăsit pre Mine și v-ați uitat de muntele Mieu cel sfânt, și cei ce gătiți masă dracului și puneți beutură norocului,

11. Eu vă voiu da pe voi sabiei, toți junghiiți veți cădea,* pentru că v-am strigat pre voi și nu ați auzit, grăit-am și nu ați ascultat și ați făcut rău înaintea Mea și ați ales ceale ce nu am voit”. ***Pilde 1, 24 Jos 66, 4**

12. Pentru aceea, aceastea zice Domnul: „Iată, cei ce slujesc Mie vor mânca, iară voi veți flămânzi; iată, cei ce slujesc Mie vor bea, iară voi veți însetoșea!” **Ieremi. 7, 12**

13. Iată, cei ce slujesc Mie să vor veseli; iară voi vă veți rușina.

14. Iată, cei ce slujesc Mie cu bucurie să vor bucura, iară voi veți striga pentru durearea inimii voastre și vă veți văita pentru zdrobirea duhului vostru!”

15. Că veți lăsa numele vostru spre sațiu aleșilor Mie, iară pre voi va pîiarde Domnul; iară celor ce slujesc Mie să va pune nume nou.

16. Care bine să va cuvânta pre pământ, că bine vor cuvânta pre Dumnezeu cel Adevărat, și cei ce joară pre pământ vor jura pre Dumnezeu cel Adevărat, că vor uita năcazul lor cel dintâiu, și nu va intra în inima lor.

Jos 66, 22 Apoca. 21, 1 17. Că va fi ceriul nou și pământul nou și nu-și vor aduce aminte de ceale dintâiu, nici vor veni în inima lor,

18. Ci veselie și bucurie vor afla într-însul, că, iată, Eu fac Ierusalimul bucurie și norodul Mieu veselie.

19. Și Mă voi bucura de Ierusalim și Mă voi veseli de norodul Mieu și mai mult nu să va auzi într-un dânsul glas de plângere, nici glas de strigare.

20. Nici va fi acolo tinăr și bătrân, carele să nu-și umplă vreamea sa, că va fi cel tinăr de o sută de ani. Iară păcătosul, de va fi și de o sută de ani, când va muri, blăstămat va fi.

21. Și vor zidi căsi și ei vor lăcui într-însele și vor sădi vii, și ei vor mânca rodurile lor și vinul lor vor bea.

22. Nu vor zidi ei și alții vor lăcui, nici vor sădi ei și alții vor mânca, că ca zilele lemnului vieții vor fi zilele norodului Mieu, că lucrurile ostenealelor lor să vor învechi.

23. Iară aleșii Mie nu vor osteni în deșert, nici vor naște fii spre blăstăm, că sămânță blagoslovită de Dumnezeu este, și fiii lor cu ei împreună vor fi.

Psal. 31, 6 24. Și va fi mai înainte de ce vor striga ei, Eu voi auzi pre ei; încă grăind ei, voi zice: „Ce este?”

Sus 11, 6 25. Atunci lupii și mieii să vor paște împreună, și leul ca boul va mânca paie, și șearpele pământ ca pâinea; nu vor face nedreptate, nici vor strica în muntele cel sfânt al Mieu, zice Domnul.

CAP 66

Domnul ceriului și al pământului nu caută la besearica carea i-au zidit Lui jidovii loc de odihnă, ci la inima smerită. Să lapadă jertvele legii vechi a jidovilor. Să pedepsească neascultarea cea de Hristos și de ucenicii Lui. De nașterea lui Hristos și de rodirea besearicii; și îndeamnă să se bucure împreună cu besearica, arătând bunătățile care va lua de la Domnul și ce judecată vor avea cei răi și cum să vor întoarce neamurile prin propoveduirea ucenicilor lui Hristos; și de răsplătirea răutăților și a bunătăților carea mai pre urmă va fi.

CAP 65 ȘI 66

1. sea zice Domnul: * „Ceriul este Mie scaon, și pământul razem picioarelor Meale; ce casă veți zidi Mie? Și care este locul

odihnei Meale?

2. Că toate acestea le-au făcut mâna Mea și ale Meale sânt toate acestea”, zice Domnul, și spre carele voi căuta, fără numai toate acestea, fără numai spre cel smerit și lin și carele tremură de cuvintele Meale;

3. Iară cel fără de leage, carele jertvește Mie vițel, ca cel ce bate om și cel ce jertvește din turmă, ca cel ce ucide câne; iară cel ce aduce făină de grâu, ca sângele de porc; cel ce dă tămâie spre pomenire, ca cel ce blăstă-mă. Și ei au ales căile sale și urâciunile sale, care sufletul lor le-au voit.

4. Și Eu voi alege batjocurile lor și păcatele lor voi răsplăti lor,* că i-am chemat pre ei și nu M-au ascultat; grăit-am și nu au auzit și au făcut ce este rău înaintea Mea și ceale ce nu am voit au ales.

5. Auziți cuvântul Domnului, cei ce tremurați de graiul Lui; ziceți „frații noștri”, celor ce vă urăsc pre voi și să scârbesc de voi, ca numele Domnului să se mărească și să se arate într-un veselii lor, și ei să vor rușina.

6. Glasul strigării din cetate, glas din besearică, glasul Domnului, Cel ce răsplătește răsplătire celor împotivitori.

7. Mai înainte de a naște ceaea ce s-au apropiat să nască, mai înainte de a veni durearea nașterii, au fugit și au născut fecior.

8. Cine au auzit ca aceasta? Și cine au văzut aseamenea? Au născut-au pământul într-o zi? Sau născutu-s-au un neam deodată? Că s-au chinuit și au născut Sionul pruncii săi?

9. Iară Eu am dat așteptarea aceasta și nu ți-ai adus aminte de Mine, zis-au Domnul; au nu am făcut Eu și pre ceaea ce naște și pre cea stearpă? zis-au Dumnezeul tău.

10. Veselește-te, Ierusalime, și prăznuiți într-însul toți cei ce-l iubiți pre el; și cei ce lăcuiți în el bucurați-vă cu bucurie împreună cu dânsul toți câți plângeți pentru dânsul.

11. Ca să sugeți și să vă săturați din țitele mângăierii lui, și după ce veți suga, să vă desfătați de intrarea mării lui.

12. Că acestea zice Domnul: „Iată, Eu voi abate spre dânsii ca un râu de pace și ca un pârâu ce să varsă mărirea neamurilor. Pruncii lor pre umere să vor rădica și pre genunche să vor mângăia.

13. În ce chip mângăie pre cineva mumă-sa, așa și Eu voi mângăia pre voi și în Ierusalim vă veți mângăia”.

14. Și veți vedea și să va veseli inima voastră; și oasele voastre ca iarba vor odrăsli și să va cunoaște mâna Domnului celor ce să tem de El și va înfricoșea pre cei neascultători.

15. Că, iată, Domnul ca focul va veni și ca viforul carăle Lui, să dea răsplătire într-un mâ-

*Fapt. 7, 49 17, 24

*Pilde 1, 24 Jos 66, 4 [Sus] 65,4 Ieremia 7, 12

nie și întru despărțirea Sa cu văpaie de foc.

16. Că cu focul Domnului să va judeca tot pământul și cu sabiia Lui tot trupul; mulți răniți vor fi de la Domnul.

17. Cei ce să curățesc și să sfințesc în grădini și înaintea ușilor, carii mănâncă carne de porc și urâciuni și șoarece împreună vor peri, zice Domnul.

18. Și Eu faptele lor și gândurile lor le știu; iată, viu să adun toate neamurile și limbile; și vor veni și vor vedea mărirea Mea.

19. Și voi lăsa preste dânsese semn și voi trimite pre cei mântuiți dintr-înșii la neamuri în Tarsis și în Fud și în Lud și în Mosoh și în Tovel și în Elada și în ostroavele ceale de departe, care nu au auzit numele Mieu și nu au văzut mărirea Mea.

20. Și vor spune mărirea Mea întru neamuri și vor aduce pre frații voștri din toate neamurile dar Domnului, cu cai și cu căruțe

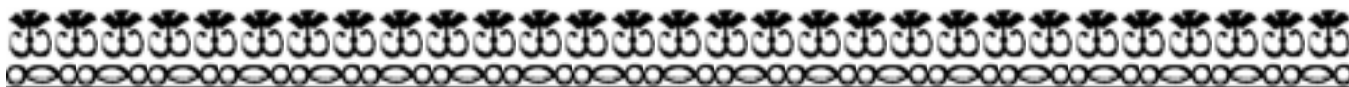
și cu paturile ceale de purtat ale mușcoilor, cu umbrariuri în sfânta cetate a Ierusalimului, zis-au Domnul, ca cum ar aduce fiii lui Israil jertvele sale Mie cu veselie și cu cântări, în Casa Domnului.

21. Și dintr-înșii voi lua preoți și leviți, zice Domnul;

22.* Că precum ceriul nou și pământul nou, care Eu le fac, rămân înaintea Mea, zice Domnul, așa va sta sămânța voastră și numele vostru. *Sus 65, 17 Apoca. 21, 1

23. Și va fi lună din lună, și sâmbătă din sâmbătă; veni-va tot trupul de să va închina înaintea Mea în Ierusalim, zice Domnul.

24. Și vor ieși și vor vedea mădulările oamenilor carii au călcat poruncile Meale,* că viiarmele lor nu va muri și focul lor nu să va stânga și vor fi priveală la tot trupul. *Marc. 9, 46

PROROCIA LUI IEREMIIA

Cuvânt înainte

eremiia au fost trimis de la Dumnezeu, ca mai înainte să spuie jidovilor perirea Ierusalimului, robii Vavilonului, întoarcerea din Haldeea după șaptezeci de ani. În prorocia sa multe pune de venirea lui Hristos și de întoarcerea neamurilor. De la anul 15 a lui Iosie până la anul al cincea după stricarea Ierusalimului, în patruzeci și cinci de ani au prorocit.

CAP 1

Ieremiia, în pântecel mâne-sa fiind sfințit și în vreama lui Iosie, împăratului Iudei, trimițându-l Domnul să procească, pricinuiște pruncia; ci învățându-l Dumnezeu în tărie neînvinsă, și i să poruncească a proroci răsipirea Ierusalimului supt nume de vargă și de oală aprinsă.

1. **C**uvântul lui Dumnezeu, carele s-au făcut preste Ieremiia, fiul lui Helchia, din preoți, carele lăcuia în Anotoț, în pământul lui Veniamin.

2. Cum s-au făcut cuvântul lui Dumnezeu cătră dânsul în zilele lui Iosia, fiiului lui Amos, împăratului Iudei, în anul al treisprezecelea al împărăției lui.

3. Și au fost în zilele lui Ioachim, fiiului lui Iosia, împăratului Iudei, până la al unsprezecelea an a lui Sedechia, fiiului lui Iosia, împăratului Iudei, până la robii Ierusalimului, în luna a cincea.

4. Și au fost cuvântul Domnului cătră dânsul (a), zicând:

5. „Mai înainte de a te plămădi tu în pântecel te știu și mai înainte de ce ai ieșit tu din zgău te-am sfințit, proroc spre neamuri te-am pus”.

6. Și am zis: „O, Doamne, Cel ce ești Stăpân, iată, nu știu grăi, că tânăr sânt eu”.

7. Și au zis Domnul cătră mine: „Nu zice că «Tânăr sânt eu», căci cătră toți carii te voi trimite vei merge și toate câte voi porunci ție vei grăi.

8. Să nu te temi de fața lor, că Eu cu tine sânt, ca să te scoț pre tine”, zice Domnul.

9. Și au întins Domnul mâna Sa cătră mine și s-au atins de gura mea și au zis Domnul cătră mine:

10. „Iată, am dat cuvintele Meale în gura ta; iată, te-am pus astăzi preste neamuri și preste împărății,* ca să smulgi și să strici și să va răsipi și iară să zidești și să răsădești”. *Jos 18, 7

11. Și au fost cuvântul Domnului cătră mine, zicând: „Ce vezi tu (b)?” Și am zis: „Toiag de nuc”.

12. Și au zis Domnul cătră mine: „Bine ai văzut, pentru că am priveghiat Eu preste cuvintele Meale, ca să le fac pre eale”.

13. Și au fost cuvântul Domnului a doao oară cătră mine, zicând: „Ce vezi tu?” Și

4. (a) În cea veachie și în ceale letinești: cătră mine.

11. (b) Adecă, Ieremie.